

TAX FOUNDATION

CENTER *for*
GLOBAL TAX POLICY

ΚΕΝΤΡΟ
ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ

Δέκατη έκδοση

Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας 2023

Δέκατη έκδοση

Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας 2023

Alex Mengden

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	7
Ο Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας	7
Κατάταξη για το 2023.....	9
Πίνακας 1. Κατάταξη - Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας 2023.....	10
Αξιοσημείωτες αλλαγές σε σχέση με πέρσι	11
Πίνακας 2. Αλλαγές από το Προηγούμενο Έτος.....	12
Μεθοδολογικές Αλλαγές	13
Εταιρική Φορολόγηση	13
Φόροι Φυσικών Προσώπων	13
Φορολόγηση Εταιρικού Εισοδήματος	14
Συνολικός Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Φορολόγησης Εταιρικού Εισοδήματος.....	14
Ανάκτηση Κόστους	14
Κανόνες Συμφηφισμού Ζημιών: Μεταφορές σε Μελλοντικές και Προηγούμενες Χρήσεις.....	15
Πίνακας 3. Εταιρική Φορολόγηση	16
Ανάκτηση Κεφαλαιακού Κόστους: Μηχανήματα, Κτίρια και Άυλα Στοιχεία	17
Αποθέματα.....	17
Έκπτωση Μετοχικού Κεφαλαίου	18
Φορολογικά Κίνητρα και Πολυπλοκότητα	19
Ευνοϊκό Φορολογικό Καθεστώς για Ευρεσιτεχνίες (Patent Box)	19
Έρευνα και Ανάπτυξη.....	21
Φόρος Ψηφιακών Υπηρεσιών	22
Πολυπλοκότητα.....	22
Φόροι Φυσικών Προσώπων	23
Φόροι επί του Συνήθους Εισοδήματος	24
Ανώτατος Θεσμοθετημένος Φορολογικός Συντελεστής Ατομικού Εισοδήματος	24
Εισοδηματικό Κατώφλι Εφαρμογής του Ανώτατου Καθορισμένου	
Πίνακας 4. Φόροι Φυσικών Προσώπων	25
Φορολογικού Συντελεστή.....	26
Το Οικονομικό Κόστος της Φορολόγησης της Εργασίας.....	26
Πολυπλοκότητα.....	27
Φόροι επί Κεφαλαιακών Κερδών και Μερισμάτων.....	28
Συντελεστές Φορολόγησης Κεφαλαιακών Κερδών.....	29
Συντελεστές Φορολόγησης Μερισμάτων	29
Φόροι Κατανάλωσης	30
Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης	30
Φορολογική Βάση Κατανάλωσης.....	31
Όριο Απαλλαγής από ΦΠΑ/Φόρο Πωλήσεων	31
Πίνακας 5. Φόροι Κατανάλωσης.....	32
Φορολογική Βάση Κατανάλωσης ως Ποσοστό της Συνολικής Κατανάλωσης.....	33
Φόροι Ιδιοκτησίας	33

Φόροι Ακίνητης Περιουσίας	34
Δομή των Φόρων Ιδιοκτησίας	34
Πίνακας 6. Φόροι Ιδιοκτησίας	35
Εισπράξεις Φόρων Ακίνητης Περιουσίας.....	36
Φόροι Πλούτου και Περιουσίας Θανόντος.....	36
Φόροι Περιουσίας.....	36
Φόροι Περιουσίας Θανόντος, Κληρονομιάς, και Δωρεάς	37
Φόροι Κεφαλαίου, Περιουσίας και Ακίνητης Ιδιοκτησίας σε Επιχειρήσεις.....	38
Φόροι Μεταβίβασης Ιδιοκτησίας	38
Φόροι Εταιρικών Περιουσιακών Στοιχείων	38
Φόροι Εισφοράς Κεφαλαίου	38
Φόροι Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών	39
Κανόνες Διασυνورياκής Φορολόγησης	39
Εδαφικότητα	40
Πίνακας 7. Κανόνες Διασυνورياκής Φορολόγησης	41
Απαλλαγή Εισπραχθέντων Μερισμάτων	42
Εξαιρέση Κεφαλαιακών Κερδών Υποκαταστημάτων ή Θυγατρικών	42
Περιορισμοί Επιλέξιμων Χωρών	43
Παρακράτηση Φόρων.....	44
Δίκτυο Φορολογικών Συμβάσεων	44
Κανόνες Εναντίον της Φοροαποφυγής	45
Κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών	45
Περιορισμοί στην Έκπτωση Τόκων.....	46
Γενικοί Κανόνες κατά της Φοροαποφυγής.....	47
Παράρτημα.....	48
Προφίλ Χωρών	48
Μεθοδολογία	67
Ο Υπολογισμός της Βαθμολογίας Μεταβλητών, Υποκατηγοριών, Κατηγοριών και της Τελικής Βαθμολογίας.....	67
Διάγραμμα Α. Τα συστατικά μέρη του Δείκτη.....	69
Κατανομή των Τελικών Βαθμολογιών.....	70
Διάγραμμα Β. Κατανομή των Τελικών Βαθμολογιών.....	70
Πηγές Δεδομένων	71
Πίνακας Α. Εταιρικοί Φόροι	72
Πίνακας Β. Φόροι Φυσικών Προσώπων.....	74
Πίνακας Γ. Φόροι Κατανάλωσης	75
Πίνακας Δ. Φόροι Ιδιοκτησίας.....	76
Πίνακας Ε. Κανόνες Διεθνούς Φορολόγησης.....	78

Εισαγωγή

Η δομή του φορολογικού κώδικα μιας χώρας είναι ένας καθοριστικός παράγοντας των οικονομικών επιδόσεών της. Οι φορολογούμενοι εύκολα συμμορφώνονται με έναν καλά δομημένο φορολογικό κώδικα, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να προάγει την οικονομική ανάπτυξη και παράλληλα να συμβάλλει στην είσπραξη επαρκών εσόδων για τις κρατικές προτεραιότητες. Αντίθετα, τα λάθος δομημένα φορολογικά συστήματα είναι συχνά δαπανηρά, στρεβλώνουν τη λήψη των οικονομικών αποφάσεων και βλάπτουν τις εγχώριες οικονομίες.

Πολλές χώρες, αναγνωρίζοντας αυτό το δεδομένο, έχουν μεταρρυθμίσει τους φορολογικούς τους κώδικες. Τις τελευταίες δεκαετίες, οι οριακοί φορολογικοί συντελεστές επί του εταιρικού και του ατομικού εισοδήματος έχουν μειωθεί σημαντικά στις χώρες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Σήμερα, τα περισσότερα κράτη του ΟΟΣΑ εισπράττουν ένα σημαντικό μέρος των εσόδων τους από φόρους ευρείας βάσης, όπως οι φόροι επί των μισθωτών υπηρεσιών και ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).¹

Δεν είχαν όμως όλες οι πρόσφατες αλλαγές στη φορολογική πολιτική στις χώρες του ΟΟΣΑ θετικά αποτελέσματα σε ό,τι αφορά τη βελτίωση της δομής των φορολογικών συστημάτων. Μερικές μάλιστα είχαν αρνητικές συνέπειες. Ενώ κάποιες χώρες, όπως οι ΗΠΑ και η Γαλλία, μείωσαν τους φορολογικούς συντελεστές τους επί των εταιρικών εισοδημάτων κατά αρκετές ποσοστιαίες μονάδες, άλλες, όπως η Κολομβία, τους αύξησαν. Στην Πορτογαλία η εταιρική φορολογική βάση βελτιώθηκε, ενώ στο Βέλγιο έγινε λιγότερο ανταγωνιστική. Οι Ηνωμένες Πολιτείες, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Χιλή σταδιακά καταργούν τις προσωρινές βελτιώσεις στις εταιρικές φορολογικές βάσεις τους.

Η πανδημία του COVID-19 οδήγησε πολλές χώρες στην υιοθέτηση προσωρινών αλλαγών στα φορολογικά τους συστήματα. Ενόψει της προοπτικής μείωσης των εσόδων τους λόγω της οικονομικής υποχώρησης, οι χώρες θα χρειαστεί να εξετάσουν το πώς θα δομήσουν τα φορολογικά τους συστήματα ώστε να ενισχύσουν αποτελεσματικότερα τόσο την οικονομική ανάκαμψη, όσο και την είσπραξη εσόδων.

Η ποικιλομορφία των προσεγγίσεων έναντι της φορολόγησης μεταξύ των κρατών μελών του ΟΟΣΑ δημιουργεί την ανάγκη της συγκριτικής αξιολόγησης των επιμέρους φορολογικών συστημάτων. Για τον σκοπό αυτό δημιουργήσαμε τον *Δείκτη Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας*, ο οποίος συγκρίνει τα φορολογικά συστήματα των χωρών του ΟΟΣΑ ως προς την ανταγωνιστικότητα και την ουδετερότητά τους.

Ο Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας

Ο *Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας* (ΔΔΦΑ) έχει ως στόχο να μετρήσει τον βαθμό στον οποίο το φορολογικό σύστημα μιας χώρας συμφωνεί με δύο σημαντικές αρχές της φορολογικής πολιτικής: την ανταγωνιστικότητα και την ουδετερότητα.

Ένας ανταγωνιστικός φορολογικός κώδικας κρατά χαμηλούς τους οριακούς φορολογικούς συντελεστές. Στην σημερινή παγκοσμιοποιημένη πραγματικότητα, το κεφάλαιο χαρακτηρίζεται από μεγάλη κινητικότητα. Οι επιχειρήσεις μπορούν να επενδύσουν σε όποιες χώρες του κόσμου επιλέ-

¹ Daniel Bunn και Cecilia Perez Weigel, "Sources of Government Revenue in the OECD," Tax Foundation, Feb. 23, 2023, <https://taxfoundation.org/publications/sources-of-government-revenue-in-the-oecd/>.

ξουν αναζητώντας τη μεγαλύτερη απόδοση. Έτσι, αναζητούν χώρες με μικρότερους φορολογικούς συντελεστές επί των επενδύσεων για να μεγιστοποιήσουν τα μετά των φόρων κέρδη τους. Αν μία χώρα έχει υπερβολικά υψηλό φορολογικό συντελεστή, τότε οι επενδύσεις θα οδηγηθούν αλλού, με αποτέλεσμα μικρότερη οικονομική ανάπτυξη για τη χώρα αυτή. Επιπλέον, οι υψηλοί οριακοί φορολογικοί συντελεστές μπορεί να εμποδίσουν εγχώριες επενδύσεις καθώς και να οδηγήσουν σε φοροαποφυγή.

Σύμφωνα με σχετική έρευνα του ΟΟΣΑ, οι εταιρικοί φόροι είναι αυτοί που βλάπτουν περισσότερο την οικονομική ανάπτυξη, ενώ οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων και οι φόροι κατανάλωσης έχουν λιγότερο βλαπτικό αποτέλεσμα. Οι φόροι ακίνητης περιουσίας έχουν τη μικρότερη επίπτωση στην ανάπτυξη.²

Εξάλλου, ένας ουδέτερος φορολογικός κώδικας έχει ως στόχο να εισπράξει τα μέγιστα δυνατά έσοδα με τις λιγότερες οικονομικές στρεβλώσεις. Αυτό σημαίνει ότι δεν ευνοεί την κατανάλωση εις βάρος της αποταμίευσης, όπως συμβαίνει με τους φόρους επί των επενδύσεων και επί του πλούτου. Επίσης, σημαίνει λιγότερες ή ακόμα και καθόλου στοχευμένες φορολογικές ελαφρύνσεις για συγκεκριμένες δραστηριότητες επιχειρήσεων ή φυσικών προσώπων.

Όσο πιο περίπλοκοι γίνονται οι φορολογικοί νόμοι, τόσο γίνονται και λιγότερο ουδέτεροι. Αν, θεωρητικά, ισχύουν οι ίδιοι φόροι για όλες τις επιχειρήσεις και τα άτομα, αλλά οι κανόνες είναι τέτοιοι που μεγάλες επιχειρήσεις ή πλούσια άτομα μπορούν να αλλάξουν τη συμπεριφορά τους για να αποκτήσουν ένα φορολογικό πλεονέκτημα, υπονομεύεται η ουδετερότητα του φορολογικού συστήματος.

Ένας ανταγωνιστικός και ουδέτερος φορολογικός κώδικας προάγει τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και τις επενδύσεις, ενώ παράλληλα διασφαλίζει την είσπραξη των αναγκαίων εσόδων για τις κρατικές προτεραιότητες.

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες άσχετοι με τους φόρους που επηρεάζουν τις οικονομικές επιδόσεις μιας χώρας. Ωστόσο, οι φόροι παίζουν έναν σημαντικό ρόλο για την υγεία μίας οικονομίας.

Για να αξιολογήσει ο ΔΔΦΑ αν το φορολογικό σύστημα μιας χώρας είναι ουδέτερο και ανταγωνιστικό, εξετάζει πάνω από 40 μεταβλητές φορολογικής πολιτικής. Οι μεταβλητές αυτές δεν μετρούν μόνο το επίπεδο των φορολογικών συντελεστών, αλλά και τη δομή των φόρων. Ο Δείκτης εξετάζει για κάθε χώρα τους εταιρικούς φόρους, τους φόρους εισοδήματος φυσικών προσώπων, τους φόρους κατανάλωσης, τους φόρους επί της ιδιοκτησίας και την αντιμετώπιση των κερδών από το εξωτερικό. Συγκρίνει συνολικά τους φορολογικούς κώδικες των αναπτυγμένων κρατών, εξηγεί το γιατί συγκεκριμένοι ξεχωρίζουν ως καλά ή κακά πρότυπα μεταρρύθμισης, και προσφέρει σημαντική πληροφόρηση για την αποτελεσματική σχεδίαση της φορολογικής πολιτικής.

Λόγω περιορισμένης διαθεσιμότητας των σχετικών δεδομένων, η φετινή έκδοση του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας μπορεί να μην περιλαμβάνει κάποιες πρόσφατες φορολογικές αλλαγές σε συγκεκριμένες χώρες.

2 Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD), "Tax and Economic Growth," Economics Department, Έγγραφο Εργασίας No. 620, 11 Ιουλίου 2008.

Κατάταξη για το 2023

Για δέκατη συνεχόμενη χρονιά, η **Εσθονία** έχει τον καλύτερο φορολογικό κώδικα στον ΟΟΣΑ. Η κορυφαία αυτή επίδοση οφείλεται σε τέσσερα θετικά χαρακτηριστικά του φορολογικού της συστήματος. Πρώτον, έχει συντελεστή φορολόγησης εταιρικού εισοδήματος 20%, ο οποίος εφαρμόζεται μόνο στα διανεμόμενα κέρδη. Δεύτερον, έχει ενιαίο φορολογικό συντελεστή 20% επί του εισοδήματος φυσικών προσώπων, ο οποίος δεν αφορά τα έσοδα τους από μερίσματα. Τρίτον, ο φόρος ιδιοκτησίας αφορά μόνο την αξία της γης και όχι την αξία των ακινήτων ή του κεφαλαίου. Τέλος, έχει ένα φορολογικό σύστημα που εξαιρεί από την εγχώρια φορολόγηση το 100% των κερδών που αποκομίζονται από το εξωτερικό εγχώριες εταιρείες, με λίγους μόνο περιορισμούς.

Ενώ το φορολογικό σύστημα της Εσθονίας είναι το πιο ανταγωνιστικό στον ΟΟΣΑ, τα φορολογικά συστήματα των υπόλοιπων κορυφαίων χωρών παίρνουν υψηλές βαθμολογίες λόγω εξαιρετικών επιδόσεων σε μία ή και περισσότερες κύριες κατηγορίες φόρων. Η **Λετονία**, η οποία πρόσφατα υιοθέτησε το εσθονικό σύστημα εταιρικής φορολόγησης, έχει ταυτόχρονα ένα σχετικά αποτελεσματικό σύστημα για τη φορολόγηση εισοδημάτων από εργασία. Η **Νέα Ζηλανδία** έχει έναν σχετικά ενιαίο, χαμηλό φορολογικό συντελεστή ατομικών εισοδημάτων που ταυτόχρονα εξαιρεί σε μεγάλο βαθμό τα κεφαλαιακά κέρδη (με συνολικό ανώτατο συντελεστή 39%), έναν φόρο προστιθέμενης αξίας ευρείας βάσης, και δεν επιβάλλει φορολόγηση σε κληρονομίες, μεταβιβάσεις ιδιοκτησίας, περιουσιακά στοιχεία ή χρηματοπιστωτικές συναλλαγές. Η **Ελβετία** έχει έναν σχετικά χαμηλό συντελεστή εταιρικής φορολόγησης (19,7%), έναν χαμηλό και ευρείας βάσης φόρο κατανάλωσης και έναν φορολογικό συντελεστή φυσικών προσώπων, ο οποίος εξαιρεί μερικώς από τη φορολόγηση τα κεφαλαιακά κέρδη. Το **Λουξεμβούργο** έχει έναν φόρο κατανάλωσης ευρείας βάσης και ένα ανταγωνιστικό σύστημα διεθνούς φορολόγησης.

Η **Κολομβία** έχει το λιγότερο ανταγωνιστικό φορολογικό σύστημα στον ΟΟΣΑ. Επιβάλλει φόρο καθαρής περιουσίας, φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και τον υψηλότερο συντελεστή εταιρικής φορολόγησης στο 35%. Ο ΦΠΑ στην Κολομβία καλύπτει λιγότερο από το 40% της τελικής κατανάλωσης, γεγονός που αποκαλύπτει τα κενά τόσο στη φορολογική πολιτική όσο και στην εφαρμογή της.

Η **Ιταλία** έχει το δεύτερο λιγότερο ανταγωνιστικό φορολογικό σύστημα στον ΟΟΣΑ. Έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας με ξεχωριστές επιβαρύνσεις επί των μεταβιβάσεων ακίνητης περιουσίας, των περιουσιών θανόντων και των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, καθώς και έναν φόρο περιουσίας επί επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων. Ο σχετικά υψηλός ΦΠΑ της Ιταλίας στο 22% εφαρμόζεται επί της πέμπτης λιγότερο ευρείας φορολογικής βάσης κατανάλωσης στον ΟΟΣΑ.

Οι χώρες που καταλαμβάνουν τις χαμηλές θέσεις του *Δείκτη* συχνά επιβάλλουν σχετικά υψηλούς οριακούς φορολογικούς συντελεστές στα εταιρικά εισοδήματα. Όλες οι πέντε τελευταίες χώρες στην κατάταξη έχουν φορολογικούς συντελεστές εταιρικών εσόδων άνω του μέσου όρου. Η Ιρλανδία κατατάσσεται χαμηλά στον *Δείκτη* παρά το χαμηλό συντελεστή εταιρικής φορολόγησης, εξαιτίας των υψηλών φόρων ατομικού εισοδήματος και μερισμάτων και τη σχετικά στενή βάση του ΦΠΑ. Οι πέντε χώρες με τις χαμηλότερες κατατάξεις έχουν ασυνήθιστα υψηλούς συντελεστές φορολόγησης εταιρικών εσόδων, μεταξύ του 25,825% και του 35%. Οι τέσσερις από τις πέντε αυτές χώρες έχουν ασυνήθιστα υψηλά κατώφλια φορολόγησης εισοδήματος, 13 έως 21 φορές περισσότερο από το μέσο εισόδημα.

Πίνακας 1. Κατάταξη - Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας 2023

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Εταιρικών Φόρων	Κατάταξη Φόρων Φυσικών Προσώπων	Κατάταξη Φόρων Κατανάλωσης	Κατάταξη Φόρων Ιδιοκτησίας	Κατάταξη Κανόνων Διασυννοριακής Φορολόγησης
Εσθονία	1	100,0	2	1	15	1	11
Λετονία	2	88,5	1	3	27	5	9
Νέα Ζηλανδία	3	86,1	29	5	1	8	19
Εθβετία	4	84,7	10	9	3	36	1
Τσεχία	5	81,2	6	4	25	6	10
Λουξεμβούργο	6	78,9	23	21	7	14	5
Τουρκία	7	78,6	11	7	13	22	7
Ισραήλ	8	78,3	13	23	11	11	8
Λιθουανία	9	76,6	3	10	30	7	22
Αυστραλία	10	75,9	32	14	9	4	21
Ουγγαρία	11	75	4	6	38	23	3
Σλοβακία	12	74,3	18	2	29	3	30
Σουηδία	13	73,3	8	20	21	10	13
Ολλανδία	14	70,6	25	19	16	21	4
Καναδάς	15	69,8	24	24	8	25	15
Σλοβενία	16	66,6	7	13	31	24	18
Νορβηγία	17	66,6	14	27	23	15	12
Γερμανία	18	66,6	31	35	14	12	6
Φινλανδία	19	66,5	9	25	24	19	20
Αυστρία	20	65,3	20	30	17	16	16
ΗΠΑ	21	65,0	22	22	4	29	35
Κόστα Ρίκα	22	64,8	36	33	5	9	31
Κορέα	23	61,6	26	37	2	32	26
Ιαπωνία	24	61,5	30	34	6	26	25
Ελλάδα	25	61,4	19	8	33	28	23
Μεξικό	26	60,1	27	28	12	2	38
Βέλγιο	27	60,0	15	11	22	30	33
Ιρλανδία	28	58,9	5	31	34	17	34
Δανία	29	58,5	17	36	20	18	29
Ηνωμένο Βασίλειο	30	56,1	28	26	35	35	2
Ισπανία	31	55,8	33	17	19	37	17
Ισλανδία	32	55,5	12	18	28	34	32
Πολωνία	33	55,3	16	12	36	31	27
Πορτογαλία	34	52,1	37	29	26	20	28
Χιλή	35	50,5	35	38	10	13	37
Γαλλία	36	49,1	34	32	32	33	14
Ιταλία	37	48,4	21	16	37	38	24
Κολομβία	38	46,4	38	15	18	27	36

Αξιοσημείωτες αλλαγές σε σχέση με πέρσι ³

Αυστραλία

Η Αυστραλία εισήγαγε ευνοϊκά φορολογικά κίνητρα για ευρεσιτεχνίες (patent box) το 2022. Η κατάταξη της Αυστραλίας έπεσε από την 6^η στη 10^η θέση.

Βέλγιο

Το Βέλγιο περιόρισε τη μεταφορά ζημιών σε μελλοντικές χρήσεις από το 70% στο 40% του φορολογητέου ποσού που υπερβαίνει τα 1 εκατομμύριο ευρώ το 2023. Ακόμη, ενίσχυσε τους κανόνες για τις ελεγχόμενες από το εξωτερικό εταιρίες (CFC). Η κατάταξη του Βελγίου έπεσε από την 22^η στην 27^η θέση.

Χιλή

Η Χιλή σταδιακά κατήργησε την προσωρινή πλήρη έκπτωση φόρου για δαπάνες μηχανημάτων, βιομηχανικών κτιρίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων το 2023. Ακόμη, διεύρυνε τη φορολογική βάση της για τον ΦΠΑ το 2022 καταργώντας εξαιρέσεις. Η κατάταξη της Χιλής έπεσε από την 31^η στην 35^η θέση.

Γαλλία

Η Γαλλία βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε μια διαδικασία μείωσης του συντελεστή εταιρικής φορολόγησης που ολοκληρώθηκε το 2022. Στο πλαίσιο αυτής της σχεδιασμένης μείωσης, η Γαλλία μείωσε τον συνολικό εταιρικό συντελεστή (συμπεριλαμβανομένης και μιας προσαύξησης φόρου) από το 28,41% το 2021 στο 25,83% το 2021. Η κατάταξη της χώρας στον Δείκτη παρέμεινε αμετάβλητη στην 36^η θέση.

Πορτογαλία

Πριν το 2023, οι εταιρίες στη χώρα μπορούσαν

να μεταφέρουν στο μέλλον ζημιές που αντιστοιχούν έως και στο 70% των φορολογητέων εσόδων για μέχρι 12 χρόνια. Πλέον, η Πορτογαλία επιτρέπει την απεριόριστη χρονικά μεταφορά στο μέλλον ζημιών έως και 65% του φορολογητέου εισοδήματος. Η κατάταξη της Πορτογαλίας στον Δείκτη βελτιώθηκε από την 35^η στην 34^η θέση.

Τουρκία

Η Τουρκία μείωσε τον εταιρικό φορολογικό της συντελεστή από 23% το 2022 σε 20% το 2023. Η κατάταξη της Τουρκίας βελτιώθηκε από τη 10^η στην 7^η θέση.

Ηνωμένο Βασίλειο

Το Ηνωμένο Βασίλειο σταδιακά αντικατέστησε τις υπερεκπτώσεις φόρου ύψους 130% για βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό με πλήρη έκπτωση των εξόδων. Ακόμη αύξησε τον βασικό εταιρικό συντελεστή από το 19% το 2022 στο 25% το 2023, διατηρώντας τον μειωμένο συντελεστή 19% για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η κατάταξη του Ηνωμένου Βασιλείου έπεσε από την 27^η στην 30^η θέση.

Ηνωμένες Πολιτείες

Οι ΗΠΑ σταδιακά κατήργησαν την πλήρη έκπτωση των εξόδων για βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό. Ακόμη μείωσαν τον υπόρρητο συντελεστή επιδότησης έρευνας και ανάπτυξης (R&D) από το 6,75% στο 2,75% καθώς τα έξοδα για έρευνα και ανάπτυξη δεν εκπίπτουν πλέον. Ο συντελεστής επιδότησης για έρευνα και ανάπτυξη στις ΗΠΑ είναι ο χαμηλότερος στον ΟΟΣΑ. Η κατάταξη των ΗΠΑ παρέμεινε αμετάβλητη στην 21^η θέση.

³ Οι βαθμολογίες του προηγούμενου έτους που δημοσιεύονται στην παρούσα μελέτη ίσως διαφέρουν από προηγούμενες δημοσιευμένες κατατάξεις, λόγω αλλαγών στη μεθοδολογία και διορθώσεων επί των δεδομένων προηγούμενων ετών.

Πίνακας 2. Αλλαγές από το Προηγούμενο Έτος

Χώρα	Κατάταξη του 2022	Βαθμολογία του 2022	Κατάταξη του 2023	Βαθμολογία του 2023	Μεταβολή Κατάταξης 2022 - 2023	Μεταβολή Βαθμολογίας 2022 - 2023
Αυστραλία	6	78,6	10	75,9	-4	-2,7
Αυστρία	17	67,4	20	65,3	-3	-2,0
Βέλγιο	22	64,4	27	60,0	-5	-4,5
Γαλλία	36	48,1	36	49,1	0	1,0
Γερμανία	20	66,4	18	66,6	2	0,2
Δανία	29	58,5	29	58,5	0	0
Ελβετία	4	85,3	4	84,7	0	-0,6
Ελλάδα	25	62,9	25	61,4	0	-1,5
Εσθονία	1	100,0	1	100,0	0	0
Ηνωμένο Βασίλειο	27	61,7	30	56,1	-3	-5,6
ΗΠΑ	21	66,0	21	65,0	0	-1,0
Ιαπωνία	26	62,8	24	61,5	2	-1,3
Ιρλανδία	30	58,2	28	58,9	2	0,7
Ισλανδία	34	55,1	32	55,5	2	0,4
Ισπανία	32	56,5	31	55,8	1	-0,7
Ισραήλ	8	78,0	8	78,3	0	0,3
Ιταλία	37	47,4	37	48,4	0	1,0
Καναδάς	15	70,0	15	69,8	0	-0,2
Κολομβία	38	47,3	38	46,4	0	-0,9
Κορέα	24	63,3	23	61,6	1	-1,7
Κόστα Ρίκα	23	63,5	22	64,8	1	1,3
Λετονία	2	89,7	2	88,5	0	-1,2
Λιθουανία	9	76,7	9	76,6	0	-0,1
Λουξεμβούργο	7	78,2	6	78,9	1	0,7
Μεξικό	28	60,9	26	60,1	2	-0,7
Νέα Ζηλανδία	3	87,8	3	86,1	0	-1,7
Νορβηγία	16	68,5	17	66,6	-1	-1,9
Ολλανδία	14	71,0	14	70,6	0	-0,4
Ουγγαρία	11	75,5	11	75,0	0	-0,5
Πολωνία	33	55,3	33	55,3	0	0
Πορτογαλία	35	51,3	34	52,1	1	0,8
Σλοβακία	12	73,9	12	74,3	0	0,4
Σλοβενία	19	66,7	16	66,6	3	0
Σουηδία	13	73,7	13	73,3	0	-0,5
Τουρκία	10	75,7	7	78,6	3	2,9
Τσεχία	5	81,8	5	81,2	0	-0,6
Φινλανδία	18	67,1	19	66,5	-1	-0,5
Χιλή	31	57,6	35	50,5	-4	-7,1

Μεθοδολογικές Αλλαγές

Κάθε χρόνο εξετάζουμε εκ νέου τα δεδομένα και τη μεθοδολογία του *Δείκτη* αναζητώντας τρόπους βελτίωσης της μέτρησης τόσο της ανταγωνιστικότητας, όσο και της ουδετερότητας. Φέτος ενσωματώσαμε διάφορες αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο ο *Δείκτης* αντιμετωπίζει τους εταιρικούς φόρους και τους φόρους επί ατόμων.

Εφαρμόσαμε κάθε αλλαγή και στα προηγούμενα έτη ώστε να είναι δυνατή η συνεπής σύγκριση μεταξύ των ετών. Τα δεδομένα για όλα τα έτη βάσει της τρέχουσας μεθοδολογίας είναι διαθέσιμα στο αποθετήριο του GitHub για τον *Δείκτη*,⁴ και στο Παράρτημα αυτής της έκθεσης υπάρχει η περιγραφή του πώς υπολογίζεται ο *Δείκτης*. Οι προηγούμενες εκδόσεις του *Δείκτη* δεν είναι ωστόσο συγκρίσιμες με τα αποτελέσματα της φετινής έκδοσης για το 2023 λόγω αυτών των μεθοδολογικών αλλαγών.

Εταιρική Φορολόγηση

Οι συντελεστές προσαύξησης φόρου επί εταιρικών εσόδων αντικαταστάθηκαν από ενδείκτες που καταγράφουν την ύπαρξη προσαυξήσεων φόρου επί των εταιρικών εσόδων. Ο συντελεστής προσαύξησης φόρου ενσωματώθηκε στον συνολικό συντελεστή φορολόγησης εταιρικών εσόδων. Στο παρελθόν, ο συνυπολογισμός των συντελεστών προσαύξησης φόρου αποτελούσε μια πρόκληση για την ερμηνεία των δεδομένων καθώς κάποιες προσαυξήσεις εισπράττονται μόνο επί ενός ποσοστού των εταιρικών εσόδων.

Φόροι Φυσικών Προσώπων

Ο συντελεστής προσαύξησης φόρου επί του ατομικού εισοδήματος αντικαταστάθηκε από μια μεταβλητή που καταδεικνύει την ύπαρξη προσαυξήσεων φόρου επί του ατομικού εισοδήματος. Ο συντελεστής προσαύξησης φόρου περιλαμβάνεται στον συνολικό ανώτατο συντελεστή φορολόγησης ατομικού εισοδήματος, όπου αυτός υπάρχει.

Κατά την προετοιμασία της φετινής μελέτης, ο πίνακας του ΟΟΣΑ για τους Ανώτατους Συντελεστές Φορολόγησης Ατομικού Εισοδήματος (Πίνακας I.7) προσωρινά δεν ήταν αξιοποιήσιμος λόγω σφαλμάτων στα σχετικά δεδομένα. Χρησιμοποιήσαμε μια προγενέστερη εκδοχή του πίνακα αυτού και κάναμε διορθώσεις χρησιμοποιώντας άλλες πηγές. Οι φόροι κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνονται εκεί όπου δεν καταργούνται σταδιακά πριν από το υψηλότερο φορολογικό κλιμάκιο ή εκεί όπου ο συνολικός συντελεστής είναι υψηλότερος από τον υψηλότερο συντελεστή.

4 Tax Foundation, "International Tax Competitiveness Index," <https://github.com/TaxFoundation/international-tax-competitiveness-index>.

Φορολόγηση Εταιρικού Εισοδήματος

Ο φόρος εταιρικού εισοδήματος είναι ένας άμεσος φόρος επί των κερδών μιας επιχείρησης. Όλες οι χώρες του ΟΟΣΑ εισπράττουν φόρο επί των εταιρικών κερδών, αλλά οι φορολογικοί συντελεστές και οι αντίστοιχες βάσεις ποικίλουν σημαντικά μεταξύ των χωρών. Οι φόροι εταιρικού εισοδήματος μειώνουν τη μετά φόρων απόδοση των εταιρικών επενδύσεων. Αυτό αυξάνει το κόστος του κεφαλαίου και οδηγεί σε χαμηλότερα επίπεδα επενδύσεων και οικονομικής απόδοσης. Ακόμη, ο εταιρικός φόρος μπορεί να οδηγήσει σε χαμηλότερους μισθούς για τους εργαζομένους, χαμηλότερες αποδόσεις για τους επενδυτές, και υψηλότερες τιμές για τους καταναλωτές.

Μολονότι ο φόρος εταιρικού εισοδήματος έχει μια σχετικά σημαντική επίδραση στην οικονομία μιας χώρας, αποδίδει σχετικά μικρά φορολογικά έσοδα για τα περισσότερα κράτη – ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ ήταν 9,8% των συνολικών εσόδων το 2021.⁵

Ο Δείκτης διαιρεί την κατηγορία του φόρου εταιρικών εισοδημάτων σε τρεις υποκατηγορίες. Ο Πίνακας 3 παρουσιάζει την κατάταξη και την επίδοση κάθε χώρας στην κατηγορία του Φόρου Εταιρικού Εισοδήματος καθώς και τις κατατάξεις και τις επιδόσεις σε κάθε υποκατηγορία, δηλαδή τον εταιρικό συντελεστή, την ανάκτηση κόστους, καθώς και τα κίνητρα και την περιπλοκότητα.

Συνολικός Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Φορολόγησης Εταιρικού Εισοδήματος

Ο ανώτατος οριακός φορολογικός συντελεστής μετρά τον συντελεστή με τον οποίο φορολογείται κάθε επιπλέον δολάριο φορολογητέου κέρδους. Οι υψηλοί οριακοί φορολογικοί συντελεστές συνήθως αποθαρρύνουν τη δημιουργία κεφαλαίου και έτσι επιβραδύνουν την οικονομική ανάπτυξη.⁶ Χώρες με υψηλότερους από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ ανώτατους οριακούς συντελεστές φορολόγησης εταιρικού εισοδήματος βαθμολογούνται χαμηλότερα από χώρες με χαμηλότερους και ανταγωνιστικότερους συντελεστές.

Η Κολομβία έχει τον υψηλότερο συνολικό ανώτατο οριακό συντελεστή φορολόγησης εταιρικών εισοδημάτων στο 35%. Ακολουθεί η Πορτογαλία (31,5%) και η Αυστραλία με την Κόστα Ρίκα και το Μεξικό (και οι τρεις χώρες στο 30%). Ο χαμηλότερος ανώτατος οριακός συντελεστής φορολόγησης εταιρικών εισοδημάτων στον ΟΟΣΑ εντοπίζεται στην Ουγγαρία, στο 9%, και ακολουθεί η Ιρλανδία (στο 12,5%) και η Λιθουανία (15%). Ο μέσος συνολικός συντελεστής φορολόγησης εταιρικών εισοδημάτων στον ΟΟΣΑ ανέρχεται για το 2023 στο 23,6%.⁷

Ανάκτηση Κόστους

Τα επιχειρηματικά κέρδη ορίζονται συνήθως ως τα έσοδα (οι εισπράξεις της επιχείρησης από πωλήσεις) μείον τις δαπάνες (τα κόστη της επιχείρησης). Ο φόρος εταιρικών εισοδημάτων στοχεύει στη φορολόγηση αυτών των κερδών. Έτσι, είναι σημαντικό ο φορολογικός κώδικας να ορίζει σωστά το τι αποτελεί φορολογητέο εισόδημα. Αν ένας φορολογικός κώδικας δεν επιτρέπει σε επιχειρήσεις να καταλογίζουν όλα τα επιχειρηματικά τους κόστη, τότε το φορολογητέο εισόδημά τους

5 Daniel Bunn and Cecilia Perez Weigel, "Sources of Government Revenue in the OECD."

6 OECD, "Tax Policy Reform and Economic Growth," OECD Tax Policy Studies, No. 20, 3 Νοεμβρίου 2010, <https://www.oecd.org/ctp/tax-policy/tax-policy-reform-and-economic-growth-9789264091085-en.htm>.

7 OECD, "OECD Tax Database, Table II.1 – Statutory corporate income tax rate," τελευταία επικαιροποίηση Απρίλιος 2023, https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=Table_II.1.

διογκώνεται, και αντιστοίχως διογκώνεται και ο πληρωτέος φόρος. Αυτό αυξάνει το κόστος κεφαλαίου και οδηγεί τελικά σε επιβράδυνση των επενδύσεων και της οικονομικής ανάπτυξης.

Κανόνες Συμφηφισμού Ζημιών: Μεταφορές σε Μελλοντικές και Προηγούμενες Χρήσεις

Οι προβλέψεις για τη μεταφορά ζημιών επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να αφαιρούν ζημιές της τρέχουσας χρήσης από μελλοντικά (carryforwards) ή παρελθοντικά (carrybacks) κέρδη. Πολλές επιχειρήσεις έχουν επενδυτικά σχέδια με διαφορετικά προφίλ ρίσκου και λειτουργούν σε κλάδους με μεγάλες διακυμάνσεις στο πλαίσιο των οικονομικών κύκλων. Οι προβλέψεις μεταφοράς ζημιών βοηθούν τις επιχειρήσεις να εξομαλύνουν το ρίσκο και τα έσοδά τους, καθιστώντας τον φορολογικό κώδικα περισσότερο ουδέτερο έναντι των διαφόρων επενδύσεων και μέσα στον χρόνο.⁸

Ιδανικά, ένας φορολογικός κώδικας επιτρέπει στις επιχειρήσεις να μεταφέρουν τις ζημιές τους για απεριόριστο αριθμό ετών, διασφαλίζοντας έτσι ότι μια επιχείρηση θα φορολογείται μακροπρόθεσμα επί της μέσης κερδοφορίας της. Ενώ κάποιες χώρες όντως επιτρέπουν την επ' αόριστο μεταφορά ζημιών, άλλες θέτουν όρια ως προς τον χρόνο και τις εκπτώσεις.

Σε 22 από τις 38 χώρες του ΟΟΣΑ, οι εταιρείες μπορούν να μεταφέρουν τις ζημιές στο μέλλον επ' αόριστο το 2023, αν και οι 13 από αυτές τις χώρες περιορίζουν το ποσό του φορολογητέου εισοδήματος που μπορεί να ισοσταθμιστεί από ζημιές προηγούμενων ετών.⁹ Στις 16 χώρες με χρονικούς περιορισμούς, η μέση χρονική περίοδος μεταφοράς ζημιών στο μέλλον είναι 8 χρόνια. Η Ουγγαρία, η Πολωνία και η Σλοβακία έχουν τους αυστηρότερους περιορισμούς στη μεταφορά ζημιών στον ΟΟΣΑ: Οι μεταφορές στο παρελθόν δεν επιτρέπονται, και οι μεταφορές στο μέλλον όχι μόνο περιορίζονται σε πέντε χρόνια αλλά και έχουν ως ανώτατο όριο το 50% του φορολογητέου εισοδήματος (το οποίο κωδικοποιείται στον *Δείκτη* ως 2,5 χρόνια).¹⁰ Ο *Δείκτης* κατατάσσει τις χώρες που επιτρέπουν την επ' αόριστον μεταφορά ζημιών στο μέλλον υψηλότερα από εκείνες που έχουν περιορισμούς χρόνου ή εκπτώσεων.

Οι χώρες τείνουν να περιορίζουν πολύ περισσότερο τη μεταφορά ζημιών σε παρελθούσες χρήσεις από ότι σε μελλοντικές. Το 2023, μόνο τα συστήματα της Εσθονίας και της Λετονίας επιτρέπουν, εκ του σχεδιασμού τους, την απεριόριστη μεταφορά ζημιών στο παρελθόν.¹¹ Στις 9 χώρες που επιτρέπουν περιορισμένες ως προς το χρόνο μεταφορές στο παρελθόν, η μέση περίοδος είναι 1,3 χρόνια.¹² Ο *Δείκτης* τιμωρεί τις 27 χώρες που δεν επιτρέπουν καμία μεταφορά ζημιών σε παρελθούσες χρήσεις.

8 Tibor Hanappi, "Loss carryover provisions: Measuring effects on tax symmetry and automatic stabilisation," OECD Taxation Working Papers No. 35, 22 Φεβρουαρίου 2018, https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/loss-carryover-provisions_bfbcd0db-en; Michael P. Devereux and Clemens Fuest, "Is the Corporation Tax an Effective Automatic Stabilizer?" National Tax Journal 62:3 (September 2009): 429-437, <http://www.ntanet.org/NTJ/62/3/ntj-v62n03p429-37-corporation-tax-effective-automatic.html>.

9 Οι χώρες χωρίς όριο μεταφοράς ζημιών στο μέλλον κωδικοποιούνται ως εάν είχαν περιόδους μεταφοράς 100 ετών. Κάποιες χώρες περιορίζουν τα ποσά του φορολογητέου εισοδήματος που μπορούν να συμψηφιστούν από ζημιές κάθε χρόνο. Για παράδειγμα, η Σλοβενία επιτρέπει απεριόριστες μεταφορές ζημιών στο μέλλον, αλλά μόνο το 63% του φορολογητέου εισοδήματος μπορεί να συμψηφιστεί από ζημιές στο εκάστοτε έτος. Αυτοί οι περιορισμοί κωδικοποιούνται ως το ποσοστό του φορολογητέου εισοδήματος που μπορεί να συμψηφιστεί από ζημιές επί τον αριθμό των ετών που επιτρέπεται η μεταφορά. Έτσι, η Σλοβενία κωδικοποιείται ως 63.

10 Bloomberg Tax, "Country Guides," <https://www.bloomberglaw.com/product/tax/toc/source/511920/147664382>; PwC, "Worldwide Tax Summaries," <https://www.pwc.com/gx/en/services/tax/worldwide-tax-summaries.html>, καθώς και επιμέρους κρατικές ιστοσελίδες.

11 Η Εσθονία και η Λετονία δεν έχουν ρητές προβλέψεις για τη μεταφορά ζημιών. Το σύστημα φορολόγησης ταμειακών ροών που εφαρμόζουν όμως υπέρρητα επιτρέπει την απεριόριστη μεταφορά ζημιών στο μέλλον και το παρελθόν.

12 Bloomberg Tax, "Country Guides"· PwC, "Worldwide Tax Summaries"· και επιμέρους κρατικές ιστοσελίδες.

Πίνακας 3. Εταιρική Φορολόγηση

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Φορολογικού Συντελεστή	Βαθμολογία Φορολογικού Συντελεστή	Κατάταξη Ανάκτησης Κόστους	Βαθμολογία Ανάκτησης Κόστους	Κατάταξη Κινήτρων/ Πολυπλοκότητας	Βαθμολογία Κινήτρων/ Πολυπλοκότητας
Αυστραλία	32	48,4	34	33,0	18	45,9	22	72,4
Αυστρία	20	62,6	19	52,1	7	55,0	25	67,3
Βέλγιο	15	66,6	21	49,0	5	61,8	16	76,9
Γαλλία	34	46,3	26	46,3	12	49,4	38	34,0
Γερμανία	31	50,9	33	33,2	8	50,8	18	73,2
Δανία	17	65,4	15	58,5	27	40,6	12	83,5
Ελβετία	10	71,0	7	66,0	10	50,2	19	73,2
Ελλάδα	19	64,2	15	58,5	34	35,5	11	86,8
Εσθονία	2	98,6	8	64,9	1	100,0	3	95,3
Ηνωμένο Βασίλειο	28	53,4	21	49,0	19	45,7	33	56,8
ΗΠΑ	22	58,4	24	46,5	20	45,5	15	78,2
Ιαπωνία	30	51,0	32	33,8	31	37,4	8	90,8
Ιρλανδία	5	80,5	2	88,8	29	39,9	20	72,8
Ισλανδία	12	67,2	8	64,9	21	45,0	24	70,4
Ισπανία	33	48,3	21	49,0	32	37,2	36	52,2
Ισραήλ	13	66,7	18	55,3	13	48,8	13	82,8
Ιταλία	21	59,0	30	40,0	3	67,6	32	62,4
Καναδάς	24	58,0	27	45,1	25	43,4	14	82,5
Κολομβία	38	31,7	38	17,1	35	34,7	28	65,7
Κορέα	26	55,0	28	44,5	9	50,5	30	64,3
Κόστα Ρίκα	36	39,2	34	33,0	37	29,4	29	65,5
Λετονία	1	100,0	8	64,9	1	100,0	1	100,0
Λιθουανία	3	84,3	3	80,9	4	64,6	26	66,6
Λουξεμβούργο	23	58,0	20	49,1	11	49,6	27	66,1
Μεξικό	27	53,5	34	33,0	26	42,3	5	93,7
Νέα Ζηλανδία	29	52,5	31	39,4	33	35,5	10	87,2
Νορβηγία	14	66,6	15	58,5	30	38,8	9	89,9
Ολλανδία	25	57,6	25	46,4	16	47,1	17	73,6
Ουγγαρία	4	82,1	1	100,0	36	34,4	31	63,0
Πολωνία	16	66,0	4	68,1	14	48,4	35	55,7
Πορτογαλία	37	38,8	37	28,2	6	57,8	37	34,4
Σλοβακία	18	65,1	14	61,7	22	44,7	23	70,5
Σλοβενία	7	75,4	4	68,1	24	44,6	7	91,2
Σουηδία	8	74,3	13	63,0	17	46,4	4	95,2
Τουρκία	11	69,2	8	64,9	15	48,1	21	72,5
Τσεχία	6	75,6	4	68,1	23	44,7	6	91,7
Φινλανδία	9	74,2	8	64,9	28	40,3	2	99,8
Χιλή	35	40,1	29	42,6	38	24,6	34	56,2

Ανάκτηση Κεφαλαιακού Κόστους: Μηχανήματα, Κτίρια και Άυλα Στοιχεία

Οι επιχειρήσεις υπολογίζουν τα κέρδη τους αφαιρώντας τα κόστη – όπως μισθούς και πρώτες ύλες – από τα έσοδα. Ωστόσο, στις περισσότερες χώρες, οι επενδύσεις κεφαλαίου – όπως σε κτίρια, μηχανήματα και άυλο εξοπλισμό – δεν αντιμετωπίζονται όπως τα υπόλοιπα κανονικά κόστη που μπορούν να εκπέσουν από τα έσοδα το έτος που δαπανώνται τα σχετικά ποσά. Αντί γι' αυτό, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να αποσβένουν αυτά τα κόστη σε μια περίοδο αρκετών ετών ή και δεκαετιών, ανάλογα με το εκάστοτε είδος στοιχείου του ενεργητικού.

Τα ποσά που επιτρέπεται να εκπίπτουν νόμιμα από τις επιχειρήσεις, καθώς και η χρονική περίοδος της πλήρους απόσβεσής τους καθορίζονται από χρονοδιαγράμματα απόσβεσης. Για παράδειγμα, ένα κράτος μπορεί να απαιτεί από μία επιχείρηση να αφαιρεί ίσο ποσοστό του κόστους ενός μηχανήματος σε μια περίοδο επτά χρόνων. Στο τέλος της περιόδου απόσβεσης, η επιχείρηση θα έχει αφαιρέσει το συνολικό αρχικό χρηματικό τίμημα του στοιχείου. Ωστόσο, λόγω της διαχρονικής αξίας του χρήματος (κανονική πραγματική απόδοση συν πληθωρισμός), οι αποσβέσεις σε επόμενες χρήσεις δεν έχουν τόση πραγματική αξία όσο οι αποσβέσεις σε προηγούμενες χρήσεις. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να χάνουν στην πράξη τη δυνατότητα να αποσβένουν την πλήρη τρέχουσα αξία της επένδυσής τους. Αυτή η φορολογική αντιμετώπιση των κεφαλαιακών δαπανών υποτιμά τα πραγματικά επιχειρηματικά κόστη και υπερτιμά το φορολογητέο εισόδημα σε όρους τρέχουσας αξίας.¹³

Ο *Δείκτης* μετρά τις αποσβέσεις κεφαλαίου μιας χώρας σε τρία είδη στοιχείων ενεργητικού: τα μηχανήματα, τα βιομηχανικά κτίρια και τα άυλα στοιχεία.¹⁴ Οι αποσβέσεις κεφαλαίου εκφράζονται ως το ποσοστό της τρέχουσας αξίας που μπορούν να διαγράψουν οι επιχειρήσεις κατά τον χρόνο ζωής του εκάστοτε στοιχείου ενεργητικού. Μια απόσβεση κεφαλαίου 100% εκφράζει τη δυνατότητα μίας επιχείρησης να αποσβέσει το πλήρες κόστος μίας επένδυσης κατά τη διάρκεια της ζωής της επένδυσης αυτής σε πραγματικούς όρους. Χώρες που επιτρέπουν ταχύτερες πλήρεις αποσβέσεις επενδύσεων σε κεφάλαιο βαθμολογούνται υψηλότερα στον *Δείκτη*.

Στις χώρες του ΟΟΣΑ, οι επιχειρήσεις μπορούν κατά μέσο όρο να αποσβένουν συνολικά το 84,2% του επενδυτικού κόστους μηχανημάτων, το 48,9% του κόστους βιομηχανικών κτιρίων και το 74,9% του κόστους άυλων στοιχείων. Το 2023, η Χιλή κατήργησε τον πλήρη καταλογισμό και των τριών κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού. Η πολιτική αυτή είχε αρχικά εφαρμοστεί στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας του COVID-19. Ομοίως, το Ηνωμένο Βασίλειο κατήργησε την απόσβεση 130% για μηχανήματα και εισήγαγε προσωρινά τον πλήρη καταλογισμό. Οι Ηνωμένες Πολιτείες κατήργησαν τον πλήρη καταλογισμό για μηχανήματα και τον αντικατέστησαν με έναν καταλογισμό 80%. Η Εσθονία και η Λετονία κωδικοποιούνται στον *Δείκτη* ότι επιτρέπουν την απόσβεση του 100% της τρέχουσας αξίας μιας κεφαλαιακής επένδυσης, καθώς ο εταιρικός φόρος σε αυτές τις χώρες αφορά μόνο τα διανεμόμενα κέρδη, και συνεπώς προσδιορίζεται από τη ταμειακή ροή.¹⁵

Αποθέματα

Όπως και με τις επενδύσεις κεφαλαίου, έτσι και τα κόστη των αποθεμάτων δεν εκπίπτουν στη χρήση που έγιναν οι αγορές. Αντί γι' αυτό, το κόστος αποθεμάτων εκπίπτει όταν το απόθεμα πω-

13 Lisa Hogreve and Daniel Bunn, "Capital Cost Recovery across the OECD," Tax Foundation, 26 Απριλίου 2022, <https://taxfoundation.org/publications/capital-cost-recovery-across-the-oecd/>.

14 Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού συνήθως αποσβένονται, αλλά η παραγραφή είναι παρόμοια με την απαξίωση.

15 Τα δεδομένα και οι υπολογισμοί βασίζονται στο Hogreve and Bunn, "Capital Cost Recovery across the OECD."

λείται. Έτσι, τα κράτη πρέπει να προσδιορίζουν το συνολικό κόστος των πωληθέντων αποθεμάτων. Τρεις κυρίως τρόποι χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των αποθεμάτων: Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (Last In, First Out, LIFO), Μέσο Κόστος (Average Cost) και Πρώτη Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (First Out, FIFO).

Η μέθοδος με την οποία μία χώρα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να καταγράφουν τα αποθέματά τους μπορεί να επηρεάσει σημαντικά το φορολογητέο εισόδημα μίας επιχείρησης. Όταν οι τιμές ανεβαίνουν, όπως συμβαίνει συνήθως, προτιμάται η μέθοδος LIFO, επειδή επιτρέπει το κόστος αποθεμάτων να είναι πιο κοντά στο πραγματικό κόστος κατά τον χρόνο πώλησης. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα το χαμηλότερο δυνατό φορολογητέο εισόδημα για τις επιχειρήσεις. Αντίθετα, η μέθοδος FIFO προτιμάται τις λιγότερες φορές καθώς έχει ως αποτέλεσμα το υψηλότερο δυνατό φορολογητέο εισόδημα. Η μέθοδος Μέσου Κόστους παράγει αποτελέσματα μεταξύ της FIFO και της LIFO.¹⁶

Οι χώρες που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να επιλέξουν τη μέθοδο LIFO βαθμολογούνται υψηλότερα, όσες επιτρέπουν τη μέθοδο Μέσου Κόστους παίρνουν μία μέση βαθμολογία, και οι χώρες που επιτρέπουν μόνο τη μέθοδο FIFO παίρνουν τη χαμηλότερη βαθμολογία. Δεκατέσσερις χώρες του ΟΟΣΑ επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τη μέθοδο καταγραφής LIFO, 19 χώρες χρησιμοποιούν τη μέθοδο Μέσου Κόστους, και 5 χώρες επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν μόνο τη μέθοδο καταγραφής FIFO.¹⁷

Έκπτωση Μετοχικού Κεφαλαίου

Οι επιχειρήσεις μπορούν να χρηματοδοτήσουν τη λειτουργία τους είτε μέσω χρέους, είτε μέσω μετοχικού κεφαλαίου. Η απόδοση όμως επί των δύο αυτών μορφών χρηματοδότησης φορολογείται διαφορετικά. Τα συνήθη συστήματα φορολόγησης εταιρικού εισοδήματος επιτρέπουν εκπτώσεις φόρου για πληρωμές τόκων αλλά όχι για κόστη μετοχικού κεφαλαίου, παρέχοντας έτσι ουσιαστικά ένα φορολογικό πλεονέκτημα στο χρέος έναντι της χρηματοδότησης μέσω μετοχικού κεφαλαίου – τη λεγόμενη «προκατάληψη υπέρ του χρέους» (debt bias). Η προκατάληψη αυτή μπορεί να θεωρηθεί πραγματικός κίνδυνος για την οικονομική σταθερότητα.¹⁸

Υπάρχουν δύο βασικοί τρόποι για την αντιμετώπιση αυτής της προκατάληψης υπέρ του χρέους: ο περιορισμός της δυνατότητας φορολογικής έκπτωσης των τόκων, και η παροχή έκπτωσης για τα κόστη μετοχικού κεφαλαίου. Ο περιορισμός της δυνατότητας έκπτωσης των δαπανών για τόκους δημιουργεί νέες στρεβλώσεις, καθώς το εισόδημα από τόκους συνήθως παραμένει πλήρως φορολογητέο. Μια έκπτωση μετοχικού κεφαλαίου – η οποία μερικές φορές αναφέρεται ως έκπτωση πλασματικών τόκων – διατηρεί την έκπτωση για τις δαπάνες για τόκους αλλά προσθέτει μια παρόμοια έκπτωση για τη συνήθη απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου, εξουδετερώνοντας την προκατάληψη υπέρ του χρέους και εξαλείφοντας ταυτόχρονα τις φορολογικές στρεβλώσεις στις επενδύσεις.

Πέντε χώρες του ΟΟΣΑ – το Βέλγιο, η Ιταλία, η Πολωνία, η Πορτογαλία και η Τουρκία, έχουν εισαγά-

16 Kyle Pomerleau, "The Tax Treatment of Inventories and the Economic and Budgetary Impact of LIFO Repeal," Tax Foundation, 9 Φεβρουαρίου, 2016, <https://taxfoundation.org/tax-treatment-inventories-and-economic-and-budgetary-impact-lifo-repeal/>.

17 Christoph Spengel, Frank Schmidt, Jost Heckemeyer, and Katharina Nicolay, "Effective Tax Levels Using the Devereux/Griffith Methodology." Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Οκτώβριος 2021, https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2022-03/final_report_2021_effective_tax_levels_revised_en.pdf. PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Income Determination," <https://taxsummaries.pwc.com/australia/corporate/income-determination>; και EY, "Worldwide Corporate Tax Guide 2021."

18 IMF, "Tax Policy, Leverage and Macroeconomic Stability," Policy Papers, 12 Οκτωβρίου 2016, <https://www.imf.org/en/Publications/Policy-Papers/Issues/2016/12/31/Tax-Policy-Leverage-and-Macroeconomic-Stability-PP5073>.

γει εκπτώσεις για μετοχικό κεφάλαιο.¹⁹ Όλες αυτές οι χώρες πλην της Πολωνίας εφαρμόζουν αυτή την έκπτωση μόνο σε νέο μετοχικό κεφάλαιο και όχι σε όλο το μετοχικό κεφάλαιο, περιορίζοντας έτσι το κόστος στα φορολογικά έσοδα και ταυτόχρονα διατηρώντας τα οφέλη της μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας. Η σχετική πολιτική του Βελγίου θα καταργηθεί το 2024. Ο συντελεστής της έκπτωσης συχνά βασίζεται στο επιτόκιο εταιρικών ή κρατικών ομολόγων και σε κάποιες περιπτώσεις προσαρμόζεται ενσωματώνοντας ένα ασφάλιστρο κινδύνου.²⁰

Οι χώρες που εφαρμόζουν εκπτώσεις για εταιρικό μετοχικό κεφάλαιο βαθμολογούνται υψηλότερα στον *Δείκτη*.

Φορολογικά Κίνητρα και Πολυπλοκότητα

Μια καλή φορολογική πολιτική αντιμετωπίζει ουδέτερα τις οικονομικές αποφάσεις. Δεν προωθεί ούτε αποτρέπει μία δραστηριότητα σε βάρος κάποιας άλλης. Φορολογικό κίνητρο ονομάζουμε μία πίστωση, ή μείωση φόρου, ή έναν προνομιακό φορολογικό συντελεστή που εφαρμόζεται αποκλειστικά σε ένα συγκεκριμένο είδος οικονομικής δραστηριότητας και μπορεί συνεπώς να στρεβλώσει τις οικονομικές αποφάσεις.

Για παράδειγμα, όταν ένας κλάδος έχει απαλλαγή φόρου για την παραγωγή ενός συγκεκριμένου προϊόντος, μπορεί να επιλέξει να επενδύσει υπερβολικά σ' αυτή τη δραστηριότητα, η οποία διαφορετικά μπορεί να μην ήταν κερδοφόρα. Επιπλέον, το κόστος των ειδικών προβλέψεων συχνά αντισταθμίζεται με τη μεταφορά του βάρους σε άλλους φορολογούμενους με τη μορφή υψηλότερων φόρων.

Ακόμη, η πιθανότητα απόκτησης κινήτρων ενθαρρύνει τις προσπάθειες εξασφάλισης αυτών των φορολογικών προτιμήσεων²¹, όπως με την άσκηση παρασκηνιακών πιέσεων (lobbying), οι οποίες δημιουργούν επιπλέον καθαρή απώλεια ευημερίας, καθώς οι επιχειρήσεις εστιάζουν τους πόρους τους στον επηρεασμό του φορολογικού κώδικα αντί να παράγουν προϊόντα. Για παράδειγμα, οι καθαρές απώλειες ευημερίας στις ΗΠΑ που αποδίδονται σε φορολογική συμμόρφωση και άσκηση πιέσεων υπολογίστηκε ότι κυμάνθηκαν το 2012 από 215 έως 987 δις δολάρια. Αυτές οι δαπάνες για άσκηση πιέσεων, παράλληλα με τη συμμόρφωση, έχει καταδειχθεί ότι μειώνουν την οικονομική ανάπτυξη εκτοπίζοντας πιθανή οικονομική δραστηριότητα.²²

Ο *Δείκτης* εξετάζει το αν οι χώρες παρέχουν κίνητρα όπως ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς για ευρεσιτεχνίες και φορολογικές επιδοτήσεις για έρευνα και ανάπτυξη (R&D). Οι χώρες που προσφέρουν τέτοια κίνητρα βαθμολογούνται χαμηλότερα από αυτές που δεν το κάνουν.

Ευνοϊκό Φορολογικό Καθεστώς για Ευρεσιτεχνίες (Patent Box)

Λόγω της ολοένα και πιο παγκοσμιοποιημένης και εν κινήσει οικονομίας, οι χώρες αναζητούν τρό-

19 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμπεριέλαβε επίσης μια έκπτωση για μετοχικό κεφάλαιο στην πρότασή της για μια κοινή βάση εταιρικής φορολόγησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, "Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB)," https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/common-consolidated-corporate-tax-base-ccctb_en. Η Ελβετία προβλέπει μια προαιρετική έκπτωση εταιρικού κεφαλαίου στο επίπεδο των καντονιών, η οποία ισχύει σήμερα μόνο στο καντόνι της Ζυρίχης. Βλ. PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate – Deductions" <https://taxsummaries.pwc.com/switzerland/corporate/deductions>.

20 Bloomberg Tax, "Country Guides": PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate – Deductions": Spengel, Schmidt, Heckemeyer, και Nicolay, "Effective Tax Levels Using the Devereux/Griffith Methodology".

21 Christopher J. Coyne και Lotta Moberg, "The Political Economy of State-Provided Targeted Benefits," *The Review of Austrian Economics* 28:3 (Ιούνιος 2014), 337.

22 Jason J. Fichtner και Jacob M. Feldman, "The Hidden Costs of Tax Compliance," George Mason University, Mercatus Center, 20 Μαΐου 2013, http://mercatus.org/sites/default/files/Fichtner_TaxCompliance_v3.pdf.

πους να εμποδίσουν τις εταιρείες να μεταφέρουν τη λειτουργία ή τα κέρδη τους αλλού. Μία τέτοια αντίδραση στη ραγδαία αύξηση της κινητικότητας των κεφαλαίων είναι η θέσπιση ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος για τις ευρεσιτεχνίες (patent box).

Το καθεστώς αυτό – που αναφέρεται επίσης ως καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας ή IP – παρέχει φορολογικούς συντελεστές για εισοδήματα που προέρχονται από πνευματική ιδιοκτησία που είναι χαμηλότεροι από τους καθορισμένους συντελεστές για τη φορολόγηση εταιρικού εισοδήματος. Συνήθως αυτό αφορά ευρεσιτεχνίες και δικαιώματα αντιγραφής λογισμικού. Το καθεστώς αυτό είναι ένα φορολογικό κίνητρο που βασίζεται στο εισόδημα και όχι στις δαπάνες: περιορίζει τα οφέλη του σε πετυχημένα εγχειρήματα έρευνας και ανάπτυξης που έχουν παραγάγει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας αντί να μειώνει το εκ των προτέρων ρίσκο της έρευνας και ανάπτυξης μέσω εκπτώσεων κόστους.

Η πνευματική ιδιοκτησία χαρακτηρίζεται από εξαιρετικά μεγάλη κινητικότητα. Συνεπώς, μία χώρα μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτόν τον χαμηλότερο συντελεστή για να δελεάσει τις εταιρείες να κρατήσουν την πνευματική τους ιδιοκτησία εντός των συνόρων της. Έρευνες καταδεικνύουν ότι τα φορολογικά αυτά καθεστώτα μπορούν να προσελκύσουν νέο εισόδημα που παράγεται από ευρεσιτεχνίες, υπονοώντας έτσι ότι οι επιχειρήσεις μειώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις μετακινώντας εισόδημα που σχετίζεται με πνευματικά δικαιώματα. Τα φορολογικά έσοδα όμως είναι πιθανόν να μειωθούν καθώς το αρνητικό αποτέλεσμα στα έσοδα από τον χαμηλότερο συντελεστή φορολόγησης εισοδήματος από ευρεσιτεχνίες μπορεί να ισοσκελιστεί μόνο μερικώς από έσοδα προερχόμενα από εισοδήματα από ευρεσιτεχνίες που προσελκύθηκαν πρόσφατα.²³

Τα τελευταία χρόνια, οι κανόνες για την προνομιακή φορολογική αντιμετώπιση των ευρεσιτεχνιών έχουν γίνει πιο αυστηροί σε κάποιες χώρες καθώς έχουν υιοθετηθεί οι απαιτήσεις του ΟΟΣΑ για την αντιμετώπιση των επιβλαβών φορολογικών πρακτικών. Οι χώρες που ακολουθούν τα πρότυπα του ΟΟΣΑ υποχρεώνουν πλέον τις εταιρείες να έχουν ουσιαστική δραστηριότητα έρευνας και ανάπτυξης εντός των συνόρων τους προκειμένου να επωφεληθούν από προνομιακή φορολογική αντιμετώπιση που σχετίζεται με την πνευματική τους ιδιοκτησία.²⁴

Αντί οι χώρες να προσφέρουν προνομιακή φορολογική μεταχείριση στις ευρεσιτεχνίες, θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι το κεφάλαιο εν γένει μεταφέρεται ως ένα βαθμό εύκολα και αντιστοίχως να μειώσουν συνολικά τους συντελεστές εταιρικής φορολόγησης. Έτσι θα ενθαρρύνουν επενδύσεις όλων των ειδών, αντί να δίνουν απλώς κίνητρα στις εταιρείες να τοποθετούν τις ευρεσιτεχνίες τους σε μία συγκεκριμένη χώρα.

17 χώρες του ΟΟΣΑ – η Αυστραλία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Ουγγαρία, η Ιρλανδία, το Ισραήλ, η Ελβετία, η Κορέα, η Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Σλοβακία, η Ισπανία, η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο – έχουν θεσπίσει ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς για τις ευρεσιτεχνίες, με τους συντελεστές και τις απαλλαγές να ποικίλουν μεταξύ των χωρών αυτών.²⁵ Οι Ηνωμένες Πολιτείες εφαρμόζουν μειωμένο φορολογικό συντελεστή για κέρδη από εξαγωγές που

23 Rachel Griffith, Helen Miller, και Martin O'Connell, "Ownership of Intellectual Property and Corporate Taxation," Journal of Public Economics 112 (Απρίλιος 2014): 12–23, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0047272714000103>.

24 OECD, "Action 5: Agreement on Modified Nexus Approach for IP Regimes," 2015, <https://www.oecd.org/ctp/beps-action-5-agreement-on-modified-nexus-approach-for-ip-regimes.pdf>; και OECD, "Harmful Tax Practices – Peer Review Results," Ιανουάριος 2022, <http://www.oecd.org/tax/beps/harmful-tax-practices-peer-review-results-on-preferential-regimes.pdf>.

25 Bloomberg Tax, "Country Guides"· PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate – Tax credits and incentives," <https://taxsummaries.pwc.com/australia/corporate/tax-credits-and-incentives>; και OECD, "Intellectual Property Regimes," https://qdd.oecd.org/data/IP_Regimes.

σχετίζονται με πνευματική ιδιοκτησία στις ΗΠΑ, φορολογικό καθεστώς που αντιμετωπίζεται ως ευνοϊκό για ευρεσιτεχνίες στον *Δείκτη*. Χώρες με τέτοιες ρυθμίσεις βαθμολογούνται χαμηλότερα.

Έρευνα και Ανάπτυξη

Εκεί όπου τα κόστη για Έρευνα και Ανάπτυξη δεν καταλογίζονται πλήρως, τα φορολογικά κίνητρα για τέτοιες δαπάνες αντισταθμίζουν (εν μέρει) το φορολογικό κόστος της επιχειρηματικής επένδυσης. Δυστυχώς, τα φορολογικά κίνητρα για έρευνα και ανάπτυξη σπανίως είναι ουδέτερα – συνήθως ορίζουν πολύ συγκεκριμένα τις επιλέξιμες δραστηριότητες – και συχνά η υλοποίησή τους είναι πολύπλοκη.

Όπως και με άλλα κίνητρα, έτσι και αυτά που αφορούν την έρευνα και την ανάπτυξη στρεβλώνουν τις επενδυτικές αποφάσεις και οδηγούν σε αναποτελεσματική κατανομή πόρων.²⁶ Επιπλέον, η επιθυμία εξασφάλισης κινήτρων για έρευνα και ανάπτυξη ενθαρρύνει παρασκηνακές πιέσεις οι οποίες καταναλώνουν πόρους που θα μπορούσαν να αφιερωθούν σε επενδύσεις και παραγωγή. Στην Ιταλία, για παράδειγμα, οι εταιρείες μπορούν να εμπλακούν σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης για κίνητρα όπως ευνοϊκούς δανειακούς όρους και φορολογικές πιστώσεις.²⁷

Τα έσοδα που οι χώρες που δαπανούν για ειδικά φορολογικά κίνητρα θα ήταν αποτελεσματικότερο να τα χρησιμοποιήσουν για να μειώσουν οριζόντια τον συντελεστή εταιρικής φορολόγησης ή για να βελτιώσουν τη φορολογική αντιμετώπιση των επενδύσεων κεφαλαίου.

Ο συντελεστής υπόρρητης φορολογικής επιδότησης των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη που συνέταξε ο ΟΟΣΑ, μετρά την έκταση της φοροαπαλλαγής των δαπανών που αφορούν έρευνα και ανάπτυξη στις επιμέρους χώρες. Οι συντελεστές υπόρρητης φορολογικής επιδότησης υπολογίζονται ως η διαφορά ανάμεσα σε μια μονάδα επένδυσης σε έρευνα και ανάπτυξη και το εισόδημα προ φόρου που απαιτείται για να ισοσκελίσει αυτή τη μονάδα επένδυσης σε μια συνήθη εταιρεία. Με άλλα λόγια, ο συντελεστής αυτός μετρά την έκταση της προνομιακής αντιμετώπισης της έρευνας και της ανάπτυξης στο εκάστοτε φορολογικό σύστημα. Όσο πιο γενναιόδωρες είναι οι σχετικές φορολογικές προβλέψεις, τόσο υψηλότεροι είναι οι συντελεστές υπόρρητης φορολογικής επιδότησης της έρευνας και ανάπτυξης. Ένας μηδενικός τέτοιος συντελεστής σημαίνει ότι η έρευνα και η ανάπτυξη δεν έχουν προνομιακή φορολογική αντιμετώπιση.

Μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, η Σλοβακία έχει τον υψηλότερο συντελεστή υπόρρητης φορολογικής επιδότησης δαπανών έρευνας και ανάπτυξης, στο 0,46. Η Ισλανδία και η Πορτογαλία παρέχουν τη δεύτερη και την τρίτη πιο γενναιόδωρη φορολογική ανακούφιση, με συντελεστές 0,35 και 0,34 αντιστοίχως.

Από τις χώρες που παρέχουν άξια λόγου φορολογική ανακούφιση, οι Ηνωμένες Πολιτείες (0,03), το Μεξικό (0,06), και η Τουρκία (0,06) είναι οι λιγότερο γενναιόδωρες. Οι συντελεστές υπόρρητης φορολογικής επιδότησης της Κόστα Ρίκα, της Εσθονίας, της Φινλανδίας, του Ισραήλ, της Λετονίας, του

26 Αυτό δεν υπονοεί ότι οι απαλλαγές για έρευνα και ανάπτυξη δεν πετυχαίνουν τον στόχο της προώθησης της καινοτομίας μέσω δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης, μεταφοράς τεχνολογίας και επιχειρηματικότητας. Βλ. IMF, "Acting Now, Acting Together," Απρίλιος 2016, <https://www.imf.org/en/Publications/FM/Issues/2016/12/31/Acting-Now-Acting-Together>.

Όστόσο, οι απαλλαγές για έρευνα και ανάπτυξη ωφελούν συγκεκριμένες επιχειρήσεις και τομείς πιο πολύ από άλλους, δημιουργώντας στρεβλώσεις στην οικονομία. Βλ. Gary Guenther, "Research Tax Credit: Current Law and Policy Issues for the 114th Congress," Congressional Research Service, 13 Μαρτίου 2015, <https://fas.org/sgp/crs/misc/RL31181.pdf>, και Fulvio Castellacci και Christine Mee Lie, "Do the effects of R&D tax credits vary across industries? A meta-regression analysis," Research Policy 44:4 (Μάιος 2015), 819-832, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0048733315000128>.

27 Deloitte, "International Tax – Italy Highlights 2021," Ιανουάριος 2022, <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-it-alyhighlights-2023.pdf>.

Λουξεμβούργου και της Ελβετίας δεν καταδεικνύουν κάποια σημαντική φορολογική ανακούφιση για δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης.²⁸

Οι χώρες που προφέρουν πιο γενναιόδωρα φορολογικά κίνητρα για δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης βαθμολογούνται χαμηλότερα στον *Δείκτη*.

Φόρος Ψηφιακών Υπηρεσιών

Τα τελευταία λίγα χρόνια, κάποιες χώρες του ΟΟΣΑ επιβάλλουν τους λεγόμενους φόρους ψηφιακών υπηρεσιών (ΦΨΥ/DSTs). Οι ΦΨΥ επιβάλλονται σε επιλεγμένες ροές ακαθάριστου εισοδήματος μεγάλων ψηφιακών επιχειρήσεων. Η φορολογική τους βάση συνήθως περιλαμβάνει έσοδα που είτε προέρχονται από ένα συγκεκριμένο σύνολο ψηφιακών αγαθών ή υπηρεσιών (για παράδειγμα, από στοχευμένη διαδικτυακή διαφήμιση), είτε βασίζονται στον αριθμό των ψηφιακών χρηστών εντός της εκάστοτε χώρας. Σχετικά υψηλά κατώφλια εγχώριου και παγκόσμιου εισοδήματος περιορίζουν τον φόρο στις μεγάλες πολυεθνικές.

Οι ΦΨΥ ουσιαστικά περιφράσσουν την ψηφιακή οικονομία περιορίζοντας τον φόρο σε συγκεκριμένες ροές εσόδων μεγάλων ψηφιακών επιχειρήσεων, δημιουργώντας στρεβλώσεις βάσει του μεγέθους και του επιχειρηματικού μοντέλου των εταιριών. Ακόμη, καθώς οι ΦΨΥ επιβάλλονται επί των εσόδων και όχι επί των κερδών, δεν λαμβάνουν υπόψη την κερδοφορία, και συνεπώς πλήττουν ασύμμετρα εταιρίες με χαμηλότερα περιθώρια κέρδους.

Το 2023, 8 χώρες του ΟΟΣΑ εφαρμόζουν ΦΨΥ: Η Αυστρία, η Γαλλία, η Ουγγαρία, η Ιταλία, η Πολωνία, η Ισπανία, η Τουρκία, και το Ηνωμένο Βασίλειο.²⁹

Οι χώρες που επιβάλλουν ΦΨΥ βαθμολογούνται χαμηλότερα στον *Δείκτη*.

Πολυπλοκότητα

Η πολυπλοκότητα του φορολογικού κώδικα ποσοτικοποιείται στον *Δείκτη* μετρώντας τον αριθμό των επιμέρους φόρων (και συντελεστών) που επιβάλλονται στο εταιρικό εισόδημα, την ύπαρξη προσαυξήσεων φόρου επί του εισοδήματος αυτού, και το ποσό του εισοδήματος που εισπράττουν οι χώρες από φόρους επιχειρηματικών κερδών εκτός του φόρου εταιρικού εισοδήματος. Αυτά τα βάρη μετρούνται αθροίζοντας τους επιμέρους φόρους που επιβάλλονται στο επιχειρηματικό εισόδημα, εντοπίζοντας τις επιβαλλόμενες προσαυξήσεις, καθώς και βάσει των δεδομένων του ΟΟΣΑ για τα έσοδα ώστε να μετρηθεί το ποσοστό των εσόδων από φόρους επί επιχειρηματικών εσόδων εκτός του φόρου εταιρικού εισοδήματος.

Οι χώρες που έχουν διάφορους συντελεστές για το εταιρικό εισόδημα, προσαυξήσεις φόρων, και συλλέγουν έσοδα από εισόδημα και κέρδη πέρα από τους κανονικούς φόρους εισοδήματος βαθμολογούνται χαμηλότερα στον *Δείκτη*.

Η χώρα με τον μεγαλύτερο αριθμό επιμέρους φόρων (και βάσεων) είναι η Κόστα Ρίκα με 5. Ακολου-

28 OECD, "R&D Tax Incentive Indicators: Implied tax subsidy rates on R&D expenditures," <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=RDSUB>. Το μέτρο που χρησιμοποιείται στον Δείκτη είναι ο μέσος υπόρρητος συντελεστής φορολογικής επιδότησης των ζημιολογών και κερδοφόρων ΜΜΕ και μεγάλων εταιριών.

29 KPMG, "Taxation of the digitalized economy: Developments summary," επικαιροποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2022, <https://www.tax.kpmg.us/content/dam/tax/en/pdfs/2020/digitalized-economy-taxation-developments-summary.pdf>.

θούν η Κορέα και η Πορτογαλία με 4. Υπάρχουν 14 χώρες του ΟΟΣΑ που δεν επιβάλλουν διαφοροποιημένους φορολογικούς συντελεστές ή βάσεις για τον φόρο εταιρικού εισοδήματος.³⁰

Οι προσαυξηθείσες εταιρικών φόρων δεν είναι ιδιαίτερα συχνές στις χώρες του ΟΟΣΑ, καθώς μόλις 4 χώρες επιβάλλουν πρόσθετο φόρο στα επιχειρηματικά έσοδα. Η Πορτογαλία, το Λουξεμβούργο, η Γερμανία και η Γαλλία επιβάλλουν πρόσθετο φόρο στο εταιρικό εισόδημα.³¹

Τα δεδομένα του ΟΟΣΑ για τα φορολογικά έσοδα έχουν μια κατηγορία εσόδων που δεν εμπίπτουν στους κανονικούς φόρους ατομικού ή επιχειρηματικού εισοδήματος.³² Τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι η Χιλή (10,4%), η Ελβετία (6,4%), η Δανία (5,4%) και η Κόστα Ρίκα (4,9%) εισπράττουν όχι αμελητέα ποσοστά εσόδων από φόρους επί εισοδήματος (συμπεριλαμβανομένου του ατομικού εισοδήματος) πέραν των φόρων επί του εταιρικού ή του ατομικού εισοδήματος. 17 χώρες του ΟΟΣΑ δεν εισπράττουν έσοδα αυτής της κατηγορίας.

Φόροι Φυσικών Προσώπων

Οι φόροι φυσικών προσώπων είναι από τα κυριότερα μέσα είσπραξης εσόδων για τη χρηματοδότηση των κρατών. Οι φόροι φυσικών προσώπων επιβάλλονται στα εισοδήματα ατόμων ή νοικοκυριών (σε μισθούς και, συχνά, σε κεφαλαιακά κέρδη και μερίσματα) για να χρηματοδοτήσουν τις λειτουργίες της κεντρικής κυβέρνησης. Οι φόροι αυτοί συνήθως είναι προοδευτικοί, δηλαδή ο συντελεστής φορολόγησης του εισοδήματος ενός ατόμου αυξάνεται καθώς αυξάνεται το εισόδημά του.

Επιπλέον, οι χώρες εισπράττουν φόρους επί των μισθωτών υπηρεσιών – οι οποίοι αναφέρονται και ως εισφορές ή φόροι κοινωνικής ασφάλισης. Αυτοί οι, συνήθως ενιαίου συντελεστή φόροι, επιβάλλονται επί εισοδημάτων από μισθωτή εργασία επιπροσθέτως του γενικού φόρου ατομικών εισοδημάτων που επιβάλλει η εκάστοτε χώρα. Ωστόσο, τα έσοδα από τους φόρους αυτούς συνήθως κατευθύνονται ειδικά σε προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης, όπως τα επιδόματα ανεργίας, τα κρατικά συνταξιοδοτικά προγράμματα και η ασφάλιση υγείας.

Οι φόροι φυσικών προσώπων μπορεί να έχουν ως πλεονέκτημα το ότι είναι από τους πιο διαφανείς φόρους. Οι φορολογούμενοι μαθαίνουν κάποια στιγμή στο πλαίσιο της διαδικασίας το συνολικό ποσό των φόρων που πληρώνουν - κάτι που δεν ισχύει για παράδειγμα με τους φόρους κατανάλωσης - οι οποίοι εισπράττονται και πληρώνονται από τις επιχειρήσεις, και όπου ένα άτομο μπορεί να μη συνειδητοποιεί το συνολικό βάρος που επωμίζεται.

Οι περισσότερες χώρες φορολογούν τα άτομα επί των εισοδημάτων τους βάσει δύο προσεγγίσεων: Πρώτον, οι χώρες φορολογούν τα έσοδα από εργασία με τους συνήθεις φόρους εισοδήματος και τους φόρους επί της μισθωτής εργασίας. Η δομή αυτών των φόρων μπορεί να επηρεάσει τις αποφάσεις των ατόμων να εργαστούν, να αναλάβουν μια πρόσθετη εργασία μερικής απασχόλησης, ή να εργαστεί κάποιο δεύτερο μέλος του νοικοκυριού. Δεύτερον, τα άτομα φορολογούνται ως προς τις αποταμιεύσεις τους μέσω φόρων επί κεφαλαιακών κερδών και μερισμάτων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτοί οι φόροι αποτελούν ένα δεύτερο στρώμα επιπλέον των φόρων επί των εταιρικών κερδών και μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις ως προς την αποταμίευση και τις επενδύσεις.

30 EY, "Worldwide Corporate Tax Guide 2022."

31 Ομοίως.

32 OECD, "Revenue Statistics - OECD countries: Comparative tables," <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=REV>. Η μέτρηση που χρησιμοποιείται στον Δείκτη είναι τα φορολογικά έσοδα ως ποσοστό της συνολικής φορολόγησης.

Οι υψηλοί φόροι επί των κεφαλαιακών κερδών και των μερισμάτων μπορεί να μειώσουν τις συνολικές αποταμιεύσεις και τις επενδύσεις σε μια χώρα.

Η βαθμολογία μιας χώρας σε ότι αφορά τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων καθορίζεται από τρεις υποκατηγορίες: τον συντελεστή και την προοδευτικότητα του φόρου μισθωτών υπηρεσιών, την πολυπλοκότητα του φόρου εισοδήματος, και την έκταση στην οποία ο φόρος εισοδήματος φορολογεί διπλά τα εταιρικά εισοδήματα. Ο Πίνακας 4 παρουσιάζει την κατάταξη και τις βαθμολογίες συνολικά της κατηγορίας Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων καθώς και την κατάταξη και τις βαθμολογίες σε κάθε υποκατηγορία.

Φόροι επί του Συνήθους Εισοδήματος

Οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων εισπράττονται επί του εισοδήματος των ατόμων ή των νοικοκυριών. Για πολλές χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων συνιστά μία από τις σημαντικότερες πηγές φορολογικών εσόδων.³³ Χρησιμοποιείται για την είσπραξη εσόδων τόσο για γενικές λειτουργίες του κράτους, όσο και για συγκεκριμένα προγράμματα, όπως η κοινωνική ασφάλιση και η κρατική ασφάλιση υγείας.

Οι φόροι που επιβάλλει μια χώρα επί του συνήθους εισοδήματος μετριοούνται βάσει τριών μεταβλητών: του ανώτατου συντελεστή φορολόγησης του συνήθους εισοδήματος, του εισοδηματικού ορίου πέραν του οποίου ισχύει ο ανώτατος συντελεστής φορολόγησης, και η οικονομική αποτελεσματικότητα της φορολόγησης της εργασίας.

Ανώτατος Θεσμοθετημένος Φορολογικός Συντελεστής Ατομικού Εισοδήματος

Τα συστήματα φορολογίας εισοδήματος των περισσότερων χωρών έχουν προοδευτική δομή. Αυτό σημαίνει ότι καθώς τα φυσικά πρόσωπα κερδίζουν περισσότερο εισόδημα, μετακινούνται σε κλιμάκια με υψηλότερους φορολογικούς συντελεστές. Ο ανώτατος θεσμοθετημένος φορολογικός συντελεστής ατομικού εισοδήματος είναι ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής επί του εισοδήματος που υπερβαίνει ένα καθορισμένο επίπεδο. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν επτά φορολογικά κλιμάκια, με το έβδομο (ανώτατο) κλιμάκιο να φορολογεί κάθε επιπλέον δολάριο εισοδήματος πάνω από τα \$578.125 (τα 693.750 δολάρια για κοινή φορολογική δήλωση συζύγων) με συντελεστή 37% το 2023.³⁴ Επιπλέον, τα φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στο ανώτατο φορολογικό κλιμάκιο πληρώνουν επίσης πολιτειακό και τοπικό φόρο εισοδήματος. Όλα αυτά αθροιστικά ανεβάζουν τον συνδυασμένο συνολικό ανώτατο συντελεστή ατομικού εισοδήματος στο 43,7%.³⁵

Τα φυσικά πρόσωπα λαμβάνουν υπόψη τους τον οριακό φορολογικό συντελεστή όταν αποφασίζουν αν θα δουλέψουν μία επιπλέον ώρα. Σε πολλές περιπτώσεις, η απόφαση αφορά το αν θα αναλάβουν μια δεύτερη εργασία μερικής απασχόλησης, ή αν νοικοκυριά με δύο ενήλικες θα έχουν ένα ή δύο άτομα να εισφέρουν εισόδημα. Αν ένα άτομο αντιμετωπίζει την προοπτική ενός οριακού φορολογικού συντελεστή 30% επί των υφιστάμενων εσόδων του, η ανάληψη επιπλέον εργασίας ή μιας ακόμη βάρδιας θα σημαίνει ότι μόνο το 70% αυτών των εσόδων θα φτάσουν στο σπίτι του.

³³ Daniel Bunn, "Sources of Government Revenue in the OECD."

³⁴ Alex Durante, "2023 Tax Brackets," Tax Foundation, 18 Οκτωβρίου 2022, <https://taxfoundation.org/publications/federal-tax-rates-and-tax-brackets/>.

³⁵ OECD, "OECD Tax Database, Table I.7 - Top statutory personal income tax rates and top marginal tax rates for employees, 2000-2019," τελευταία επικαιροποίηση Μάιος 2022, https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=TABLE_I7. Οι φόροι κοινωνικής ασφάλισης του εργαζομένου συμπεριλαμβάνονται εκεί όπου αυτοί δεν καταργούνται πριν το ανώτατο κατώφλι ή ο συνολικός συντελεστής υπερβαίνει τον ανώτατο συντελεστή.

Πίνακας 4. Φόροι Φυσικών Προσώπων

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Φόρου Εισοδήματος	Βαθμολογία Φόρου Εισοδήματος	Κατάταξη Πολυπλοκότητας	Βαθμολογία Πολυπλοκότητας	Κατάταξη Κεφαλαιακών Κερδών και Μερισμάτων	Βαθμολογία Κεφαλαιακών Κερδών και Μερισμάτων
Αυστραλία	14	75,6	13	80,7	2	99,9	21	60,4
Αυστρία	30	58,1	37	55,0	2	99,9	25	53,3
Βέλγιο	11	77,9	28	70,0	2	99,9	15	76,7
Γαλλία	32	55,9	35	62,5	2	99,9	35	40,6
Γερμανία	35	52,3	19	78,0	34	55,9	23	55,5
Δανία	36	50,2	31	66,5	2	99,9	37	25,0
Ελβετία	9	89,1	9	83,4	2	99,9	9	84,5
Ελλάδα	8	89,2	15	80,4	2	99,9	6	87,9
Εσθονία	1	100,0	1	100,0	2	99,9	4	88,3
Ηνωμένο Βασίλειο	26	64,1	27	70,5	2	99,9	31	48,4
ΗΠΑ	22	68,4	21	76,4	2	99,9	27	50,7
Ιαπωνία	34	53,0	30	68,6	34	55,9	18	67,4
Ιρλανδία	31	56,5	17	78,5	2	99,9	38	24,3
Ισλανδία	18	69,2	10	82,8	31	78,5	19	64,1
Ισπανία	17	69,5	24	75,2	2	99,9	24	54,2
Ισραήλ	23	68,0	22	76,0	2	99,9	28	50,1
Ιταλία	16	70,8	23	75,7	2	99,9	22	56,3
Καναδάς	24	64,2	20	76,5	2	99,9	34	42,0
Κολομβία	15	74,7	29	69,4	32	75,0	2	93,0
Κορέα	37	49,3	33	66,1	34	55,9	20	62,5
Κόστα Ρίκα	33	55,2	6	86,1	38	27,4	13	77,8
Λετονία	3	94,6	4	90,1	2	99,9	4	88,3
Λιθουανία	10	84,0	8	84,5	2	99,9	16	73,1
Λουξεμβούργο	21	68,7	14	80,4	34	55,9	8	85,8
Μεξικό	28	60,3	34	62,8	33	64,9	11	80,3
Νέα Ζηλανδία	5	93,8	7	85,6	2	99,9	3	91,6
Νορβηγία	27	62,6	12	81,6	2	99,9	36	33,2
Ολλανδία	19	69,0	18	78,3	2	99,9	29	49,7
Ουγγαρία	6	91,1	3	93,5	30	99,5	13	77,8
Πολωνία	12	77,1	25	74,6	2	99,9	17	70,0
Πορτογαλία	29	59,5	36	58,4	2	99,9	26	52,4
Σλοβακία	2	99,9	5	89,2	2	99,9	1	100,0
Σλοβενία	13	77,1	32	66,1	2	99,9	12	79,2
Σουηδία	20	68,7	16	78,9	1	100,0	30	48,4
Τουρκία	7	89,4	11	81,9	2	99,9	7	86,8
Τσεχία	4	94,4	2	93,8	2	99,9	10	83,8
Φινλανδία	25	64,1	26	72,9	2	99,9	32	45,8
Χιλή	38	36,3	38	22,3	2	99,9	33	45,2

Οι υψηλοί ανώτατοι φορολογικοί συντελεστές ατομικού εισοδήματος κάνουν την επιπλέον δουλειά ακριβότερη, πράγμα που μειώνει το σχετικό κόστος της μη εργασίας. Έτσι, είναι πιθανότερο να επιλέξει κάποιος τον ελεύθερο χρόνο έναντι της εργασίας, διατηρώντας τις ώρες που ήδη εργάζεται έναντι της επιλογής να αναλάβει εργασία πλήρους απασχόλησης ή μια επιπλέον βάρδια. Οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές αυξάνουν το κόστος της εργασίας, οδηγώντας σε πιθανή μείωση των πραγματικών ωρών εργασίας, εξέλιξη που μπορεί με τη σειρά της να μειώσει την οικονομική παραγωγή.

Χώρες με υψηλούς θεσμοθετημένους ανώτατους συντελεστές φορολόγησης ατομικού εισοδήματος βαθμολογούνται χαμηλότερα στον *Δείκτη* από χώρες με χαμηλότερους συντελεστές. Η Σλοβενία έχει τον υψηλότερο ανώτατο θεσμοθετημένο συντελεστή φορολογίας ατομικού εισοδήματος (συμπεριλαμβανομένων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης του εργαζόμενου) στο 67,5%. Η Εσθονία έχει τον χαμηλότερο, στο 21,6%.³⁶

Εισοδηματικό Κατώφλι Εφαρμογής του Ανώτατου Καθορισμένου Φορολογικού Συντελεστή

Το επίπεδο στο οποίο ξεκινά να εφαρμόζεται ο ανώτατος καθορισμένος φόρος προσωπικού εισοδήματος είναι επίσης μία σημαντική παράμετρος. Αν μία χώρα έχει ανώτατο συντελεστή 20%, αλλά σχεδόν όλοι πληρώνουν αυτόν τον συντελεστή επειδή επιβάλλεται σε όλα τα εισοδήματα πάνω από \$10.000, τότε αυτή η χώρα έχει ουσιαστικά έναν ενιαίο φόρο εισοδήματος. Αντίθετα, ένα φορολογικό σύστημα με ανώτατο συντελεστή που επιβάλλεται σε όλα τα εισοδήματα πάνω από \$1.000.000 χρειάζεται έναν πολύ υψηλότερο ανώτατο οριακό φορολογικό συντελεστή για να εισπράξει το ίδιο ποσό εσόδων, επειδή στοχεύει σε έναν μικρό αριθμό φυσικών προσώπων με υψηλό επίπεδο εισοδήματος.

Οι χώρες με ανώτατους θεσμοθετημένους συντελεστές ατομικού εισοδήματος που επιβάλλονται σε χαμηλότερα επίπεδα βαθμολογούνται καλύτερα στον *Δείκτη*. Ο *Δείκτης* βασίζει τη μέτρησή του στο επίπεδο εισοδήματος όπου ξεκινά να εφαρμόζεται ο ανώτατος συντελεστής σε σύγκριση με το μέσο εισόδημα της χώρας. Σύμφωνα με αυτή τη μέτρηση, το Μεξικό επιβάλλει τον ανώτατο φορολογικό συντελεστή του στο υψηλότερο επίπεδο εισοδήματος (ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής ατομικού εισοδήματος επιβάλλεται σε εισόδημα 25,2 φορές μεγαλύτερο από το μέσο εισόδημα στο Μεξικό), ενώ η Ουγγαρία εφαρμόζει τον μέγιστο συντελεστή της στο πρώτο δολάριο, με ενιαίο φόρο ατομικού εισοδήματος 15%.³⁷

Το Οικονομικό Κόστος της Φορολόγησης της Εργασίας

Όλοι οι φόροι παράγουν κάποια οικονομική ζημιά. Τα φορολογικά συστήματα όμως θα πρέπει να είναι σχεδιασμένα με τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούν αυτές τις ζημιές, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα τις ανάγκες για έσοδα.

Ένας τρόπος να εξετάσουμε την αποτελεσματικότητα της φορολόγησης της εργασίας σε μία χώρα είναι να ελέγξουμε το επίπεδο της φορολόγησής της σε σχέση με τον λόγο της οριακής προς τη

36 OECD, "OECD Tax Database, Table I.7 - Top statutory personal income tax rates and top marginal tax rates for employees, 2000-2019," τελευταία επικαιροποίηση Μάιος 2022, https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=TABLE_I7. Οι φόροι κοινωνικής ασφάλισης του εργαζόμενου συμπεριλαμβάνονται εκεί όπου αυτοί δεν καταργούνται πριν το ανώτατο κατώφλι ή ο συνολικός συντελεστής υπερβαίνει τον ανώτατο συντελεστή.

37 Ομοίως.

μέση φορολογική επιβάρυνση.³⁸ Η οριακή φορολογική επιβάρυνση επηρεάζει την επιλογή να κερδίσει κανείς ένα επιπλέον δολάριο εισοδήματος, ενώ η μέση φορολογική επιβάρυνση μετρά το φορολογικό βάρος στο τρέχον εισοδηματικό επίπεδο.³⁹ Υψηλότερος λόγος σημαίνει ότι καθώς κάποιος κερδίζει περισσότερο εισόδημα, η επίδραση του φορολογικού συστήματος σε αυτές τις αποφάσεις εντείνεται μαζί με τις σχετικές οικονομικές ζημιές. Χαμηλότερος λόγος σημαίνει ότι ένα άτομο μπορεί να αποφασίσει να εργαστεί περισσότερο χωρίς το φορολογικό σύστημα να αλλάζει τις αποφάσεις του.

Για παράδειγμα, έστω ότι ένα άτομο έχει να αντιμετωπίσει μία μέση φορολογική επιβάρυνση 20% επί των κερδών του και η οριακή του φορολογική επιβάρυνση είναι επίσης 20%. Αυτό το άτομο μπορεί να επιλέξει να εργαστεί περισσότερες ώρες χωρίς να αυξάνεται το ανάλογο φορολογικό βάρος. Ο λόγος της οριακής φορολογικής επιβάρυνσης προς τη μέση φορολογική επιβάρυνση για αυτό το άτομο είναι 1. Ένα άλλο άτομο όμως που έχει να αντιμετωπίσει μία μέση φορολογική επιβάρυνση 20% επί των κερδών του και μια οριακή φορολογική επιβάρυνση 30%, θα έβλεπε την απόφασή του να εργαστεί περισσότερες ώρες να επηρεάζεται από το φορολογικό σύστημα. Ο λόγος της οριακής φορολογικής επιβάρυνσης προς τη μέση φορολογική επιβάρυνση για αυτό το άτομο είναι 1,5.

Ο Δείκτης βαθμολογεί χειρότερα τις χώρες με υψηλούς λόγους καθώς τα συστήματά αυτά έχουν μεγαλύτερη επίδραση επί των αποφάσεων των εργαζομένων.

Η Ουγγαρία έχει τον χαμηλότερο λόγο, 1, που σημαίνει ότι κάθε επιπλέον δολάριο εισοδήματος έχει την ίδια φορολογική επιβάρυνση με τα τρέχοντα έσοδα.⁴⁰ Αυτό συμβαίνει καθώς η Ουγγαρία έχει ενιαίο φορολογικό συντελεστή εισοδήματος και έτσι η οριακή και η μέση φορολογική επιβάρυνση ταυτίζονται. Αντίθετα, στο Ισραήλ, ο αντίστοιχος λόγος είναι 1,6. Ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι 1,54.⁴¹

Πολυπλοκότητα

Η πολυπλοκότητα μετρείται βάσει του συντελεστή τυχόν πρόσθετων φόρων στο ατομικό εισόδημα και του ποσού των εσόδων που εισπράττονται μέσω των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης πέραν εκείνων που εισπράττονται μέσω φόρων επί της μισθωτής εργασίας από τον εργοδότη ή τον εργαζόμενο. Αυτές οι μετρήσεις καταδεικνύουν τις μη κανονικές προσεγγίσεις στη φορολογία του εισοδήματος από εργασία και, στην περίπτωση των πρόσθετων φόρων, ένα λιγότερο διάφανο σύστημα φορολόγησης του ατομικού εισοδήματος. Ο Δείκτης βαθμολογεί χαμηλότερα τις χώρες με υψηλούς συντελεστές πρόσθετων φόρων και με σημαντικά έσοδα από μη κανονικούς φόρους επί μισθωτών υπηρεσιών σε εργοδότες και εργαζόμενους.

Τέσσερις χώρες του ΟΟΣΑ επιβάλλουν πρόσθετους φόρους επί του ατομικού εισοδήματος: Η Γερμανία, η Ιαπωνία, η Κορέα και το Λουξεμβούργο. Η Γερμανία επιβάλλει έναν επιπλέον φόρο αλληλεγ-

38 Το οριακό φορολογικό βάρος που επιμίσζεται ένας μέσος εργαζόμενος σε μια χώρα και το συνολικό φορολογικό κόστος εργασίας για έναν μέσο εργαζόμενο σε μια χώρα ονομάζονται αντιστοίχως οριακή και μέση φορολογική επιβάρυνση (marginal and average tax wedge). Η φορολογική επιβάρυνση περιλαμβάνει φόρους εισοδήματος και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (τόσο από την πλευρά του εργαζομένου, όσο και από αυτή του εργοδότη). Ο λόγος της οριακής προς τη μέση φορολογική επιβάρυνση υπολογίζεται βάσει των δεδομένων του ΟΟΣΑ για την οριακή και τη μέση συνολική επιβάρυνση σε τέσσερα επίπεδα εισοδήματος για ανύπανδρα άτομα χωρίς εξαρτώμενα οικογενειακά μέλη. Είναι ο μέσος όρος των οριακών συνολικών φορολογικών επιβαρύνσεων στο 67%, το 100%, το 133%, και το 167% των μέσων αποδοχών διά τον μέσο όρο των μέσων συνολικών φορολογικών επιβαρύνσεων στο 67%, το 100%, το 133%, και το 167% των μέσων αποδοχών.

39 Cristina Enache, "A Comparison of the Tax Burden on Labor in the OECD," Tax Foundation, 19 Μαΐου, 2021, <https://taxfoundation.org/publications/comparison-tax-burden-labor-oecd/>.

40 Ο λόγος της Κολομβίας είναι 0. Αυτό όμως συμβαίνει γιατί ένας εργαζόμενος που κερδίζει τον μέσο μισθό της χώρας δεν καταβάλλει φόρο ατομικού εισοδήματος.

41 OECD, "OECD Tax Database, Table I.4. Marginal personal income tax and social security contribution rates on gross labour income," τελευταία επικαιροποίηση Απρίλιος 2023, https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=TABLE_I4; και "OECD Tax Database, Table I.5. Average personal income tax and social security contribution rates on gross labour income," τελευταία επικαιροποίηση Απρίλιος 2023, https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=TABLE_I5.

γής 5,5% επί του καταβληθέντος φόρου εισοδήματος που υπερβαίνει τα 17.539 ευρώ, ποσό που ισοδυναμεί σε εισόδημα από εργασία που υπερβαίνει τα 65.000 ευρώ για ατομικές φορολογικές δηλώσεις, γεγονός που αυξάνει τον ανώτατο οριακό συντελεστή φορολόγησης εισοδήματος από το 45% στο 47,475%. Η Ιαπωνία επιβάλλει έναν επιπλέον φόρο 2,1% επί όλων των εθνικώς (αλλά όχι τοπικώς) φορολογητέων εισοδημάτων.

Τέσσερις χώρες του ΟΟΣΑ εισπράττουν μη αμελητέα ποσοστά εσόδων από μη συνήθεις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Στην Κόστα Ρίκα, αυτά τα έσοδα αποτελούν το 28,9% των συνολικών φορολογικών εσόδων. Το Μεξικό (14%), η Κολομβία (10%) και η Ιρλανδία (8,5%) είναι οι υπόλοιπες χώρες αυτής της κατηγορίας.

Φόροι επί Κεφαλαιακών Κερδών και Μερισμάτων

Εκτός από το εισόδημα από μισθούς, το σύστημα φορολόγησης φυσικών προσώπων σε πολλές χώρες φορολογεί και το εισόδημα από επενδύσεις, εισπράττοντας φόρους επί κεφαλαιακών κερδών και μερισμάτων.

Κεφαλαιακό κέρδος παράγεται όταν ένα φυσικό πρόσωπο αγοράζει κάποια χρονική στιγμή ένα στοιχείο ενεργητικού (συνήθως μετοχές εταιρειών) και το πουλάει επικερδώς κάποια άλλη στιγμή. Μέρισμα είναι μια πληρωμή που εισπράττει ένα φυσικό πρόσωπο από τα μετά φόρων κέρδη μιας εταιρείας.

Οι φόροι επί κεφαλαιακών κερδών και ατομικών μερισμάτων είναι μία μορφή διπλής φορολόγησης των εταιρικών κερδών που επιτείνει τη φορολογική επιβάρυνση του κεφαλαίου. Όταν μία επιχείρηση αποκομίζει κέρδος, καταβάλλει εταιρικό φόρο εισοδήματος. Στη συνέχεια, έχει βασικά δύο επιλογές: Πρώτον, να παρακρατήσει τα μετά φόρων κέρδη, ενισχύοντας έτσι την αξία της επιχείρησης και την τιμή της μετοχής της. Οι μέτοχοι πωλούν έπειτα τις μετοχές και αποκομίζουν κεφαλαιακά κέρδη, εισόδημα για το οποίο υποχρεούνται να πληρώσουν φόρο. Εναλλακτικά, η επιχείρηση μπορεί να διανείμει τα μετά φόρων κέρδη στους μετόχους της με τη μορφή μερισμάτων. Οι μέτοχοι που λαμβάνουν μερίσματα πληρώνουν στη συνέχεια φόρο επί των μερισμάτων αυτών.

Μία εταιρεία που αποκομίζει φορολογητέο κέρδος ενός εκατομμυρίου δολαρίων και καταβάλλει 20% σε φόρους εταιρικού εισοδήματος έχει ως υπόλοιπο 800.000 δολάρια τα οποία μπορεί είτε να τα επανεπενδύσει αυξάνοντας την αξία της μετοχής της, είτε να καταβάλει μέρισμα. Ένας μέτοχος μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει επιπλέον φόρο 20% επί της πώλησης μετοχών του ή επί μερισματος που εισέπραξε από την εταιρεία. Ουσιαστικά το σύστημα φορολογεί τα επιχειρηματικά κέρδη με 36%. Ένα άτομο που ελπίζει ότι μια επένδυση θα έχει πραγματική απόδοση 10% μπορεί να δει μια απόδοση μόλις 6,4% μετά τους φόρους.

Κάποια φορολογικά συστήματα έχουν σχεδιαστεί ώστε να λαμβάνουν υπόψη αυτή την πιθανή διπλή φορολόγηση είτε μέσω πιστώσεων έναντι φόρων επί των κεφαλαιακών κερδών για τους καταβληθέντες εταιρικούς φόρους, είτε με άλλες απαλλαγές. Ένα τέτοιο σύστημα προβλέπει μια συνολική φορολόγηση των εταιρικών κερδών ή αλλιώς μια «εταιρική ενσωμάτωση» (corporate integration).⁴²

42 Taylor LaJoie and Elke Asen, "Double Taxation of Corporate Income in the United States and the OECD," Tax Foundation, 13 Ιανουαρίου 2021, <https://www.taxfoundation.org/double-taxation-of-corporate-income/>.

Πέρα από τη διπλή φορολόγηση, οι φόροι επί των μερισμάτων και των κεφαλαιακών κερδών μπορούν να αλλάξουν τα κίνητρα των επιχειρήσεων σε ότι αφορά την αναζήτηση χρηματοδότησης νέων εγχειρημάτων. Αν μια επιχείρηση μπορεί να χρηματοδοτήσει ένα νέο εγχείρημα είτε πωλώντας νέες μετοχές, είτε επανεπενδύοντας τα κέρδη της, τότε οι φόροι επί των επενδυτών μπορούν να επηρεάσουν το ποια προσέγγιση θα παραγάγει υψηλότερες αποδόσεις μετά φόρων. Η Νορβηγία χρησιμοποιεί μια φοροαπαλλαγή επί των κεφαλαιακών κερδών βάσει του συντελεστή απόδοσης για να καταστήσει ουδέτερη την επιλογή ανάμεσα στην επενδύση των κερδών και την πώληση νέων μετοχών.⁴³

Κατά κανόνα, οι υψηλότεροι φόροι επί των μερισμάτων και των κεφαλαιακών κερδών αποθαρρύνουν την αποταμίευση και τις επενδύσεις, περιορίζουν τη δημιουργία κεφαλαίου και επιβραδύνουν την οικονομική ανάπτυξη.⁴⁴

Στον *Δείκτη*, μία χώρα βαθμολογείται υψηλότερα εάν έχει χαμηλότερους φόρους επί κεφαλαιακών κερδών και μερισμάτων.

Συντελεστές Φορολόγησης Κεφαλαιακών Κερδών

Οι χώρες συνήθως φορολογούν τα κεφαλαιακά κέρδη με μικρότερο συντελεστή απ' ό τι το σύνηθες εισόδημα, αρκεί να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες φορολογούν τα κεφαλαιακά κέρδη με μειωμένο συντελεστή εάν ο φορολογούμενος είχε στην κατοχή του το εκάστοτε στοιχείο τουλάχιστον ένα χρόνο πριν το πουλήσει (τα λεγόμενα «μακροπρόθεσμα κεφαλαιακά κέρδη»)⁴⁵ Ο *Δείκτης* βαθμολογεί τις χώρες με υψηλότερους συντελεστές φορολόγησης των κεφαλαιακών κερδών χειρότερα από εκείνες με χαμηλότερους.

Μερικές χώρες έχουν θεσπίσει επιπλέον προβλέψεις για την άμβλυνση της διπλής φορολόγησης του εισοδήματος από τον φόρο επί των κεφαλαιακών κερδών. Για παράδειγμα, το Ηνωμένο Βασίλειο προβλέπει ετήσια απαλλαγή 6.000 ευρώ (\$7.400⁴⁶), ενώ ο Καναδάς απαλλάσσει από τη φορολόγηση το μισό εισόδημα που προέρχεται από κεφαλαιακά κέρδη.⁴⁷

Η Δανία έχει τον υψηλότερο συντελεστή φορολόγησης των κεφαλαιακών κερδών στον ΟΟΣΑ, με 42%. Το Βέλγιο, η Τσεχία, η Κορέα, το Λουξεμβούργο, η Νέα Ζηλανδία, η Σλοβακία, η Σλοβενία, η Ελβετία και η Τουρκία δεν φορολογούν τα μακροπρόθεσμα κεφαλαιακά κέρδη.⁴⁸

Συντελεστές Φορολόγησης Μερισμάτων

Οι φόροι επί των μερισμάτων μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τη δημιουργία κεφαλαίου σε μία χώρα. Οι υψηλοί συντελεστές φορολόγησης μερισμάτων αυξάνουν το κόστος του κεφαλαίου, πράγμα που αποτρέπει τις επενδύσεις και επιβραδύνει την οικονομική ανάπτυξη.

Ο συντελεστής της εκάστοτε χώρας εκφράζεται ως ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής επί με-

43 Jan Södersten, "Why the Norwegian Shareholder Income Tax is Neutral," International Tax and Public Finance, 26 Απριλίου, 2019, <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10797-019-09544-x.pdf>.

44 Daniel Bunn and Elke Asen, "Savings and Investment: The Tax Treatment of Stock and Retirement Accounts in the OECD," Tax Foundation, 26 Μαΐου 2021, <https://www.taxfoundation.org/savings-and-investment-oecd/>.

45 Erica York, "An Overview of Capital Gains Taxes," Tax Foundation, 16 Απριλίου 2019, <https://www.taxfoundation.org/capital-gains-taxes/>.

46 Χρησιμοποιήθηκε η μέση συναλλαγματική ισοτιμία GBP-USD για το 2021. Βλ. IRS, "Yearly Average Currency Exchange Rates," <https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/yearly-average-currency-exchange-rates>.

47 Deloitte, "Tax Guides and Highlights."

48 Bloomberg Tax, "Country Guide": PwC, "Quick Charts: Capital gains tax (CGT) rates," <https://www.taxsummaries.pwc.com/quick-charts/capital-gains-tax-cgt-rates>; και PwC, "Worldwide Tax Summaries: Individual - Income determination," <https://www.taxsummaries.pwc.com/>. Όταν ο συντελεστής φορολόγησης κεφαλαιακών κερδών μεταβάλλεται ανάλογα με το είδος του περιουσιακού στοιχείου που πωλείται, χρησιμοποιείται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει για την πώληση ενταγμένων μετοχών μετά από μια εκτεταμένη περίοδο. Περιλαμβάνονται τυχόν πρόσθετοι φόροι.

ρισμάτων φυσικών προσώπων μετά την επίδραση του οποιουδήποτε τυχόν συστήματος τεκμαρτού υπολογισμού ή πίστωσης.

Οι χώρες με χαμηλότερους συνολικούς φορολογικούς συντελεστές επί των μερισμάτων βαθμολογούνται καλύτερα στον Δείκτη, λόγω των συνεπειών που έχει ο φόρος αυτός στο κόστος της επένδυσης (δηλαδή στο κόστος του κεφαλαίου) καθώς και λόγω της πιο ουδέτερης αντιμετώπισης της αποταμίευσης έναντι της κατανάλωσης. Η Ιρλανδία έχει τον υψηλότερο φορολογικό συντελεστή επί μερισμάτων στον ΟΟΣΑ με 51%. Η Εσθονία και η Λετονία έχουν μηδενικούς φορολογικούς συντελεστές επί μερισμάτων λόγω του συστήματος εταιρικής φορολόγησης βάσει των ταμειακών ροών και ο ανώτατος συντελεστής φορολόγησης μερισμάτων για την Κολομβία είναι 0. Ο μέσος όρος στον ΟΟΣΑ είναι 24%.⁴⁹

Φόροι Κατανάλωσης

Οι φόροι κατανάλωσης αφορούν τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα. Στον ΟΟΣΑ και στο μεγαλύτερο μέρος του κόσμου, ο πιο συχνός γενικός φόρος κατανάλωσης είναι ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).⁵⁰ Οι περισσότεροι γενικοί φόροι κατανάλωσης είτε δεν φορολογούν τις ενδιάμεσες επιχειρηματικές εισροές, είτε προβλέπουν πιστώσεις για φόρους που ήδη καταβλήθηκαν επί αυτών. Αποτελούν έτσι έναν από τους πιο οικονομικά αποδοτικούς τρόπους είσπραξης φορολογικών εσόδων.

Ωστόσο, πολλές χώρες δεν ορίζουν αποτελεσματικά τη φορολογική τους βάση. Οι περισσότερες χώρες προβλέπουν μειωμένους φορολογικούς συντελεστές ή εξαιρούν συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες από τον ΦΠΑ, πράγμα που τις υποχρεώνει να επιβάλλουν υψηλότερους κανονικούς συντελεστές για να έχουν επαρκή έσοδα. Επίσης, μερικές χώρες δεν εξαιρούν αποτελεσματικά τις επιχειρηματικές εισροές. Για παράδειγμα, κάποιες πολιτείες των ΗΠΑ συχνά επιβάλλουν φόρο επί των πωλήσεων μηχανημάτων και εξοπλισμού.⁵¹

Η βαθμολογία μίας χώρας σε ότι αφορά τον φόρο κατανάλωσης χωρίζεται σε τρεις υποκατηγορίες: Τον φορολογικό συντελεστή, τη φορολογική βάση, και την πολυπλοκότητα. Ο Πίνακας 5 παρουσιάζει την κατάταξη και τις βαθμολογίες στην κατηγορία των Φόρων Κατανάλωσης.

Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης

Εάν ο ΦΠΑ και ο φόρος επί των λιανικών πωλήσεων έχουν τον ίδιο συντελεστή και είναι σωστά δομημένοι, θα αποδώσουν περίπου το ίδιο ποσό εσόδων ο καθένας. Ίδανικά, ο ΦΠΑ και ο φόρος επί των πωλήσεων πρέπει να εισπράττονται με τον συνήθη συντελεστή για όλη την τελική κατανάλωση (αν και εφαρμόζονται με λίγο διαφορετικούς τρόπους). Με μια επαρκώς ευρεία φορολογική βάση κατανάλωσης, ο συντελεστής του φόρου μπορεί να είναι σχετικά χαμηλός. Ένας ΦΠΑ ή φόρος επί των λιανικών πωλήσεων με χαμηλό συντελεστή και ουδέτερη δομή περιορίζει τις οικονομικές στρεβλώσεις, ενώ παράλληλα αποφέρει σημαντικά έσοδα.

49 OECD, "OECD Tax Database, Table II.4 - Overall statutory tax rates on dividend income," τελευταία επικαιροποίηση Μάιος 2022, https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=TABLE_II4.

50 Υπάρχουν και άλλα είδη φόρου κατανάλωσης όπως οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης (excise taxes). Παρ' όλα αυτά, αυτοί οι φόροι έχουν κατά κανόνα μικρή βάση, καθώς εισπράττονται επί συγκεκριμένων αγαθών, υπηρεσιών και δραστηριοτήτων, και όχι επί της συνολικής τελικής κατανάλωσης. Ο Δείκτης εξετάζει μόνο τους φόρους γενικής κατανάλωσης (ΦΠΑ και φόρο πωλήσεων λιανικής).

51 Janelle Fritts and Jared Walczak, 2023 State Business Tax Climate Index, Tax Foundation, 22 Οκτωβρίου 2022, <https://www.taxfoundation.org/2023-state-business-tax-climate-index/>.

Ωστόσο, πολλές χώρες έχουν φόρους κατανάλωσης που εξαιρούν συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες από τον ΦΠΑ ή τα φορολογούν με μειωμένους συντελεστές, απαιτώντας έτσι υψηλότερους κανονικούς συντελεστές για την είσπραξη επαρκών εσόδων. Χωρίς ουδέτερη δομή, οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές δημιουργούν οικονομικές στρεβλώσεις αποθαρρύνοντας την αγορά των αγαθών και των υπηρεσιών με υψηλή φορολόγηση και στρέφοντας τον καταναλωτή σε μη φορολογούμενα ή χαμηλά φορολογούμενα αγαθά και υπηρεσίες ή και σε αγαθά και υπηρεσίες που παράγει ο ίδιος.

Οι χώρες με χαμηλότερους συντελεστές φόρων κατανάλωσης βαθμολογούνται καλύτερα στον Δείκτη από εκείνες με υψηλότερους, καθώς οι χαμηλότεροι συντελεστές αποθαρρύνουν λιγότερο την οικονομική δραστηριότητα και επιτρέπουν μεγαλύτερη μελλοντική κατανάλωση και επενδύσεις.

Ο μέσος γενικός συντελεστής φόρου κατανάλωσης στον ΟΟΣΑ είναι 19%. Η Ουγγαρία έχει τον υψηλότερο φορολογικό συντελεστή στο 27%, ενώ οι Ηνωμένες Πολιτείες τον χαμηλότερο στο 7,4%.⁵²

Φορολογική Βάση Κατανάλωσης

Ιδανικά, ο ΦΠΑ ή ο φόρος επί των πωλήσεων πρέπει να εισπράττεται με ενιαίο συντελεστή σε όλη την τελική κατανάλωση. Με άλλα λόγια, οι εισπράξεις της κυβέρνησης πρέπει να είναι ίσες με το ποσό της τελικής κατανάλωσης στην οικονομία επί τον συντελεστή του φόρου πωλήσεων ή του ΦΠΑ. Ωστόσο, η φορολογική βάση πολλών χωρών απέχει από αυτό το ιδανικό. Πολλές χώρες εξαιρούν συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες από τον ΦΠΑ ή τα φορολογούν με μειωμένο συντελεστή, οδηγώντας στην επιβολή υψηλότερου κανονικού συντελεστή από αυτόν που θα ήταν ειδικά απαραίτητος, είτε επιβάλλουν τον φόρο αυτό σε επιχειρηματικές εισροές, αυξάνοντας το κόστος του κεφαλαίου.

Όριο Απαλλαγής από ΦΠΑ/Φόρο Πωλήσεων

Οι περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ θέτουν κατώτατα όρια για τον ΦΠΑ ή τον φόρο πωλήσεων. Αν μια επιχείρηση είναι κάτω από ένα ορισμένο ετήσιο κατώφλι εσόδων, δεν απαιτείται η συμμετοχή της στο σύστημα του ΦΠΑ. Αυτό σημαίνει ότι οι μικρές επιχειρήσεις – σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις που υπερβαίνουν αυτό το όριο – δεν εισπράττουν ΦΠΑ επί των αγαθών και υπηρεσιών που πωλούν σε καταναλωτές, αλλά και δεν μπορούν να εισπράξουν επιστροφή ΦΠΑ που καταβλήθηκε για επιχειρηματικές εισροές.⁵³ Μολονότι η εξαίρεση πολύ μικρών επιχειρήσεων εξοικονομεί διοικητικά κόστη και κόστη συμμόρφωσης, τυχόν αχρείαστα υψηλά κατώτατα όρια δημιουργούν στρεβλώσεις ευνοώντας τις μικρότερες επιχειρήσεις εις βάρος των μεγαλύτερων.

Οι χώρες με χαμηλότερα όρια απαλλαγής βαθμολογούνται υψηλότερα. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει τη χειρότερη σχετική επίδοση, με όριο απαλλαγής από τον ΦΠΑ τα \$123.188.⁵⁴ Με την καλύτερη επίδοση βαθμολογούνται οι επτά χώρες που δεν έχουν γενικά όρια απαλλαγής από τον ΦΠΑ/φόρο πωλήσεων (η Χιλή, η Κολομβία, η Κόστα Ρίκα, το Μεξικό, η Ισπανία, η Τουρκία και οι Ηνωμένες Πολιτείες). Ο μέσος όρος μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ που έχουν όριο απαλλαγής ΦΠΑ είναι περίπου \$57.500.⁵⁵

52 OECD, "Taxes on Consumption: Value Added Tax/Goods and Services Tax (VAT/GST) (1976-2021): VAT/GST: standard and any reduced rates (2022)," <http://www.oecd.org/tax/tax-policy/tax-database/>. Ο συντελεστής του φόρου πωλήσεων στις ΗΠΑ είναι ο μέσος όρος όλων των επιμέρους πολιτειακών φόρων πωλήσεων (σταθμισμένων βάσει του πληθυσμού). Βλ. Janelle Fritts, "State and Local Sales Tax Rates, 2023," Tax Foundation, 7 Φεβρουαρίου 2023, <https://taxfoundation.org/2023-sales-taxes/>. Ο καναδικός συντελεστής του φόρου κατανάλωσης είναι ο μέσος όρος όλων των επιμέρους επαρχιακών φορολογικών συντελεστών στον Καναδά (σταθμισμένων βάσει του πληθυσμού). Βλ. Retail Council of Canada, "Sales Tax Rates by Province," <https://www.retailcouncil.org/resources/quick-facts/sales-tax-rates-by-province/>.

53 Τα όρια απαλλαγής από ΦΠΑ που καταγράφονται στον Δείκτη αφορούν γενικούς εγχώριες επιχειρήσεις. Μη εγχώριες επιχειρήσεις μπορεί να έχουν διαφορετικά όρια.

54 Σε δολάρια ΗΠΑ (ισοδύναμη αγοραστικής αξίας, PPP).

55 OECD, "Taxes on Consumption: Value Added Tax/Goods and Services Tax (VAT/GST) (1976-2019): VAT/GST: Registration/Collection Thresholds (2021)."

Πίνακας 5. Φόροι Κατανάλωσης

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη Φορολογικού Συντελεστή	Βαθμολογία Φορολογικού Συντελεστή	Κατάταξη Φορολογικής Βάσης	Βαθμολογία Φορολογικής Βάσης
Αυστραλία	9	81,6	3	89,5	30	47,4
Αυστρία	17	58,8	16	49,0	18	60,4
Βέλγιο	22	52,2	21	44,9	21	55,0
Γαλλία	32	41,2	16	49,0	36	33,2
Γερμανία	14	65,1	13	53,0	13	65,4
Δανία	20	53,5	35	28,7	4	76,2
Ελβετία	3	94,9	2	98,8	20	57,0
Ελλάδα	33	38,2	32	32,8	29	47,8
Εσθονία	15	64,2	16	49,0	8	68,8
Ηνωμένο Βασίλειο	35	35,6	16	49,0	38	24,5
ΗΠΑ	4	93,6	1	100,0	25	53,4
Ιαπωνία	6	85,7	3	89,5	24	53,8
Ιρλανδία	34	36,1	29	36,8	34	39,8
Ισλανδία	28	47,4	32	32,8	16	62,1
Ισπανία	19	57,3	21	44,9	15	63,0
Ισραήλ	11	77,8	10	61,1	5	75,4
Ιταλία	37	32,9	27	40,9	37	30,0
Καναδάς	8	81,7	6	79,8	19	59,2
Κολομβία	18	58,2	13	53,0	23	54,6
Κορέα	2	95,0	3	89,5	11	68,1
Κόστα Ρίκα	5	86,0	7	77,3	9	68,7
Λετονία	27	48,3	21	44,9	28	49,0
Λιθουανία	30	45,8	21	44,9	32	45,1
Λουξεμβούργο	7	84,5	10	61,1	3	85,7
Μεξικό	12	67,6	9	65,2	22	54,7
Νέα Ζηλανδία	1	100,0	8	69,2	1	100,0
Νορβηγία	23	51,6	35	28,7	7	73,4
Ολλανδία	16	59,7	21	44,9	12	66,6
Ουγγαρία	38	31,8	38	20,6	26	52,3
Πολωνία	36	35,2	29	36,8	35	38,4
Πορτογαλία	26	50,3	29	36,8	17	61,7
Σλοβακία	29	46,3	16	49,0	33	41,0
Σλοβενία	31	44,0	27	40,9	31	47,2
Σουηδία	21	52,4	35	28,7	6	74,6
Τουρκία	13	66,8	12	57,1	14	63,2
Τσεχία	25	50,4	21	44,9	27	52,3
Φινλανδία	24	51,6	32	32,8	10	68,6
Χιλή	10	79,8	13	53,0	2	88,1

Φορολογική Βάση Κατανάλωσης ως Ποσοστό της Συνολικής Κατανάλωσης

Ένας τρόπος μέτρησης της φορολογικής βάσης του ΦΠΑ μιας χώρας είναι ο λόγος εσόδων από τον ΦΠΑ. Αυτός ο λόγος εκφράζει τη διαφορά ανάμεσα στα όντως εισπραχθέντα έσοδα από ΦΠΑ και τα έσοδα από ΦΠΑ που θα μπορούσαν να εισπραχθούν αν ο γενικός συντελεστής εφαρμοζόταν σε όλη την τελική κατανάλωση. Η διαφορά ανάμεσα στα πραγματικά και τα δυνητικά έσοδα από τον ΦΠΑ οφείλεται 1) σε επιλογές πολιτικής για την απαλλαγή συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών από τον ΦΠΑ ή για τη φορολόγησή τους με μειωμένους συντελεστές και 2) σε έλλειμμα συμμόρφωσης προς τον ΦΠΑ.⁵⁶

Για παράδειγμα, αν η τελική κατανάλωση μίας χώρας είναι \$100 και η χώρα επιβάλλει ΦΠΑ 10% σε όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες, τότε η καθαρή βάση θα απέφερε έσοδα \$10. Είσπραξη κάτω από \$10 αντανάκλα είτε έναν μεγάλο αριθμό εξαιρέσεων και την ύπαρξη μειωμένων συντελεστών στον φορολογικό κώδικα, είτε χαμηλά επίπεδα συμμόρφωσης (ή και τα δύο). Η βάση υπολογίζεται ως ο λόγος των εισπράξεων από την καθαρή βάση προς τις πραγματικές εισπράξεις. Χώρες με λόγους φορολογικής βάσης κοντά στο 1 - το οποίο υποδηλώνει μια καθαρή φορολογική βάση - βαθμολογούνται υψηλότερα.

Με αυτόν τον υπολογισμό, η Νέα Ζηλανδία έχει την ευρύτερη φορολογική βάση, καλύπτοντας περίπου το 100% της συνολικής κατανάλωσης. Το Λουξεμβούργο και η Εσθονία ακολουθούν με λόγους 0,86 και 0,78 αντιστοίχως. Η Ελλάδα (0,36), οι Ηνωμένες Πολιτείες (0,36), και η Κολομβία (0,37) έχουν τις χειρότερες επιδόσεις. Ο μέσος λόγος φορολογικής βάσης στον ΟΟΣΑ είναι 0,58.⁵⁷

Φόροι Ιδιοκτησίας

Οι φόροι ιδιοκτησίας είναι εισφορές που επιβάλλει το κράτος επί των περιουσιακών στοιχείων ενός φυσικού προσώπου ή μίας επιχείρησης. Οι μέθοδοι και τα επιμέρους χρονικά διαστήματα είσπραξης ποικίλουν έντονα μεταξύ των διάφορων ειδών φόρων ιδιοκτησίας. Για παράδειγμα, ο φόρος περιουσίας θανάτου (estate tax) και ο φόρος κληρονομιάς είναι πληρωτέοι με τον θάνατο ενός φυσικού προσώπου και τη μεταβίβαση της περιουσίας του σε κάποιον κληρονόμο αντίστοιχα. Οι φόροι ακίνητης περιουσίας από την άλλη πλευρά, πληρώνονται ανά καθορισμένα χρονικά διαστήματα – συχνά ετήσια – επί της αξίας της φορολογητέας ακίνητης περιουσίας, όπως οικοπέδων και κτιρίων.

Πολλά είδη φόρων ιδιοκτησίας είναι έντονα στρεβλωτικά και προσθέτουν σημαντική πολυπλοκότητα για τους φορολογούμενους. Οι φόροι περιουσίας θανάτου και κληρονομιάς δημιουργούν αντικίνητρα εναντίον της επιπλέον εργασίας και της αποταμίευσης, ζημιώνοντας έτσι την παραγωγικότητα. Οι φόροι επί των χρηματοοικονομικών συναλλαγών αυξάνουν το κόστος του κεφαλαίου, περιορίζοντας τη ροή του επενδυτικού κεφαλαίου προς τις πιο αποδοτικές χρήσεις του.⁵⁸ Η φορολόγηση του πλούτου περιορίζει το διαθέσιμο κεφάλαιο στην οικονομία, ζημιώνοντας έτσι τη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη και την καινοτομία.⁵⁹

⁵⁶ Η ίδια προσέγγιση μπορεί να εφαρμοστεί και στους φόρους πωλήσεων λιανικής.

⁵⁷ Ο Λόγος Εσόδων από ΦΠΑ (ΛΕΦ/ΝΦΡ) υπολογίστηκε βάσει του ακόλουθου μαθηματικού τύπου, σύμφωνα και με τον αντίστοιχο υπολογισμό από τον ΟΟΣΑ: ΛΕΦ = Έσοδα από ΦΠΑ / [(Κατανάλωση - Έσοδα από ΦΠΑ) x κανονικός συντελεστής ΦΠΑ]. Οι υπολογισμοί βασίζονται στο OECD, "Consumption Tax Trends 2018", 5 Δεκεμβρίου 2018, https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/consumption-tax-trends-2018_ctt-2018-en#page92.

⁵⁸ Colin Miller και Anna Tyger, "The Impact of a Financial Transaction Tax," Tax Foundation, 23 Ιανουαρίου 2020, <https://taxfoundation.org/financial-transaction-tax/>.

⁵⁹ Huaqun Li και Karl Smith, "Analysis of Sen. Warren and Sen. Sanders' Wealth Tax Plans," Tax Foundation, 27 Ιανουαρίου 2020, <https://taxfoundation.org/wealth-tax/>.

Μια υγιής φορολογική πολιτική ελαχιστοποιεί τις οικονομικές στρεβλώσεις. Με την εξαίρεση των φόρων επί της γης, οι περισσότεροι φόροι ιδιοκτησίας αυξάνουν τις οικονομικές στρεβλώσεις και επιφέρουν μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις στην εκάστοτε οικονομία και την παραγωγικότητά της.

Ο Πίνακας 6 παρουσιάζει την κατάταξη και τη βαθμολογία της κατηγορίας των Φόρων Ιδιοκτησίας και των υποκατηγοριών της: φόροι ακίνητης περιουσίας, φόροι πλούτου και περιουσίας θανόντος, και φόροι κεφαλαίων και συναλλαγών.

Φόροι Ακίνητης Περιουσίας

Οι φόροι ακίνητης περιουσίας εισπράττονται σε επαναλαμβανόμενη βάση επί φορολογητέας περιουσίας. Για παράδειγμα, στις περισσότερες πολιτείες και τους δήμους των Ηνωμένων Πολιτειών, οι επιχειρήσεις και τα φυσικά πρόσωπα πληρώνουν φόρο βάσει της αξίας της ακίνητης περιουσίας τους.

Δομή των Φόρων Ιδιοκτησίας

Αν και οι φόροι ακίνητης περιουσίας είναι γενικά ένας αποδοτικός τρόπος είσπραξης εσόδων, μερικοί τέτοιοι φόροι μπορεί να μεταβληθούν σε άμεσους φόρους επί του κεφαλαίου. Αυτό συμβαίνει όταν ένας φόρος δεν επιβάλλεται απλώς επί της αξίας της γης, αλλά και επί των κτιρίων και των κατασκευών πάνω σε αυτή. Αυτό αυξάνει το κόστος του κεφαλαίου, αποθαρρύνει τη δημιουργία κεφαλαίου (όπως με τις οικοδομικές κατασκευές) και μπορεί να επιδράσει αρνητικά στις αποφάσεις για τη χωρική εγκατάσταση μιας επιχείρησης.

Όταν μια επιχείρηση θέλει να βελτιώσει την έγγεια ιδιοκτησία της μέσω ανακαινίσεων ή της επέκτασης ενός εργοστασίου, ένας φόρος ιδιοκτησίας που επιβάλλεται τόσο επί της γης, όσο και επί αυτών των βελτιώσεων αυξάνει άμεσα το κόστος των βελτιώσεων αυτών. Ένας φόρος όμως που επιβάλλεται μόνο επί της αξίας της γης δεν δημιουργεί αντικίνητρα για την βελτίωση της έγγειας ιδιοκτησίας.

Οι χώρες που φορολογούν την αξία τόσο υποδομών και κτιρίων, όσο και της γης βαθμολογούνται χαμηλότερα στον Δείκτη. Μερικές χώρες αμβλύνουν αυτή την αντιμετώπιση προβλέποντας εκπτώσεις επί των καταβληθέντων φόρων ιδιοκτησίας έναντι του φορολογητέου εταιρικού εισοδήματος. Αυτές οι χώρες βαθμολογούνται λίγο υψηλότερα. Την υψηλότερη δυνατή βαθμολογία λαμβάνουν οι χώρες που είτε δεν επιβάλλουν φόρο ιδιοκτησίας, είτε φορολογούν μόνο τη γη.

Όλες οι χώρες του ΟΟΣΑ εκτός από την Αυστραλία και την Εσθονία επιβάλλουν φόρο ιδιοκτησίας σε όλο το κεφάλαιο (γη και κτίρια / υποδομές).⁶⁰ Οι χώρες αυτές φορολογούν μόνο την αξία της γης, εξαιρώντας την αξία τυχόν κτιρίων ή υποδομών πάνω σε αυτή. Από τις 35 χώρες του ΟΟΣΑ με φόρους επί κάθε είδους κεφαλαίου, οι 30 επιτρέπουν έκπτωση φόρου έναντι του φορολογητέου εταιρικού εισοδήματος.⁶¹

60 Όταν η βάση του φόρου ακίνητης περιουσίας ορίζεται σε υπο-εθνικό επίπεδο, ο Δείκτης εξετάζει το πιο αντιπροσωπευτικό μοντέλο. Για παράδειγμα, στη Γερμανία, κάποια κρατίδια συνδέουν τους φόρους ακίνητης περιουσίας μόνο με την περιοχή, την τοποθεσία ή την αξία της γης. Ωστόσο, τα περισσότερα κρατίδια εφαρμόζουν το ομοσπονδιακό μοντέλο που φορολογεί επίσης την αξία των κτισμάτων. Βλ. <https://grundsteuerreform.de/>.

61 Deloitte, "Tax Guides and Highlights," <https://www.dits.deloitte.com/#TaxGuides>. Bloomberg Tax, "Country Guides"· και PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate – Income Determination".

Πίνακας 6. Φόροι Ιδιοκτησίας

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Φόρου Ακίνητης Περιουσίας	Βαθμολογία Φόρου Ακίνητης Περιουσίας	Κατάταξη Φόρων Πλούτου / Περιουσίας Θανόντος	Βαθμολογία Φόρων Πλούτου/ Περιουσίας Θανόντος	Κατάταξη Φόρων Κεφαλαίου/ Συναλλαγών	Βαθμολογία Φόρων Κεφαλαίου/ Συναλλαγών
Αυστραλία	4	79,4	2	82,6	1	100,0	14	63,9
Αυστρία	16	62,9	30	47,4	1	100,0	14	63,9
Βέλγιο	30	45,1	23	61,8	34	49,4	25	48,1
Γαλλία	33	40,7	27	52,3	34	49,4	25	48,1
Γερμανία	12	68,2	9	71,1	12	70,9	7	79,1
Δανία	18	62,3	24	58,4	12	70,9	7	79,1
Ελβετία	36	36,9	4	74,2	37	28,0	37	30,8
Ελλάδα	28	47,1	28	50,0	12	70,9	29	46,6
Εσθονία	1	100,0	1	100,0	1	100,0	1	100,0
Ηνωμένο Βασίλειο	35	40,1	37	33,9	12	70,9	25	48,1
ΗΠΑ	29	46,1	35	35,1	12	70,9	14	63,9
Ιαπωνία	26	50,3	25	56,6	12	70,9	29	46,6
Ιρλανδία	17	62,7	10	71,0	12	70,9	22	63,4
Ισλανδία	34	40,2	38	22,6	12	70,9	14	63,9
Ισπανία	37	36,6	22	62,4	37	28,0	32	46,1
Ισραήλ	11	68,6	29	48,4	1	100,0	7	79,1
Ιταλία	38	31,8	36	35,0	34	49,4	32	46,1
Καναδάς	25	52,9	33	38,8	1	100,0	29	46,6
Κολομβία	27	48,2	20	63,8	32	57,2	32	46,1
Κορέα	32	41,0	34	37,4	12	70,9	32	46,1
Κόστα Ρίκα	9	73,6	12	70,7	1	100,0	22	63,4
Λετονία	5	77,1	17	66,5	1	100,0	7	79,1
Λιθουανία	7	75,3	11	70,9	12	70,9	1	100,0
Λουξεμβούργο	14	64,9	3	75,0	12	70,9	14	63,9
Μεξικό	2	80,5	6	73,7	1	100,0	7	79,1
Νέα Ζηλανδία	8	74,6	31	46,0	1	100,0	1	100,0
Νορβηγία	15	63,1	8	71,3	32	57,2	7	79,1
Ολλανδία	21	59,2	21	63,0	12	70,9	14	63,9
Ουγγαρία	23	57,0	13	70,0	12	70,9	25	48,1
Πολωνία	31	43,9	26	54,6	12	70,9	37	30,8
Πορτογαλία	20	60,6	18	66,0	12	70,9	14	63,9
Σλοβακία	3	80,4	14	69,5	1	100,0	5	84,8
Σλοβενία	24	55,0	32	42,9	12	70,9	7	79,1
Σουηδία	10	72,5	15	67,9	1	100,0	14	63,9
Τουρκία	22	57,7	7	72,9	12	70,9	32	46,1
Τσεχία	6	76,7	5	73,9	12	70,9	1	100,0
Φινλανδία	19	61,0	16	67,3	12	70,9	22	63,4
Χιλή	13	67,4	19	65,1	12	70,9	5	84,8

Εισπράξεις Φόρων Ακίνητης Περιουσίας

Η μεταβλητή «εισπράξεις φόρων ακίνητης περιουσίας» μετρά τα σχετικά φορολογικά έσοδα ως ποσοστό του ιδιωτικού κεφαλαιακού αποθέματος της εκάστοτε χώρας. Οι υψηλότερες φορολογικές επιβαρύνσεις, ειδικά όταν επιβάλλονται επί του κεφαλαίου, τείνουν να επιβραδύνουν τις επενδύσεις, πράγμα που ζημιώνει την παραγωγικότητα και την οικονομική ανάπτυξη.

Χώρες με υψηλό επίπεδο εισπράξεων ως ποσοστό του κεφαλαιακού τους αποθέματος επιβαρύνουν περισσότερο τους φορολογούμενους και βαθμολογούνται χαμηλότερα στον Δείκτη. Επτά χώρες του ΟΟΣΑ έχουν εισπράξεις φόρων ιδιοκτησίας μεγαλύτερες από το 1% του ιδιωτικού κεφαλαιακού αποθέματος. Επικεφαλής αυτής της ομάδας είναι το Ηνωμένο Βασίλειο (1,8%), οι Ηνωμένες Πολιτείες (1,7%), και ο Καναδάς (1,6%). Η Αυστρία, η Τσεχία, το Λουξεμβούργο, το Μεξικό και η Ελβετία έχουν φορολογική επιβάρυνση από το φόρο ακίνητης περιουσίας χαμηλότερη από το 0,1% του ιδιωτικού τους κεφαλαιακού αποθέματος.⁶²

Φόροι Πλούτου και Περιουσίας Θανάτου

Πολλές χώρες επιβάλλουν επίσης φόρους επί του πλούτου ενός φυσικού προσώπου. Οι φόροι αυτοί μπορεί να έχουν τη μορφή φόρων περιουσίας θανάτου (estate taxes) ή κληρονομιάς (inheritance taxes) που εισπράττονται είτε επί της περιουσίας ενός φυσικού προσώπου μετά θάνατον, είτε με τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων από τον θανόντα στους κληρονόμους του αντίστοιχα. Οι φόροι αυτοί μπορούν επίσης να έχουν τη μορφή ενός επαναλαμβανόμενου φόρου επί της περιουσίας ενός φυσικού προσώπου. Οι φόροι περιουσίας θανάτου και κληρονομιάς περιορίζουν τους διαθέσιμους πόρους για επενδύσεις ή παραγωγή και μειώνουν το κίνητρο αποταμίευσης και επενδύσεων.⁶³ Αυτή η μείωση των επενδύσεων επιδρά αρνητικά στην οικονομική ανάπτυξη. Επιπλέον, η πληρωμή των φόρων αυτών, ειδικά των φόρων περιουσίας θανάτου και κληρονομιάς, μπορεί να αποφευχθεί με συγκεκριμένες τεχνικές σχεδιασμού, πράγμα που τους καθιστά μια αναποτελεσματική και αχρείαστα πολύπλοκη πηγή φορολογικών εσόδων.

Φόροι Περιουσίας

Εκτός από τους φόρους περιουσίας θανάτου και κληρονομιάς, κάποιες χώρες επιβάλλουν φόρους επί της περιουσίας (wealth taxes). Οι φόροι αυτοί έχουν συχνά χαμηλό συντελεστή και επιβάλλονται με προοδευτικότητα επί των καθαρών ιδιοκτησιακών στοιχείων ενός φυσικού προσώπου ή μίας οικογένειας, ή επί του καθαρού ενεργητικού μίας εταιρείας. Αντίθετα με τους φόρους περιουσίας θανάτου, οι φόροι περιουσίας εισπράττονται σε ετήσια βάση. Ενώ κάποιες χώρες επιβάλλουν έναν συνολικό φόρο επί της καθαρής περιουσίας, άλλες περιορίζουν τους φόρους περιουσίας σε επιλεγμένα περιουσιακά στοιχεία, όπως λογαριασμούς τίτλων, χρηματοπιστωτικά στοιχεία στο εξωτερικό, ή κτηματική περιουσία.

Τέσσερις χώρες επιβάλλουν φόρους καθαρής περιουσίας: η Κολομβία, η Νορβηγία, η Ισπανία και η Ελβετία. Το Βέλγιο, η Γαλλία και οι Ιταλίες επιβάλλουν φόρους περιουσίας επί επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων. Οι χώρες χωρίς κανένα είδος φόρου περιουσίας λαμβάνουν την καλύτερη

62 Υπολογισμοί βάσει στοιχείων OECD, "OECD Revenue Statistics - OECD Countries: Comparative tables," τελευταία επικαιροποίηση Δεκέμβριος 2021, <https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=rev> και IMF, "Investment and Capital Stock Dataset, 1960-2019" Μάιος 2021, <https://infrastructuregov-ern.imf.org/content/dam/PIMA/Knowledge-Hub/dataset/IMFInvestmentandCapitalStockDataset2021.xlsx>.

63 Jared Walczak, "State Inheritance and Estate Taxes: Rates, Economic Implications, and the Return of Interstate Competition," Tax Foundation, 17 Ιουλίου 2017, https://taxfoundation.org/state-inheritance-estate-taxes-economic-implications/#_ftn84.

βαθμολογία, οι χώρες με φόρους περιουσίας επί επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων λαμβάνουν μέτρια βαθμολογία, και οι χώρες με φόρους επί της καθαρής περιουσίας λαμβάνουν τη χαμηλότερη βαθμολογία.⁶⁴

Φόροι Περιουσίας Θανάτου, Κληρονομιάς, και Δωρεάς

Οι φόροι περιουσίας θανάτου (estate taxes) εισπράττονται επί της αξίας της φορολογητέας περιουσίας ενός φυσικού προσώπου μετά το θάνατό του και καταβάλλονται από την ίδια την περιουσία, ενώ οι φόροι κληρονομιάς (inheritance taxes) εισπράττονται επί της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται στους κληρονόμους ενός θανάτου φυσικού προσώπου και καταβάλλονται από τους κληρονόμους (και όχι από την ιδιοκτησία του θανάτου). Οι φόροι δωρεάς (gift taxes) είναι φόροι επί της μεταβίβασης περιουσίας (μετρητών, μετοχών και άλλων περιουσιακών στοιχείων) οι οποίοι συνήθως χρησιμοποιούνται για να εμποδίσουν τα άτομα από το να παρακάμπτουν τους φόρους περιουσίας και κληρονομιάς χαρίζοντας τα περιουσιακά τους στοιχεία πριν τον θάνατό τους.

Οι συντελεστές, τα όρια των απαλλαγών και οι κανόνες διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες επιβάλλουν μέγιστο συντελεστή 40% στη φορολόγηση περιουσίας θανάτου, αλλά έχουν όριο απαλλαγής τα \$12,92 εκατομμύρια. Η περιοχή των Βρυξελλών στο Βέλγιο, από την άλλη πλευρά, έχει φόρο κληρονομιάς με όριο απαλλαγής τα €15,000 (\$14.270)⁶⁵ και διάφορους φορολογικούς συντελεστές, ανάλογα με το ποιος κληρονομεί τα περιουσιακά στοιχεία της ιδιοκτησίας και το είδος των στοιχείων αυτών.⁶⁶

Οι φόροι περιουσίας θανάτου, κληρονομιάς και δωρεών δημιουργούν σημαντικά κόστη συμμόρφωσης για τους φορολογούμενους, ενώ αποφέρουν ασήμαντα φορολογικά έσοδα. Σύμφωνα με τα δεδομένα του ΟΟΣΑ για το 2021, οι φόροι περιουσίας θανάτου, κληρονομιάς και δωρεών απέφεραν κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ έσοδα 0,15% του ΑΕΠ, με το μεγαλύτερο ποσοστό, μόλις στο 0,74% του ΑΕΠ, να καταγράφεται στη Γαλλία, παρά το γεγονός ότι ο ανώτατος συντελεστής φόρου κληρονομιάς στη χώρα αυτή φθάνει σε μερικές περιπτώσεις στο 60%.⁶⁷

Οι χώρες που δεν επιβάλλουν αυτούς τους φόρους βαθμολογούνται υψηλότερα από εκείνες που τους επιβάλλουν. Δεκατρείς χώρες του ΟΟΣΑ δεν έχουν φόρους περιουσίας θανάτου, κληρονομιάς, ή δωρεών: η Αυστραλία, η Αυστρία, ο Καναδάς, η Κολομβία, η Κόστα Ρίκα, η Εσθονία, το Ισραήλ, η Λετονία, το Μεξικό η Νέα Ζηλανδία, η Νορβηγία, η Σλοβακία και η Σουηδία. Όλες οι άλλες χώρες επιβάλλουν τουλάχιστον κάποια μορφή αυτών των φόρων.⁶⁸

64 Bloomberg Tax, "Country Guides": και EY, "Worldwide Estate and Inheritance Tax Guide 2022," https://www.ey.com/en_gl/tax-guides/worldwide-estate-and-inheritance-tax-guide.

65 Χρησιμοποιήθηκε η μέση συναλλαγματική ισοτιμία EUR-USD για το 2022. Βλ. IRS, "Yearly Average Currency Exchange Rates."

66 EY, "Worldwide Estate and Inheritance Tax Guide 2022."

67 OECD, "OECD Revenue Statistics - OECD Countries: Comparative tables."

68 Bloomberg Tax, "Country Guides": και EY, "Worldwide Estate and Inheritance Tax Guide 2022." PwC, "Worldwide Tax Summaries: Individual Taxes – Other taxes."

Φόροι Κεφαλαίου, Περιουσίας και Ακίνητης Ιδιοκτησίας σε Επιχειρήσεις

Οι χώρες επιβάλλουν διάφορους φόρους επί των περιουσιακών στοιχείων και του πάγιου κεφαλαίου των επιχειρήσεων. Μεταξύ αυτών, περιλαμβάνονται φόροι μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας, φόροι επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, φόροι επί της συγκέντρωσης κεφαλαίων, και φόροι επί των χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Οι φόροι αυτοί επηρεάζουν ευθέως το κόστος κεφαλαίου για τις επιχειρήσεις και μειώνουν τις μετά φόρων αποδόσεις των επενδύσεων.

Φόροι Μεταβίβασης Ιδιοκτησίας

Οι φόροι αυτοί (property transfer taxes) εισπράττονται επί της μεταβίβασης ακίνητης ιδιοκτησίας (ακίνητα, βελτιώσεις γης, μηχανήματα) από ένα άτομο ή επιχείρηση σε κάποιο άλλο. Ένα κοινό παράδειγμα στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι ο φόρος μεταβίβασης ακίνητης ιδιοκτησίας που επιβάλλεται συνήθως σε πολιτειακό επίπεδο επί της αξίας σπιτιών που αγοράζονται από φυσικά πρόσωπα.⁶⁹ Οι φόροι μεταβίβασης ιδιοκτησίας συνιστούν έναν άμεσο φόρο επί του κεφαλαίου και αυξάνουν το κόστος της αγοράς ιδιοκτησίας.

Οι χώρες που έχουν φόρους μεταβίβασης ιδιοκτησίας βαθμολογούνται χαμηλότερα. Έξι χώρες του ΟΟΣΑ δεν έχουν φόρο μεταβίβασης ιδιοκτησίας: η Χιλή, η Τσεχία, η Εσθονία, η Λιθουανία, η Νέα Ζηλανδία και η Σλοβακία.⁷⁰

Φόροι Εταιρικών Περιουσιακών Στοιχείων

Όπως και οι φόροι περιουσίας, οι φόροι περιουσιακών στοιχείων (asset taxes) επιβάλλονται επί των περιουσιακών στοιχείων μίας επιχείρησης. Για παράδειγμα, το Λουξεμβούργο επιβάλλει ετήσιο φόρο 0,5% επί της περιουσίας που κατέχουν σε όλο τον κόσμο αδιαφανείς εταιρείες με βάση το Λουξεμβούργο.⁷¹ Ομοίως, τα ελβετικά καντόνια επιβάλλουν φόρους επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών, που κυμαίνονται από το 0,001% έως το 0,5% των καθαρών τους εταιρικών περιουσιακών στοιχείων.⁷² Άλλες χώρες επιβάλλουν αυτούς τους φόρους αποκλειστικά επί των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων.

Δέκα εννέα χώρες έχουν κάποιου είδους φόρο εταιρικής περιουσίας ή περιουσιακών στοιχείων. Δεκατέσσερις από αυτές έχουν κάποιου είδους τραπεζικό φόρο.⁷³

Φόροι Εισφοράς Κεφαλαίου

Οι εισφορές κεφαλαίου (capital duties) είναι φόροι επί της έκδοσης μετοχών. Συνήθως, οι χώρες επιβάλλουν αυτούς τους φόρους με πολύ χαμηλούς συντελεστές ή εισπράττουν ένα μικρό ενιαίο τέλος. Για παράδειγμα, η Ελβετία επιβάλλει στις εταιρείες με έδρα στη χώρα να καταβάλλουν φόρο 1% επί της έκδοσης μετοχών.⁷⁴ Αυτοί οι φόροι αυξάνουν το κόστος κεφαλαίου, περιορίζουν τα δια-

69 Janelle Fritts και Jared Walczak, 2023 *State Business Tax Climate Index*.

70 Deloitte, "Tax Guides and Highlights" και Bloomberg Tax, "Country Guides."

71 Το Λουξεμβούργο επιβάλλει αυτόν τον φόρο και σε μη λουξεμβουργιανές εταιρείες, αλλά μόνο επί του πλούτου που κατέχουν εντός του Λουξεμβούργου. Βλ. Government of the Grand Duchy of Luxembourg, "Net wealth tax," 22 Μαρτίου 2017, <http://www.guichet.public.lu/entreprises/en/fiscalite/impots-benefices/impots-divers/impot-fortune/index.html>.

72 PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate Taxes – Other Taxes."

73 Bloomberg Tax, "Country Guides - Other Taxes" και "Country Guides - Special Industries," https://www.bloomberglaw.com/product/tax/toc_view_menu/3380.

74 PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate Taxes."

θέσιμα ποσά για επενδύσεις και δυσκολεύουν την ίδρυση επιχειρήσεων.⁷⁵

Χώρες με εισφορές κεφαλαίου βαθμολογούνται χαμηλότερα από τις χώρες χωρίς αυτούς τους φόρους. Δέκα χώρες του ΟΟΣΑ επιβάλλουν κάποιο είδος εισφορών κεφαλαίου.⁷⁶

Φόροι Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών

Ο φόρος χρηματοοικονομικών συναλλαγών (financial transaction tax) εισπράττεται επί της πώλησης ή της μεταβίβασης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Οι φόροι αυτοί έχουν διάφορες μορφές ανάλογα με τη χώρα. Η Φινλανδία επιβάλλει φόρο 1,6% επί της μεταβίβασης φινλανδικών χρεογράφων. Από την άλλη πλευρά, η Πολωνία επιβάλλει τέλος χαρτοσήμου 1% επί των μεταβιβάσεων δικαιωμάτων ιδιοκτησίας βάσει της αξίας της μεταβίβασης. Σε ότι αφορά τις συναλλαγές στο πλαίσιο του χρηματιστηρίου, ο φόρος βαρύνει τον αγοραστή.⁷⁷

Οι φόροι χρηματοοικονομικών συναλλαγών επιβάλλουν ένα επιπλέον επίπεδο φορολόγησης στην αγορά ή την πώληση μετοχών. Οι αγορές βασίζονται στην αποδοτικότητα και το κεφάλαιο πρέπει να ρέει γρήγορα προς την πιο οικονομικά παραγωγική χρήση του. Ο φόρος χρηματοοικονομικών συναλλαγών παρεμποδίζει αυτή τη διαδικασία.⁷⁸

Ο Δείκτης κατατάσσει τις χώρες που επιβάλλουν φόρους χρηματοοικονομικών συναλλαγών χαμηλότερα από εκείνες που δεν έχουν τέτοιους φόρους. 13 χώρες του ΟΟΣΑ έχουν φόρους χρηματοοικονομικών συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένης της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, ενώ 25 χώρες δεν τους επιβάλλουν.⁷⁹

Κανόνες Διασυνοριακής Φορολόγησης

Σε μία ολοένα και πιο παγκοσμιοποιημένη οικονομία, οι επιχειρήσεις συχνά επεκτείνονται πέρα από τα σύνορα της χώρας όπου εδρεύουν με σκοπό να προσεγγίσουν πελάτες και να οικοδομήσουν εφοδιαστικές αλυσίδες σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι χώρες έχουν θεσπίσει κανόνες που ορίζουν το πώς, ή το αν, φορολογείται εγχώρια το εταιρικό εισόδημα που εισπράττεται σε ξένες χώρες. Οι κανόνες διασυνοριακής φορολόγησης συνιστούν τα συστήματα και τις ρυθμίσεις που εφαρμόζουν οι χώρες σε αυτές τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Υπάρχει μια εντεινόμενη τάση μετακίνησης από τη διεθνή φορολόγηση προς ένα σύστημα εγχώριας φορολόγησης, σύμφωνα με το οποίο ο εταιρικός φόρος της εκάστοτε χώρας περιορίζεται στα κέρδη που εισπράττονται εντός των συνόρων της.⁸⁰ Σε ένα τέτοιο καθαρό εδαφικό σύστημα, οι εταιρείες καταβάλλουν φόρους μόνο στη χώρα στην οποία εισπράττουν εισοδήματα. Από τη δεκαετία του 1990, ο αριθμός των χωρών του ΟΟΣΑ που έχουν συστήματα διεθνούς φορολόγησης έχει μειωθεί από περισσότερες από 20 σε ελάχιστες.⁸¹

75 EUR-Lex, "Council Directive 2008/7/EC, concerning indirect taxes on the raising of capital," Φεβρουάριος 2008, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008L0007>.

76 Bloomberg Tax, "Country Guides" και PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate Taxes".

77 Ομοίως.

78 Colin Miller και Anna Tyger, "The Impact of a Financial Transaction Tax."

79 Ομοίως.

80 Narine Nersesyan, "Chapter 3: The Current International Tax Architecture: A Short Primer," in Corporate Income Taxes under Pressure Why Reform Is Needed and How It Could Be Designed (Washington, D.C.: International Monetary Fund, 2021), <https://www.elibrwww.ary.imf.org/view/books/071/28329-9781513511771-en/ch003.xml>.

81 Ομοίως.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες, στο πλαίσιο του νόμου περί φορολογικών μειώσεων και θέσεων εργασίας (Tax Cuts and Jobs Act) υιοθέτησαν τον Δεκέμβριο του 2017 ένα υβριδικό σύστημα διεθνούς φορολόγησης. Τα μερίσματα από το εξωτερικό πλέον εξαιρούνται από την εγχώρια φορολόγηση, αλλά οι κανόνες για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης (base erosion rules) είναι τώρα αυστηρότεροι και πιο πολύπλοκοι.⁸²

Το νέο σύστημα των ΗΠΑ αποτελείται από τρία τμήματα: το Παγκόσμιο Άυλο Εισόδημα Χαμηλής Φορολόγησης (Global Intangible Low Tax Income, GILTI), το Άυλο Εισόδημα από Παράγωγα στο Εξωτερικό (Foreign Derived Intangible Income, FDII) και τον Φόρο για την Αντιμετώπιση της Διάβρωσης της Φορολογικής Βάσης και των Καταχρήσεων (Base Erosion and Anti-Abuse Tax, BEAT). Στο πλαίσιο του GILTI ουσιαστικά επιβάλλεται ελάχιστος φόρος 10,5% επί των υπεραποδόσεων που προέρχονται από συγκεκριμένες επενδύσεις αμερικανικών εταιρειών στο εξωτερικό. Το FDII σχεδιάστηκε ως ένας μειωμένος συντελεστής επί των εξαγωγών των αμερικανικών εταιρειών που συνδέονται με πνευματική ιδιοκτησία η οποία βρίσκεται στις ΗΠΑ. Στην πράξη, τα κέρδη που υπάγονται στο FDII φορολογούνται με 13,125%. Αθροιστικά, το GILTI και το FDII συνιστούν έναν παγκόσμιο φόρο επί του άυλου εισοδήματος.

Ο BEAT σχεδιάστηκε ως ένας ελάχιστος φόρος 10% (αρχικά ήταν 5% το 2018) σε πολυεθνικές με έδρα στις ΗΠΑ, οι οποίες έχουν μικτές εισπράξεις που φτάνουν ή υπερβαίνουν τα \$500.000.000. Ο φόρος αυτός αφορά πληρωμές από αυτές τις μεγάλες πολυεθνικές, εφόσον οι πληρωμές σε ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες (controlled foreign corporations, CFC) ξεπερνούν το 3% (ή το 2% για συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές εταιρείες) των συνολικών φοροαπαλλαγών μίας εταιρείας.

Η πρόταση για έναν παγκόσμιο ελάχιστο φόρο θα αλλάξει δραματικά το σκηνικό των κανόνων διασυννοριακής φορολόγησης. Πολλές χώρες του ΟΟΣΑ προχωρούν στην εφαρμογή των κανόνων του παγκόσμιου ελάχιστου φόρου, μεταξύ των οποίων οι 27 χώρες μέλη της ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιαπωνία, η Κορέα και η Αυστραλία. Αυτοί οι κανόνες ωστόσο δεν θα εφαρμοστούν πριν το 2024 το νωρίτερο.⁸³

Ο Πίνακας 7 παρουσιάζει τη γενική κατάταξη και τις επιδόσεις στην κατηγορία των Κανόνων Διασυννοριακής Φορολόγησης, καθώς και τις κατατάξεις και επιδόσεις στις σχετικές υποκατηγορίες – που περιλαμβάνουν τις κατηγορίες των απαλλαγών για μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη (εδαφικότητα), των παρακρατήσεων φόρων, των φορολογικών συμβάσεων, και των κανόνων καταπολέμησης της φοροαποφυγής.

Εδαφικότητα

Στο πλαίσιο ενός εδαφικού φορολογικού συστήματος (territorial tax system), οι πολυεθνικές επιχειρήσεις πληρώνουν φόρους στις χώρες όπου κερδίζουν τα εισοδήματά τους. Αυτό σημαίνει ότι τα εδαφικά φορολογικά καθεστώτα κατά κανόνα δεν φορολογούν εισοδήματα που κερδίζουν οι εταιρείες σε ξένες χώρες. Ένα σύστημα παγκόσμιας φορολόγησης – σαν αυτό που ίσχυε παλαιότερα στις Ηνωμένες Πολιτείες – υποχρεώνει τις εταιρείες να πληρώνουν φόρους σε εισοδήματα που κερδίζουν οπουδήποτε στον κόσμο. Κάποιες χώρες, όπως συμβαίνει σήμερα και στις ΗΠΑ, εφαρμόζουν κάποιου είδους υβριδικό σύστημα.

82 Kyle Pomerleau, "A Hybrid Approach: The Treatment of Foreign Profits under the Tax Cuts and Jobs Act," Tax Foundation, 3 Μαΐου 2018, <https://taxfoundation.org/treatment-foreign-profits-tax-cuts-jobs-act/>.

83 Ομοίως.

Πίνακας 7. Κανόνες Διασυννοριακής Φορολόγησης

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Απαλλαγών Μερισμάτων/Κεφαλαιακών Κερδών	Βαθμολογία Απαλλαγών Μερισμάτων/Κεφαλαιακών Κερδών	Κατάταξη Παρακράτησης Φόρων	Βαθμολογία Παρακράτησης Φόρων	Κατάταξη Φορολογικών Συμβάσεων	Βαθμολογία Φορολογικών Συμβάσεων	Κατάταξη Ρυθμίσεων Κατά της Φοροαποφυγής	Βαθμολογία Ρυθμίσεων Κατά της Φοροαποφυγής
Αυστραλία	21	72,2	1	100,0	29	40,4	33	44,6	3	78,8
Αυστρία	16	76,9	1	100,0	16	58,8	12	73,3	30	39,5
Βέλγιο	33	59,8	1	100,0	37	25,6	7	77,2	38	21,3
Γαλλία	14	79,9	28	77,3	17	56,6	2	94,8	30	39,5
Γερμανία	6	87,5	15	97,3	12	63,4	5	77,9	11	57,7
Δανία	29	62,0	16	81,6	26	45,4	20	64,8	30	39,5
Ελβετία	1	100,0	1	100,0	28	43,9	3	81,8	2	97,0
Ελλάδα	23	70,4	16	81,6	10	67,0	31	51,8	11	57,7
Εσθονία	11	80,8	16	81,6	3	91,2	26	55,7	11	57,7
Ηνωμένο Βασίλειο	2	97,4	1	100,0	9	67,6	1	100,0	22	48,6
ΗΠΑ	35	50,1	29	76,4	37	25,6	25	58,3	30	39,5
Ιαπωνία	25	64,4	30	74,9	23	49,3	22	63,5	22	48,6
Ιρλανδία	34	59,2	35	51,5	25	46,1	23	62,9	11	57,7
Ισλανδία	32	61,3	1	100,0	18	56,3	33	44,6	30	39,5
Ισπανία	17	76,2	26	78,9	24	48,5	7	77,2	11	57,7
Ισραήλ	8	84,8	1	100,0	34	36,9	28	54,4	1	100,0
Ιταλία	24	67,2	26	78,9	31	38,6	4	81,1	30	39,5
Καναδάς	15	78,8	31	69,8	32	38,0	5	77,9	3	78,8
Κολομβία	36	39,9	36	46,2	21	50,4	37	23,2	9	60,7
Κορέα	26	63,8	34	56,5	26	45,4	9	76,6	22	48,6
Κόστα Ρίκα	31	61,6	1	100,0	19	54,0	38	17,3	7	75,8
Λετονία	9	83,9	16	81,6	1	100,0	26	55,7	11	57,7
Λιθουανία	22	71,1	16	81,6	8	70,9	32	50,5	11	57,7
Λουξεμβούργο	5	92,6	1	100,0	4	87,1	16	70,0	11	57,7
Μεξικό	38	35,5	37	27,9	35	34,6	29	53,8	30	39,5
Νέα Ζηλανδία	19	73,8	1	100,0	22	49,9	35	41,4	3	78,8
Νορβηγία	12	80,7	25	80,7	6	78,5	14	72,0	22	48,6
Ολλανδία	4	95,3	1	100,0	4	87,1	11	75,3	11	57,7
Ουγγαρία	3	96,7	1	100,0	1	100,0	17	69,4	11	57,7
Πολωνία	27	63,7	33	58,0	20	51,2	15	71,3	22	48,6
Πορτογαλία	28	63,6	16	81,6	32	38,0	19	65,5	22	48,6
Σλοβακία	30	62,0	16	81,6	30	39,1	24	61,6	22	48,6
Σλοβενία	18	74,3	32	67,7	13	62,8	29	53,8	3	78,8
Σουηδία	13	80,2	1	100,0	7	74,2	17	69,4	30	39,5
Τουρκία	7	86,5	1	100,0	15	62,1	13	72,6	9	60,7
Τσεχία	10	81,7	16	81,6	13	62,8	9	76,6	11	57,7
Φινλανδία	20	72,7	16	81,6	11	65,3	20	64,8	22	48,6
Χιλή	37	38,0	37	27,9	36	30,7	36	36,8	8	69,7

Οι χώρες εφαρμόζουν εδαφικά φορολογικά συστήματα μέσω των λεγόμενων «απαλλαγών συμμετοχής» (participation exemptions), που μπορεί να περιλαμβάνουν πλήρεις ή μερικές απαλλαγές για εισοδήματα από μερίσματα ή κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό (ή και από τα δύο). Οι απαλλαγές συμμετοχής καταργούν τους επιπλέον εγχώριους φόρους σε εισόδημα από το εξωτερικό, επιτρέποντας στις εταιρείες να αφαιρούν - πλήρως ή μερικώς - το εισόδημα αυτό κατά τον υπολογισμό του φορολογητέου τους εισοδήματος. Ένα αμιγώς εδαφικό σύστημα απαλλάσσει πλήρως το εισόδημα από μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό.

Οι εταιρείες που εδρεύουν σε χώρες με συστήματα παγκόσμιας φορολόγησης έχουν ανταγωνιστικό μειονέκτημα καθώς αντιμετωπίζουν δύναμει υψηλότερα επίπεδα φορολόγησης απ' ό,τι οι ανταγωνιστές τους που έχουν την έδρα τους σε χώρες με εδαφικά φορολογικά συστήματα. Επιπλέον, οι φόροι επί του επαναπατρισμένου εταιρικού εισοδήματος στη χώρα όπου εδρεύει μία εταιρεία, αυξάνουν την πολυπλοκότητα και αποθαρρύνουν τις επενδύσεις και την παραγωγή.⁸⁴

Η εδαφικότητα του φορολογικού συστήματος μετριέται βάσει του βαθμού στον οποίο μία χώρα εξαιρεί το εισόδημα από το εξωτερικό μέσω φοροαπαλλαγών για μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη.

Απαλλαγή Εισπραχθέντων Μερισμάτων

Όταν μία ξένη θυγατρική μίας μητρικής εταιρείας κερδίζει εισόδημα, πληρώνει φόρο εισοδήματος στη χώρα όπου δραστηριοποιείται. Αφού πληρώσει τον φόρο αυτό, η θυγατρική μπορεί είτε να επανεπενδύσει τα κέρδη της στις υφιστάμενες δραστηριότητές της (για παράδειγμα, αγοράζοντας εξοπλισμό ή προσλαμβάνοντας επιπλέον εργαζόμενους), είτε να διανείμει τα κέρδη στη μητρική εταιρεία με μορφή μερισμάτων.

Στο πλαίσιο ενός συστήματος παγκόσμιας φορολόγησης, τα μερίσματα που εισπράττει μια μητρική εταιρεία φορολογούνται ξανά στη χώρα όπου αυτή εδρεύει, μείον μία φοροαπαλλαγή για φόρους που έχουν ήδη καταβληθεί επί αυτού του εισοδήματος. Στο πλαίσιο ενός αμιγούς εδαφικού συστήματος, τα μερίσματα αυτά απαλλάσσονται από φορολόγηση στη χώρα της μητρικής εταιρείας.

Οι χώρες βαθμολογούνται ανάλογα με το επίπεδο απαλλαγής των μερισμάτων που τυχόν προβλέπουν. Οι χώρες χωρίς απαλλαγές μερισμάτων (με συστήματα παγκόσμιας φορολόγησης) λαμβάνουν τη χαμηλότερη βαθμολογία.

Είκοσι έξι χώρες του ΟΟΣΑ απαλλάσσουν από την εγχώρια φορολόγηση όλα τα εισπραχθέντα από μητρικές εταιρείες μερίσματα από το εξωτερικό. Επτά χώρες επιτρέπουν την απαλλαγή του 95% ή του 97% των μερισμάτων αυτών από την εγχώρια φορολόγηση. Τέσσερις χώρες του ΟΟΣΑ έχουν παγκόσμια ή υβριδικά συστήματα φορολόγησης, τα οποία κατά κανόνα δεν απαλλάσσουν τα μερίσματα από το εξωτερικό από την εγχώρια φορολόγηση.⁸⁵

Εξαίρεση Κεφαλαιακών Κερδών Υποκαταστημάτων ή Θυγατρικών

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό ενός συστήματος διεθνούς φορολόγησης είναι ο τρόπος που αντιμετωπίζει τα κεφαλαιακά κέρδη από επενδύσεις στο εξωτερικό. Όταν μία μητρική εταιρεία επενδύει σε

84 Kyle Pomerleau, Daniel Bunn, και Thomas Locher, "Anti-Base Erosion Provisions and Territorial Tax Systems in OECD Countries," Tax Foundation, 7 Απριλίου 2022, <https://www.taxfoundation.org/anti-base-erosion-territorial-tax-systems>.

85 Deloitte, "Tax Guides and Highlights 2022"· Bloomberg Tax, "Country Guide"· EY, "Worldwide Corporate Tax Guide 2021"· και PwC, "Worldwide Tax Summaries."

μία ξένη θυγατρική (δηλαδή αγοράζει μετοχές μίας ξένης θυγατρικής), μπορεί να αποκομίσει κεφαλαιακό κέρδος επί της επένδυσης αυτής αν αργότερα εκποιήσει αυτό το περιουσιακό στοιχείο. Ένα εδαφικό φορολογικό σύστημα απαλλάσσει αυτά τα κέρδη από την εγχώρια φορολόγηση καθώς προέρχονται από δραστηριότητα στο εξωτερικό.

Η φορολόγηση κεφαλαιακών κερδών από το εξωτερικό με εγχώριους συντελεστές μπορεί να αποθαρρύνει την αποταμίευση και τις επενδύσεις.

Οι χώρες που απαλλάσσουν τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό από την εγχώρια φορολόγηση βαθμολογούνται υψηλότερα στον *Δείκτη*. Τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό απαλλάσσονται πλήρως από την εγχώρια φορολόγηση σε 25 χώρες του ΟΟΣΑ. Έξι χώρες απαλλάσσουν μερικώς τα κέρδη αυτά. Επτά χώρες δεν απαλλάσσουν τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό από την εγχώρια φορολόγηση.⁸⁶

Περιορισμοί Επιλέξιμων Χωρών

Ένα αμιγές εδαφικό σύστημα αφορά μόνο τα κέρδη που αποκομίζονται εντός των συνόρων της χώρας στην οποία εδρεύει η επιχείρηση. Ωστόσο, πολλές χώρες προβλέπουν περιορισμούς στα εδαφικά τους συστήματα, οι οποίοι καθορίζουν τις περιπτώσεις όπου τα εισπραχθέντα μερίσματα ή τα κεφαλαιακά κέρδη μίας επιχείρησης από ξένες θυγατρικές απαλλάσσονται από εγχώριους φόρους.

Μερικές χώρες αντιμετωπίζουν το εταιρικό εισόδημα από το εξωτερικό διαφορετικά ανάλογα με τη χώρα από όπου αυτό προέρχεται. Για παράδειγμα, κάποιες χώρες περιορίζουν τα εδαφικά τους συστήματα βάσει μίας «μαύρης λίστας» χωρών που δεν πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Μεταξύ των χωρών της ΕΕ, η απαλλαγή συμμετοχής συχνά περιορίζεται στις χώρες-μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Οι κανόνες επιλέξιμων χωρών δημιουργούν επιπλέον πολυπλοκότητα για τις εταιρείες και συχνά ορίζονται με αυθαίρετο τρόπο. Η Πορτογαλία, για παράδειγμα, περιορίζει τις απαλλαγές για μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό σε όσα αποκομίζονται σε χώρες που δεν χαρακτηρίζονται φορολογικοί παράδεισοι και που επιβάλλουν τον φόρο εισοδήματος που περιλαμβάνεται στην οδηγία της ΕΕ για τη σχέση μητρικών και θυγατρικών εταιρειών, ή που έχουν φόρο εισοδήματος ίσο με τουλάχιστον το 60% του πορτογαλικού εταιρικού φορολογικού συντελεστή.⁸⁷ Η Ιταλία, που κανονικά επιτρέπει 95% απαλλαγή των μερισμάτων από το εξωτερικό που καταβλήθηκαν σε Ιταλούς μετόχους, δεν επιτρέπει την απαλλαγή εάν το εισόδημα αφορά θυγατρική που βρίσκεται σε χώρα η οποία ανήκει στη μαύρη λίστα, εκτός εάν προσκομιστούν αποδείξεις ότι η ξένη αυτή νομική οντότητα φορολογήθηκε επαρκώς.⁸⁸

Στον ΟΟΣΑ, οι 20 από τις 35 χώρες που προσφέρουν απαλλαγή συμμετοχής επιβάλλουν περιορισμούς στην απαλλαγή του εισοδήματος από το εξωτερικό από την εγχώρια φορολόγηση βάσει της πηγής του.⁸⁹ Χώρες που έχουν τέτοιους περιορισμούς στα εδαφικά τους συστήματα βαθμολογούνται χαμηλότερα στον *Δείκτη*.

86 Deloitte, "Tax Guides and Highlights 2022"- Bloomberg Tax, "Country Guide"- EY, "Worldwide Corporate Tax Guide 2021"- και PwC, "Worldwide Tax Summaries".

87 Deloitte, "Tax Guides and Highlights – Portugal Highlights 2023", <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-portugalhighlights-2021.pdf>.

88 Deloitte, "Tax Guides and Highlights – Italy Highlights 2023", <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-italyhighlights-2022.pdf>.

89 Deloitte, "Tax Guides and Highlights 2023"- Bloomberg Tax, "Country Guide"- EY, "Worldwide Corporate Tax Guide 2022"- και PwC, "Worldwide Tax Summaries".

Παρακράτηση Φόρων

Όταν εταιρείες πληρώνουν μερίσματα, τόκους και δικαιώματα σε ξένους επενδυτές ή επιχειρήσεις, συχνά τα κράτη τις υποχρεώνουν να παρακρατήσουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό για να καταβληθεί ως φόρος. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις να παρακρατούν έως και το 30% επί των πληρωμών μερισμάτων, τόκων και δικαιωμάτων σε ξένα φυσικά πρόσωπα, εκτός αν κάποια φορολογική σύμβαση ορίζει διαφορετικά.

Οι φόροι αυτοί αυξάνουν το κόστος των επενδύσεων τόσο για τους επενδυτές, οι οποίοι έτσι εισπράττουν μικρότερες αποδόσεις από μερίσματα, όσο και για τις εταιρείες που υποχρεώνονται να πληρώσουν μεγαλύτερα ποσά σε επιτόκια ή δικαιώματα για να αντισταθμίσουν το κόστος της παρακράτησης φόρων. Επίσης, οι φόροι αυτοί μειώνουν τα διαθέσιμα ποσά για επενδύσεις και την παραγωγή, και αυξάνουν το κόστος του κεφαλαίου.

Οι χώρες με υψηλότερους συντελεστές παρακράτησης φόρων σε μερίσματα, τόκους και δικαιώματα βαθμολογούνται χαμηλότερα στον *Δείκτη*. Τα μερίσματα, οι τόκοι και τα δικαιώματα από τις χώρες αυτές δεν επιβαρύνονται πάντα με τον ίδιο φορολογικό συντελεστή όπως όταν διανέμονται σε εγχώριους μετόχους. Οι φορολογικές συμβάσεις μεταξύ κρατών είτε μειώνουν, είτε καταργούν την παρακράτηση φόρων.

Η Χιλή και η Ελβετία επιβάλλουν τους υψηλότερους συντελεστές παρακράτησης σε μερίσματα και τόκους, υποχρεώνοντας τις εταιρείες να παρακρατούν το 35% των πληρωμών μερισματος ή τόκων σε ξένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Από την άλλη πλευρά, η Εσθονία, η Ουγγαρία και η Λετονία δεν επιβάλλουν παρακράτηση φόρων σε πληρωμές μερισμάτων ή τόκων.

Σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα, το Μεξικό υποχρεώνει τις εταιρείες να παρακρατούν το υψηλότερο ποσοστό, 35% και ακολουθούν η Αυστραλία, το Βέλγιο και οι Ηνωμένες Πολιτείες στο 30%. Η Ουγγαρία, η Λετονία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία, η Νορβηγία, η Σουηδία και η Ελβετία δεν υποχρεώνουν τις εταιρείες να παρακρατούν ποσά από πληρωμές δικαιωμάτων για φορολογικούς σκοπούς.⁹⁰

Δίκτυο Φορολογικών Συμβάσεων

Οι φορολογικές συμβάσεις ευθυγραμμίζουν πολλούς φορολογικούς νόμους μεταξύ δύο κρατών, έχοντας ως στόχο τη μείωση της διπλής φορολόγησης, κυρίως μειώνοντας ή καταργώντας την παρακράτηση φόρων μεταξύ των κρατών αυτών. Οι χώρες με μεγαλύτερο αριθμό εταίρων στο δίκτυο φορολογικών συμβάσεων τους έχουν ελκυστικότερα φορολογικά καθεστώτα για τους ξένους επενδυτές και βαθμολογούνται υψηλότερα από τις χώρες με λιγότερες συμβάσεις.

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει το μεγαλύτερο δίκτυο φορολογικών συμβάσεων (130 χώρες) και συνεπώς παίρνει την υψηλότερη βαθμολογία, ενώ η Κόστα Ρίκα παίρνει τη χειρότερη, με δίκτυο συμβάσεων μόλις 3 χωρών. Το μέσο μέγεθος του δικτύου φορολογικών συμβάσεων στον ΟΟΣΑ είναι 74 χώρες.⁹¹

90 Deloitte, "Domestic rates: Withholding tax," <https://dits.deloitte.com/#DomesticRatesSubMenu>.

91 EY, "Worldwide Corporate Tax Guide: 2022." Η πηγή μπορεί να μην περιλαμβάνει όλες τις ενεργές φορολογικές συμβάσεις, πιθανώς υποεκτιμώντας το εύρος των δικτύων φορολογικών συμβάσεων. Οι φορολογικές συμβάσεις με πρώην χώρες, όπως η ΕΣΣΔ, η Γιουγκοσλαβία και η Τσεχοσλοβακία δεν προσμετρούνται. Κάθε χώρα με την οποία ισχύει η σύμβαση μετρίεται ξεχωριστά.

Κανόνες Εναντίον της Φοροαποφυγής

Οι κανόνες εναντίον της φοροαποφυγής έχουν ως στόχο να αποτρέπουν τις εταιρείες από το να χρησιμοποιούν επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό για να ελαχιστοποιούν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Οι κανόνες αυτοί παίρνουν διάφορες μορφές, όπως κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών (controlled foreign corporations, CFC), κανονισμοί υποκεφαλαιοποίησης (thin capitalization rules) και φόροι εκτραπέντων κερδών (diverted profits taxes).

Οι κανόνες εναντίον της φοροαποφυγής μπορούν να καταστήσουν χώρες με μη ανταγωνιστικές και φορολογικές δομές ακόμα λιγότερο ανταγωνιστικές, καθώς μπορεί να προσθέτουν επιπλέον πολυπλοκότητα.⁹²

Κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών

Οι κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών (Controlled Foreign Corporations, CFC) έχουν ως στόχο να εμποδίζουν τις εταιρείες από το να μεταφέρουν τα προ φόρων κέρδη τους από χώρες με υψηλή σε χώρες με χαμηλή φορολογία χρησιμοποιώντας μορφές εισοδήματος με μεγάλη ρευστότητα. Οι κανόνες αυτοί συνήθως εφαρμόζονται σε διάφορα στάδια. Πρώτον, ορίζουν αν μια ξένη θυγατρική θεωρείται «ελεγχόμενη αλλοδαπή εταιρεία» για φορολογικούς σκοπούς. Δεύτερον, αν μια αλλοδαπή νομική οντότητα κριθεί «ελεγχόμενη», υπάρχουν κριτήρια που προσδιορίζουν το αν εφαρμόζονται οι κανόνες αυτοί – συνήθως αφορούν το εισόδημα, έναν προκαθορισμένο ελάχιστο φορολογικό συντελεστή, ή μια λευκή/μαύρη λίστα χωρών. Τρίτον, αν πληρούνται όλα τα κριτήρια, οι κανόνες CFC καθιστούν το παθητικό εισόδημα της αλλοδαπής εταιρείας (ενοίκιο, δικαιώματα, τόκοι), και μερικές φορές και το ενεργητικό της εισόδημα, φορολογητέο με τον συντελεστή της χώρας-έδρας της μητρικής εταιρείας.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι κανόνες αυτοί λέγονται «κανόνες του υποτμήματος F» (Subpart F rules), και το καθεστώς GILTI που υιοθετήθηκε πρόσφατα αποτελεί ένα ακόμη είδος κανόνα CFC. Το καθεστώς GILTI αντιμετωπίζεται από τον *Δείκτη* διαφορετικά καθώς λειτουργεί ως ένας ελάχιστος φόρος επί των εσόδων στο εξωτερικό που χρησιμοποιεί έναν μαθηματικό τύπο για να εκτιμήσει τη φορολογική επιβάρυνση αντί για τις συνήθεις διακρίσεις μεταξύ ενεργού και παθητικού εισοδήματος.

Οι κανόνες CFC διαφέρουν κατά πολύ από χώρα σε χώρα. Ο ορισμός της ελεγχόμενης εταιρείας είναι μία κάπως αυθαίρετη απόφαση, η οποία συχνά αυξάνει την πολυπλοκότητα του φορολογικού κώδικα. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες θεωρούν ελεγχόμενη μία θυγατρική με 50% αμερικανική ιδιοκτησία, ενώ η Αυστραλία θεωρεί ελεγχόμενη μία αλλοδαπή εταιρεία που είναι κατά 50% ιδιοκτησία πέντε ή λιγότερων κατοίκων Αυστραλίας, ή κατά 40% ιδιοκτησία ενός κατοίκου Αυστραλίας.⁹³

Το 2016, ορίστηκε με οδηγία ότι όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ θα φορολογούν συγκεκριμένο διεθνές μη μερισμένο εισόδημα της CFC, αν η μητρική εταιρεία που εδρεύει στο εκάστοτε κράτος-μέλος κατέχει πάνω από το 50% των μετοχών της CFC κι αν ο φόρος που πλήρωσε η CFC είναι χαμηλότερος από τη διαφορά μεταξύ του φόρου που θα πλήρωνε αν έδρευε στο κράτος-μέλος και τον φόρο που

92 Thomas Hoppe, Deborah Schanz, Susann Sturm, and Caren Sureth-Sloane, "The Tax Complexity Index – A Survey-Based Country Measure of Tax Code and Framework Complexity," TRR 266 Accounting for Transparency Working Paper Series No. 5, WU International Taxation Research Paper Series No. 2019-06, 16 Σεπτεμβρίου 2020, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3469663.

93 Kyle Pomerleau, Daniel Bunn, και Thomas Locher, "Anti-Base Erosion Provisions and Territorial Tax Systems in OECD Countries".

όντως πλήρωσε.⁹⁴ Όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ υιοθέτησαν τους κανόνες CFC.⁹⁵

Η βαθμολογία κάθε χώρας στην υποκατηγορία αυτή βασίζεται σε τέσσερις διαστάσεις των κανόνων CFC: 1) Αν μία χώρα έχει κανόνες CFC 2) Αν οι κανόνες CFC εφαρμόζονται στο παθητικό ή στο συνολικό εισόδημα 3) Αν υπάρχουν απαλλαγές από τους γενικούς κανόνες CFC, και 4) αν οι κανόνες CFC έχουν μια αυστηρή συνιστώσα ελάχιστου φόρου (κάτι που σήμερα ισχύει μόνο για το GILTI). Οι χώρες που δεν έχουν κανόνες CFC λαμβάνουν την υψηλότερη βαθμολογία. Χώρες με κανόνες CFC που έχουν απαλλαγές ή εφαρμόζονται μόνο στο παθητικό εισόδημα ή σε εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς (non-genuine arrangements) βαθμολογούνται καλύτερα. Οι χώρες που έχουν κανόνες CFC που εφαρμόζονται σε όλο το εισόδημα χωρίς απαλλαγές βαθμολογούνται χειρότερα.

Κανόνες CFC υπάρχουν σε 36 από τις 38 χώρες του ΟΟΣΑ, με την Κόστα Ρίκα και την Ελβετία να αποτελούν τις μόνες εξαιρέσεις. Σε 4 από τις 36 χώρες με κανόνες CFC, οι κανόνες αυτοί αφορούν τόσο το ενεργητικό, όσο και το παθητικό εισόδημα, ενώ 14 χώρες έχουν ένα κατώφλι πέραν του οποίου αντιμετωπίζουν κάθε εισόδημα ως παθητικό. Στις υπόλοιπες 20 χώρες οι κανόνες CFC αφορούν μόνο το παθητικό εισόδημα ή το εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς.⁹⁶

Περιορισμοί στην Έκπτωση Τόκων

Πολλές χώρες περιορίζουν το ποσό των τόκων για το οποίο μία πολυεθνική ή μία θυγατρική της μπορεί να έχει απαλλαγή για φορολογικούς λόγους. Οι χώρες με χαμηλούς φόρους δημιουργούν κίνητρα στις εταιρείες να χρηματοδοτήσουν τις επενδύσεις τους με ίδια κεφάλαια, ενώ οι χώρες με υψηλούς φόρους δημιουργούν κίνητρο στις εταιρείες να χρηματοδοτούν επενδύσεις με δανεισμό και να αφαιρούν τους τόκους για να μειώσουν τις φορολογικές υποχρεώσεις τους. Οι περισσότερες χώρες, για να εμποδίσουν τις επιχειρήσεις από το να δανειζούν χρήματα εσωτερικά από νομικά πρόσωπα σε χώρες χαμηλής φορολόγησης σε νομικά πρόσωπα σε χώρες υψηλής φορολόγησης για φορολογικούς λόγους, περιορίζουν το ποσό των τόκων για το οποίο μπορούν να έχουν απαλλαγή οι εταιρείες.

Οι περιορισμοί έκπτωσης τόκων μπορούν να ποικίλλουν πολύ μεταξύ των διαφόρων κρατών και υπάρχει μεγάλη ευχέρεια στα κράτη ως προς την εφαρμογή αυτών των νόμων.⁹⁷ Μερικές χώρες περιορίζουν τις εκπτώσεις φόρων εφαρμόζοντας κανονισμούς τιμών μεταβίβασης (transfer pricing regulations) στα επιτόκια. Άλλες εφαρμόζουν τους λεγόμενους «κανόνες υποκεφαλαιοποίησης» (thin capitalization rules), οι οποίοι περιορίζουν το ποσό της δυνατής έκπτωσης τόκων. Τα δύο πιο κοινά είδη που χρησιμοποιούνται είναι οι «κανόνες ασφαλούς λιμένα» (safe harbor rules) και οι «κανόνες πλασματικής μείωσης κερδών» (earnings stripping rules). Οι κανόνες ασφαλούς λιμένα περιορίζουν το ποσό του χρέους για το οποίο μπορεί να γίνει έκπτωση τόκου, ορίζοντας μία αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια. Τόκοι που πληρώνονται για χρέη πάνω από αυτή την ορισμένη αναλογία δεν εκπίπτουν από τον φόρο. Οι κανόνες πλασματικής μείωσης κερδών περιορίζουν την αναλογία των εκπεστέων τόκων επί του χρέους προς τα κέρδη προ φόρων.

94 European Commission, "The Anti Tax Avoidance Directive," 28 Ιανουαρίου 2016, https://ec.europa.eu/taxation_customs/anti-tax-avoidance-directive_en.

95 Sebastian Dueñas και Daniel Bunn, "Tax Avoidance Rules Increase the Compliance Burden in EU Member Countries," Tax Foundation, 28 Μαρτίου 2019, <https://taxfoundation.org/eu-tax-avoidance-rules-increase-tax-compliance-burden/>.

96 Bloomberg Tax, "Country Guides: Anti-Avoidance Provisions - Controlled Foreign Company (CFC) Rules," <https://www.bloomberglaw.com/product/tax/bbna/chart/3/10077/347a743114754ceca09f7ec4b7015426> και PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Group taxation," <https://taxsummaries.pwc.com/australia/corporate/group-taxation>.

97 Jennifer Blouin, Harry Huizinga, Luc Laeven και Gaëtan Nicodème, "Thin Capitalization Rules and Multinational Firm Capital Structure," International Monetary Fund Working Paper WP/14/12, Ιανουαρίου 2014, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2014/wp1412.pdf>.

Οι κανόνες έκπτωσης τόκων, και ειδικά οι κανόνες υποκεφαλαιοποίησης, έχει καταδειχθεί ότι μειώνουν την αξία των εταιριών και στρεβλώνουν τις αποφάσεις περί επενδύσεων κεφαλαίου.⁹⁸ Ενώ οι περιορισμοί στην έκπτωση τόκων μπορεί να θεωρηθούν ως ένας τρόπος αντιμετώπισης της προκατάληψης υπέρ του χρέους που ενδημεί στα περισσότερα συστήματα εταιρικής φορολόγησης, ο περιορισμός της δυνατότητας φορολογικής έκπτωσης των δαπανών για τόκους δημιουργεί νέες στρεβλώσεις αν το εισόδημα από τόκους συνεχίζει να φορολογείται πλήρως.⁹⁹

Οι χώρες που περιορίζουν την έκπτωση τόκων μόνο με κανονισμούς τιμών μεταβίβασης λαμβάνουν την υψηλότερη βαθμολογία. Οι χώρες που βασίζονται σε αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια λαμβάνουν μία μέση βαθμολογία, και οι χώρες με περιορισμούς βάσει της αναλογίας των τόκων προς τα κέρδη προ φόρων λαμβάνουν τη χειρότερη βαθμολογία.

Περιορισμοί στις εκπτώσεις τόκων υπάρχουν σε 37 από τις 38 χώρες που εξετάζει ο *Δείκτης*. Για παράδειγμα, ο Καναδάς περιορίζει τις εκπτώσεις τόκων αν η αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια φτάσει το 1,5 προς 1, ενώ η Σλοβενία περιορίζει τις εκπτώσεις σε αναλογία 4 προς 1. Η Γερμανία και η Ισπανία περιορίζουν την έκπτωση τόκων (ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για διασυνοριακά δάνεια) στο 30% των εσόδων εκμετάλλευσης. Το Ισραήλ δεν έχει θεσμοθετημένους περιορισμούς στην έκπτωση τόκων και βασίζεται σε κανονισμούς τιμών μεταβίβασης.¹⁰⁰

Γενικοί Κανόνες κατά της Φοροαποφυγής

Πολλές χώρες εφαρμόζουν γενικούς κανόνες κατά της φοροαποφυγής για να φορολογούν πολυεθνικές εταιρείες με επιχειρηματικές δομές που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για φορολογικά πλεονεκτήματα και όχι για οικονομικούς λόγους. Οι κανόνες αυτοί συχνά ακολουθούν την αρχή «η ουσία υπεράνω της μορφής» σε ό,τι αφορά τον καθορισμό του τρόπου φορολόγησης των κερδών.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, ο κανόνας BEAT στον νέο φορολογικό νόμο των ΗΠΑ είναι ένας ελάχιστος φόρος, σχεδιασμένος να εμποδίζει τις πολυεθνικές από το να μεταφέρουν κέρδη εκτός των ΗΠΑ σε αλλοδαπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Η Αυστραλία και το Ηνωμένο Βασίλειο εισπράττουν φόρο εκτραπέντων κερδών (diverted profits tax). Ο φόρος αυτός είναι ένα σύνολο πολύπλοκων κανόνων και τιμωρητικών συντελεστών που επιβάλλονται αν μία εταιρεία βρεθεί ότι ελαχιστοποίησε τη φορολογική της επιβάρυνση μέσω μίας δομής χωρίς οικονομική ουσία. Η Αυστραλία επιβάλλει συντελεστή 40% στα εκτραπέντα κέρδη, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζει συντελεστή 25%, αν και εταιρείες σε συγκεκριμένους τομείς μπορεί να φορολογηθούν με υψηλότερους συντελεστές στο Ηνωμένο Βασίλειο.¹⁰¹ Αυτά τα πολύπλοκα φορολογικά καθεστώτα έχουν ως αποτέλεσμα υψηλά κόστη συμμόρφωσης για τις πολυεθνικές εταιρείες, καθώς και διπλή φορολόγηση για κάποια εταιρικά κέρδη.

Οι διατάξεις κατά της φοροαποφυγής δεν συνυπολογίζονται προς το παρόν στον *Δείκτη*. Ωστόσο, εάν συνυπολογίζονταν κατάλληλα, χώρες όπως η Αυστραλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες πιθανότατα θα λάμβαναν χαμηλότερες βαθμολογίες για τους διασυνοριακούς τους κανόνες – και ίσως να επηρεαζόταν η συνολική τους κατάταξη στον *Δείκτη*.

98 Ομοίως.

99 Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. "Εκπτώσεις για Εταιρικό Κεφάλαιο" στο κεφάλαιο "Εταιρικός Φόρος Εισοδήματος."

100 Bloomberg Tax, "Country Guides: Anti-Avoidance Provisions - Thin Capitalization/Other Interest Deductibility Rules," <https://www.bloomberglaw.com/product/tax/bbna/chart/3/10077/a8a08d05c9450b676b4d835dbb64348c>; και PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Group taxation".

101 Kyle Pomerleau, Daniel Bunn, και Thomas Locher, "Anti-Base Erosion Provisions and Territorial Tax Systems in OECD Countries".

Αυστραλία

10^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
10	75.9	32	14	9	4	21

Η Αυστραλία καταλαμβάνει τη 10^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, δύο θέσεις χαμηλότερα σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Αυστραλίας:

- Οι φόροι περιουσίας στην Αυστραλία υπολογίζονται επί της αξίας της γης και όχι επί των ακινήτων ή άλλων εγγείων βελτιώσεων.
- Οι φόροι εταιρειών και φυσικών προσώπων στην Αυστραλία αντιμετωπίζουν με ενιαίο τρόπο τα μερίσματα, μετριάζοντας έτσι το βάρος της διπλής φορολόγησης των κατανεμημένων κερδών.
- Η Αυστραλία καταλαμβάνει υψηλή θέση στην κατάταξη των φόρων κατανάλωσης λόγω του χαμηλού φόρου αγαθών και υπηρεσιών (Goods and Services Tax, GST), τον οποίο όμως εφαρμόζει σε σχετικά περιορισμένη βάση.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Αυστραλίας:

- Το δίκτυο συμβάσεων της Αυστραλίας αποτελείται από μόλις 45 χώρες, όταν ο μέσος όρος μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ είναι 74.
- Ο συντελεστής φορολόγησης εταιριών στην Αυστραλία είναι 30%, πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%).
- Υπάρχουν περιορισμοί στις δυνατότητες απόσβεσης επενδύσεων των εταιρειών.

Αυστρία

20^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
20	65.3	20	30	17	16	16

Η Αυστρία καταλαμβάνει την 20^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, δύο θέσεις χαμηλότερα σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Αυστρίας:

- Το σύστημα διεθνούς φορολόγησης της Αυστρίας είναι σχετικά ανταγωνιστικό καθώς είναι αμιγώς εδαφικό χωρίς περιορισμό χωρών, με ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 89 χώρες, και κανονισμούς Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών που εφαρμόζονται μόνο σε θυγατρικές εταιρείες που δεν έχουν ουσιαστικές οικονομικές δραστηριότητες.
- Η Αυστρία προσφέρει μια σχετικά καλή ανάκτηση κόστους για μηχανολογικό εξοπλισμό και βιομηχανικά κτίρια.
- Δεν υπάρχουν φόροι περιουσίας θανόντος, κληρονομιάς ή πλούτου.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Αυστρίας:

- Ο κύριος εταιρικός φορολογικός συντελεστής 24% είναι ελαφρώς πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%).
- Η Αυστρία άρχισε να επιβάλλει φόρο ψηφιακών υπηρεσιών (ΦΨΥ/DST) το 2020.
- Η φορολογική επιβάρυνση στην εργασία είναι η 4^η μεγαλύτερη μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.

Βέλγιο

27^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
27	60.1	15	11	22	30	33

Το Βέλγιο καταλαμβάνει την 27^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Βελγίου:

- Το Βέλγιο έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 95 χώρες και εδαφικό φορολογικό σύστημα. Απαλλάσσει πλήρως μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη που αποκομίστηκαν στο εξωτερικό χωρίς περιορισμούς χωρών.
- Τα κεφαλαιακά κέρδη από κανονική διαχείριση προσωπικής περιουσίας είναι αφορολόγητα.
- Οι επιχειρηματικές επενδύσεις σε εξοπλισμό, κτίρια και άυλα στοιχεία ενεργητικού λαμβάνουν καλύτερη του μέσου όρου αντιμετώπιση σε ό,τι αφορά τις εταιρικές απαλλαγές φόρου.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Βελγίου:

- Το Βέλγιο επιβάλλει έναν από τους υψηλότερους συντελεστές παρακράτησης φόρου μεταξύ των μελών του ΟΟΣΑ με 30% για τα μερίσματα, τα δικαιώματα και τις πληρωμές τόκων.
- Το Βέλγιο επιβάλλει φόρο περιουσίας θανάτου και φόρο χρηματοοικονομικών συναλλαγών, και εισήγαγε έναν νέο ετήσιο φόρο επί των λογαριασμών τίτλων.
- Η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας στο Βέλγιο είναι η υψηλότερη μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, με τον μέσο εργαζόμενο να επωμίζεται ένα φορολογικό βάρος 53%.

Γαλλία

36^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
36	49.1	34	32	32	33	14

Η Γαλλία καταλαμβάνει την 36^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Γαλλίας:

- Η Γαλλία έχει άνω του μέσου όρου προβλέψεις ανάκτησης κόστους για επενδύσεις σε μηχανήματα, κτίρια και άυλα στοιχεία.
- Μετά από αρκετά χρόνια μειώσεων, ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης της Γαλλίας (25,8%) είναι πλέον πολύ κοντινότερα στον μέσο όρο του ΟΟΣΑ στο 23,6%.
- Η Γαλλία έχει ένα ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 122 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Γαλλίας:

- Η Γαλλία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας με ξεχωριστούς φόρους επί της ακίνητης περιουσίας θανόντων, των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων, και των χρηματοοικονομικών συναλλαγών, καθώς και φόρο πλούτου επί της κτηματικής περιουσίας.
- Η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας στο 47% είναι από τις υψηλότερες μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.
- Επιβάλλει έναν μειωμένο φορολογικό συντελεστή 10% επί εισοδημάτων που παράγονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μέσω ενός φόρου επί των ευρεσιτεχνιών (patent box).

Γερμανία

18^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
18	66.6	31	35	14	12	6

Η Γερμανία καταλαμβάνει τη 18^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Γερμανίας:

- Η Γερμανία έχει ένα ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 96 χώρες
- Τα αποθέματα μπορούν να αντιμετωπίζονται με τη μέθοδο LIFO, την πιο ουδέτερη αντιμετώπιση κόστους αποθεμάτων.
- Έχει καλύτερες του μέσου όρου προβλέψεις για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Γερμανίας:

- Η Γερμανία έχει τον έκτο υψηλότερο συντελεστή εταιρικής φορολόγησης μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, στο 29,9%, συμπεριλαμβανομένου ενός πρόσθετου φόρου 5,5%.
- Η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας είναι η δεύτερη υψηλότερη στον ΟΟΣΑ, με 47,8% στον μέσο ανάπαντρο εργαζόμενο.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμό ως προς τις καθαρές ζημιές χρήσης που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να αντισταθμίσουν εισόδημα σε μελλοντικές ή προηγούμενες φορολογικές χρήσεις.

Δανία

29^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
29	58.5	17	36	20	18	29

Η Δανία καταλαμβάνει την 29^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Δανίας:

- Οι φόροι εταιρικού εισοδήματος είναι σχετικά λιγότερο περίπλοκοι απ' ό,τι σε άλλες χώρες.
- Η Δανία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα και απαλλάσσει τα μερίσματα και τα κεφαλαιακά κέρδη που προέρχονται από χώρες με τις οποίες έχει συνάψει φορολογική σύμβαση καθώς και τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.
- Έχει μια σχετική ευρεία φορολογική βάση σε ότι αφορά τον ΦΠΑ που καλύπτει σχεδόν τα δύο τρίτα της τελικής κατανάλωσης.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Δανίας:

- Εκτός από τον ανώτατο θεσπισμένο φορολογικό συντελεστή ατομικού εισοδήματος 55,9%, οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων επί μερισμάτων και κεφαλαιακών κερδών είναι και οι δύο στο 42%, πολύ πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, 24,2% και 19% αντίστοιχα.
- Οι καθαρές ζημιές χρήσης μπορούν να μεταφέρονται στο μέλλον επ' αόριστον, αλλά περιορίζονται στο 60% του φορολογητέου εισοδήματος, αν υπερβαίνουν ένα καθορισμένο ποσό.
- Η Δανία υπολογίζει το κόστος αποθεμάτων για φορολογικούς σκοπούς με τη μέθοδο Πρώτη Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (FIFO).

Ελβετία

4^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
4	84.7	10	9	3	36	1

Η Ελβετία καταλαμβάνει την 4^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2021.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ελβετίας:

- Η Ελβετία έχει άνω του μέσου όρου προβλέψεις για την ανάκτηση κόστους σε επενδύσεις σε εξοπλισμό, κτίρια και άυλα στοιχεία.
- Η Ελβετία έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 102 χώρες και δεν έχει κανονισμούς Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών (CFC).
- Ο ΦΠΑ της Ελβετίας, στο 7,7%, εφαρμόζεται σε ευρεία βάση που καλύπτει το 71% της τελικής κατανάλωσης.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ελβετίας:

- Η Ελβετία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους ιδιοκτησίας με ξεχωριστή φορολόγηση μεταβιβάσεων ακίνητης ιδιοκτησίας, καθαρής περιουσίας, περιουσίας θανόντος, περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών συναλλαγών.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς στην περίοδο χρήσης για την οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν καθαρές λειτουργικές ζημιές για να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να απαλλάξουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Το κατώφλι εξαιρέσεων από τον ΦΠΑ είναι τουλάχιστον διπλάσιο σε σχέση με τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.

Ελλάδα

25^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
25	61.4	19	8	33	28	23

Η Ελλάδα καταλαμβάνει την 25^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ελλάδας:

- Ο καθαρός φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων, στο 5%, είναι σημαντικά κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (24,2%).
- Ο συντελεστής φορολόγησης εταιρικού εισοδήματος στο 22% είναι κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%).
- Οι κανονισμοί Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών στην Ελλάδα είναι μετριοπαθείς και εφαρμόζονται μόνο στο παθητικό εισόδημα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ελλάδας:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Η Ελλάδα έχει ένα σχετικά περιορισμένο δείκτη φορολογικών συμβάσεων (56 συμβάσεις έναντι 74 του μέσου όρου του ΟΟΣΑ).
- Η Ελλάδα έχει έναν από τους υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ (24%) με μία από τις πιο περιορισμένες φορολογικές βάσεις στον ΟΟΣΑ, καθώς καλύπτει μόλις το 36% της τελικής κατανάλωσης.

Εσθονία

1^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
1	100.0	2	1	15	1	11

Η Εσθονία καταλαμβάνει την 1^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022 και για δέκατη συνεχόμενη χρονιά.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Εσθονίας:

- Το σύστημα εταιρικής φορολόγησης της Εσθονίας φορολογεί μόνο τα διανεμόμενα κέρδη, επιτρέποντας στις εταιρείες να επανεπενδύουν τα κέρδη τους αφορολόγητα.
- Ο ΦΠΑ εφαρμόζεται σε ευρεία βάση και έχει χαμηλή επιβάρυνση συμμόρφωσης.
- Οι φόροι ιδιοκτησίας εφαρμόζονται μόνο επί της αξίας της γης.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Εσθονίας:

- Η Εσθονία έχει φορολογικές συμβάσεις με μόλις 62 χώρες, κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (74 χώρες).
- Το εδαφικό φορολογικό σύστημα της Εσθονίας περιορίζεται στις ευρωπαϊκές χώρες.
- Οι κανόνες υποκεφαλαιοποίησης της Εσθονίας είναι μεταξύ των αυστηρότερων στις χώρες του ΟΟΣΑ.

Ηνωμένο Βασίλειο

30^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
30	56.1	28	26	35	35	2

Το Ηνωμένο Βασίλειο καταλαμβάνει την 30^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, τρεις θέσεις κάτω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Ηνωμένου Βασιλείου:

- Το Ηνωμένο Βασίλειο προβλέπει πλήρη έκπτωση των εξόδων για επιχειρηματικές επενδύσεις σε εξοπλισμό και καλύτερη του μέσου όρου ανάκτηση κόστους για επενδύσεις σε άυλο ενεργητικό.
- Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό χωρίς περιορισμούς ως προς τις χώρες.
- Το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου με 130 χώρες είναι το μεγαλύτερο στον ΟΟΣΑ.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Ηνωμένου Βασιλείου:

- Ο ανώτατος συντελεστής φορολόγησης εισοδήματος φυσικών προσώπων από μερίσματα είναι 39,3%, πολύ πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (24,2%).
- Η επιβάρυνση του φόρου ακίνητης περιουσίας είναι μεταξύ των μεγαλύτερων εντός του ΟΟΣΑ.
- Ο ΦΠΑ, στο 20%, εφαρμόζεται σε λιγότερο από το ήμισυ της δύναμει φορολογικής βάσης.

Ηνωμένες Πολιτείες

21^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
21	65	22	22	4	29	35

Οι Ηνωμένες Πολιτείες καταλαμβάνουν την 21^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος των ΗΠΑ:

- Οι ΗΠΑ επιτρέπουν την αντιμετώπιση των αποθεμάτων με τη μέθοδο Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (LIFO)
- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο εισόδημα.
- Οι πολιτείες των ΗΠΑ επιβάλλουν σχετικά χαμηλούς φόρους επί των πωλήσεων με μέσο συντελεστή 7,7%.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος των ΗΠΑ:

- Οι πολιτειακοί φόροι επί των πωλήσεων στις ΗΠΑ επιβάλλονται σε λιγότερο από το 40% της δυνητικής φορολογικής βάσης.
- Οι ΗΠΑ έχουν μερικώς εδαφικό φορολογικό σύστημα και δεν απαλλάσσουν εισόδημα από κεφαλαιακά κέρδη στο εξωτερικό.
- Η επιβάρυνση του φόρου ακίνητης περιουσίας είναι μία από τις υψηλότερες στον ΟΟΣΑ.

Ισλανδία

32^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
32	55.5	12	18	28	34	32

Η Ισλανδία καταλαμβάνει την 32^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, δύο θέσεις πάνω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ισλανδίας:

- Ο εταιρικός φορολογικός συντελεστής της Ισλανδίας στο 20%, είναι κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%), και η ανάκτηση κόστους για τα βιομηχανικά κτίρια είναι μεταξύ των καλύτερων εντός του ΟΟΣΑ.
- Οι φόροι ατομικού εισοδήματος είναι λιγότερο πολύπλοκοι και δημιουργούν μια κάπως μικρότερη φορολογική επιβάρυνση στην εργασία από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.
- Η Ισλανδία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει πλήρως μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό χωρίς περιορισμούς χωρών.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ισλανδίας:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Ο ΦΠΑ, στο 24%, επιβάλλεται σε σχετικά περιορισμένη φορολογική βάση.
- Οι κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών εφαρμόζονται τόσο στο παθητικό, όσο και στο ενεργητικό εισόδημα.

Ιρλανδία

28^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
28	58.9	5	31	34	17	34

Η Ιρλανδία καταλαμβάνει την 28^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, δύο θέσεις πάνω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ιρλανδίας:

- Η Ιρλανδία έχει χαμηλό εταιρικό φορολογικό συντελεστή στο 12,5%.
- Οι καθαρές λειτουργικές ζημιές μπορούν να μεταφερθούν ένα χρόνο στο παρελθόν και επ' αόριστον στο μέλλον, επιτρέποντας στις εταιρείες να φορολογούνται επί της μέσης κερδοφορίας τους.
- Το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων της χώρας (73 συμβάσεις) είναι μόλις κάτω από τον μέσο όρο των 74 χωρών.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ιρλανδίας:

- Ο συντελεστής φορολόγησης φυσικών προσώπων επί μερισμάτων, στο 51%, είναι ο υψηλότερος μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.
- Ο συντελεστής ΦΠΑ, στο 23%, είναι από τους υψηλότερους στον ΟΟΣΑ και εφαρμόζεται σε σχετικά περιορισμένη φορολογική βάση.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς την απόσβεση επενδύσεων.

Ισραήλ

8^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
8	78.3	13	23	11	11	8

Το Ισραήλ καταλαμβάνει την 8^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Ισραήλ:

- Οι καθαρές λειτουργικές ζημιές μπορούν να μεταφερθούν στο μέλλον επ' αόριστον.
- Ο συντελεστής ΦΠΑ είναι σχετικά μικρός στο 17%, και εφαρμόζεται σε ευρεία βάση.
- Το Ισραήλ δεν επιβάλλει φόρο περιουσίας ή περιουσίας θανάτου.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Ισραήλ:

- Το Ισραήλ έχει περίπλοκα κίνητρα που μειώνουν τον συντελεστή εταιρικής φορολόγησης μέχρι και στο 7,5% σε κάποιες εταιρίες τεχνολογίας.
- Η έντονη προοδευτικότητα των φόρων επί της εργασίας στο Ισραήλ παράγει κόστη αποτελεσματικότητας.
- Το Ισραήλ έχει σχετικά περιορισμένο δίκτυο συμβάσεων με 60 χώρες (ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 74 χώρες), σε συνδυασμό με υψηλούς συντελεστές παρακράτησης φόρου σε μερίσματα, δικαιώματα και τόκους.

Ιταλία

37^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
37	48.4	21	16	37	38	24

Η Ιταλία καταλαμβάνει την 37^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ιταλίας:

- Η Ιταλία έχει άνω του μέσου όρου προβλέψεις ανάκτησης κόστους για επενδύσεις σε εξοπλισμό, κτίρια και άυλα στοιχεία, καθώς και προβλέψεις εκπτώσεων μετοχικού κεφαλαίου (EMK/ACE).
- Επιτρέπεται η αντιμετώπιση των αποθεμάτων με τη μέθοδο Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (LIFO).
- Η Ιταλία έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 101 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ιταλίας:

- Η Ιταλία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας με ξεχωριστούς φόρους στη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας, την περιουσία θανάτου, τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές, καθώς και φόρο περιουσίας επί επιλεγμένων στοιχείων.
- Ο συντελεστής ΦΠΑ στο 22% εφαρμόζεται στην πέμπτη πιο περιορισμένη βάση κατανάλωσης στον ΟΟΣΑ.
- Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης στο 27,8% είναι πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%).

Ιαπωνία

24^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
24	61.5	30	34	6	26	25

Η Ιαπωνία καταλαμβάνει την 24^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, δύο θέσεις κάτω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ιαπωνίας:

- Η Ιαπωνία έχει χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ (10%).
- Η βάση του φόρου κατανάλωσης είναι σχετικά ευρεία καθώς καλύπτει το 70% της κατανάλωσης.
- Ο φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 20,3%, κάτω από το 24% του μέσου όρου του ΟΟΣΑ.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ιαπωνίας:

- Η Ιαπωνία έχει ένα σύστημα εταιρικής φορολόγησης με υψηλό συντελεστή 29,7% και φτωχές προβλέψεις ανάκτησης κόστους για επιχειρηματικές επενδύσεις σε εξοπλισμό και κτίρια.
- Η Ιαπωνία έχει ένα υβριδικό σύστημα διεθνούς φορολόγησης, με απαλλαγή 95% σε μερίσματα εξωτερικού και καμία απαλλαγή για κεφαλαιακά κέρδη εξωτερικού, ενώ πολλές χώρες του ΟΟΣΑ έχουν μετακινηθεί σε ένα πλήρως εδαφικό σύστημα.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη.

Ισπανία

31^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
31	55.8	33	17	19	37	17

Η Ισπανία καταλαμβάνει την 31^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, δύο θέσεις κάτω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ισπανίας:

- Η Ισπανία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει από τη φορολογία το 95% των μερισμάτων και των κεφαλαιακών κερδών από το εξωτερικό.
- Το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων της Ισπανίας περιλαμβάνει 95 χώρες.
- Οι φόροι ιδιοκτησίας μπορούν να εκπέσουν έναντι φόρων εταιρικού εισοδήματος.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ισπανίας:

- Ο ΦΠΑ (21%) εφαρμόζεται σε λιγότερο από το ήμισυ της δυνητικής φορολογικής βάσης στην κατανάλωση.
- Η Ισπανία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας με ξεχωριστή φορολόγηση μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας, καθαρής περιουσίας, περιουσίας θανόντος και χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.
- Η Ισπανία έχει ευνοϊκό καθεστώς για τη φορολόγηση των ευρεσιτεχνιών (patent box) καθώς και φορολογικές πιστώσεις για Έρευνα και Ανάπτυξη.

Καναδάς

15^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
15	69.8	24	24	8	25	15

Ο Καναδάς καταλαμβάνει τη 15^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Καναδά:

- Οι φόροι κατανάλωσης είναι χαμηλοί μολονότι η βάση τους είναι σχετικά περιορισμένη.
- Ο Καναδάς επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αποσβένουν αμέσως επενδύσεις σε μηχανήματα.
- Ο Καναδάς δεν επιβάλλει φόρους πλούτου, περιουσίας θανόντος, ή κληρονομιάς.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Καναδά:

- Ο φόρος φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 39,3%, πολύ πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ στο 24%.
- Ο Καναδάς φορολογεί τα κεφαλαιακά κέρδη με συντελεστή 26,76%, ενώ ο μέσος όρος στον ΟΟΣΑ είναι 19,26%.
- Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης στο 26,2%, είναι πάνω από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ (23,6%).

Κολομβία

38^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
38	46.4	38	15	18	27	36

Η Κολομβία καταλαμβάνει την 38^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Κολομβίας:

- Ένας εργαζόμενος που κερδίζει τον μέσο μισθό της χώρας έχει να αντιμετωπίσει τη χαμηλότερη φορολογική επιβάρυνση στον ΟΟΣΑ.
- Η Κολομβία φορολογεί μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη με πολύ χαμηλούς συντελεστές.
- Ενώ τα κεφαλαιακά κέρδη που προκύπτουν από κληρονομίες και δώρα υπόκεινται σε φορολόγηση 10%, δεν υπάρχει συνολικός φόρος περιουσίας θανάτου ή κληρονομιάς.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Κολομβίας:

- Η βάση του ΦΠΑ είναι πολύ περιορισμένη, καθώς καλύπτει λιγότερο από το 40% της κατανάλωσης στη χώρα.
- Η Κολομβία επιβάλλει φόρο καθαρής περιουσίας και φόρο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.
- Ο συντελεστής φορολόγησης εταιρικού εισοδήματος στο 35% είναι σημαντικά υψηλότερος από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%).

Κόστα Ρίκα

22^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
22	64.8	36	33	5	9	31

Η Κόστα Ρίκα καταλαμβάνει την 22^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Κόστα Ρίκα:

- Η Κόστα Ρίκα δεν επιβάλλει φόρο πλούτου ή φόρο περιουσίας θανάτου.
- Ο συντελεστής ΦΠΑ είναι μόλις 13%, κάτω του μέσου όρου του ΟΟΣΑ στο 19%.
- Τα κεφαλαιακά κέρδη και τα μερίσματα φορολογούνται με συντελεστές κάτω του μέσου όρου του ΟΟΣΑ.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Κόστα Ρίκα:

- Η Κόστα Ρίκα έχει μόλις 3 φορολογικές συμβάσεις ενώ ο μέσος όρος στον ΟΟΣΑ είναι 74.
- Έχει πέντε διαφορετικά κλιμάκια για το εταιρικό εισόδημα, με ανώτατο συντελεστή 30%, σημαντικά πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%).
- Οι προβλέψεις μεταφοράς ζημιών στην Κόστα Ρίκα είναι οι πιο περιοριστικές στον ΟΟΣΑ, με μεταφορά στο μέλλον μέχρι 3 χρόνια και χωρίς μεταφορά στο παρελθόν.

Κορέα

23^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
23	61.6	26	37	2	32	26

Η Κορέα καταλαμβάνει την 23^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Κορέας:

- Η Κορέα έχει χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ στο 10%, που εφαρμόζεται σε σχετικά ευρεία βάση, καλύπτοντας το 72% της τελικής κατανάλωσης.
- Έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 93 χώρες.
- Οι επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα αντιμετωπίζονται καλύτερα από τον μέσο όρο σε ότι αφορά τις αποσβέσεις τους.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Κορέας:

- Η Κορέα έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας, με ξεχωριστούς φόρους στις μεταβιβάσεις ακίνητης περιουσίας, την περιουσία θανόντος και τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές.
- Ο φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 44% ενώ ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 24%.
- Η Κορέα είναι μία από τις λίγες χώρες του ΟΟΣΑ που εφαρμόζει ένα παγκόσμιο (αντί για εδαφικό) σύστημα εταιρικής φορολόγησης.

Λετονία

2^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
2	88.5	1	3	27	5	9

Η Λετονία καταλαμβάνει τη 2^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Λετονίας:

- Το σύστημα εταιρικής φορολόγησης της Λετονίας φορολογεί μόνο τα διανεμόμενα κέρδη, επιτρέποντας στις εταιρείες να επανεπενδύουν τα κέρδη τους αφορολόγητα.
- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο τους εισόδημα.
- Οι φόροι επί της εργασίας είναι σχετικά ενιαίοι, επιτρέποντας στην κυβέρνηση να εισπράττει έσοδα από φόρους στους εργαζόμενους με πολύ λίγες στρεβλώσεις.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Λετονίας:

- Το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων της Λετονίας περιλαμβάνει 62 χώρες, ένας σχετικά μικρός αριθμός.
- Οι κανόνες υποκεφαλαιοποίησης είναι μεταξύ των αυστηρότερων εντός του ΟΟΣΑ.
- Το κατώφλι εφαρμογής του ΦΠΑ είναι σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ.

Λιθουανία

9^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
9	76.6	3	10	30	7	22

Η Λιθουανία καταλαμβάνει την 9^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Λιθουανίας:

- Οι επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα, κτίρια και άυλα στοιχεία αντιμετωπίζονται καλύτερα από τον μέσο όρο.
- Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης στη Λιθουανία είναι 15%, πολύ κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ στο 23,6%.
- Οι φόροι επί της εργασίας της Λιθουανίας είναι περισσότερο ενιαίοι από τον μέσο όρο, επιτρέποντας στην κυβέρνηση να εισπράττει έσοδα από φόρους στους εργαζόμενους με πολύ λίγες στρεβλώσεις.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Λιθουανίας:

- Η Λιθουανία έχει φορολογικές συμβάσεις με μόνο 54 χώρες, κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (74 χώρες).
- Η Λιθουανία έχει ευνοϊκό καθεστώς φορολόγησης για ευρεσιτεχνίες (patent box) καθώς και υπέρ-εκπτώσεις για δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης.
- Το κατώφλι του ΦΠΑ είναι υπερδιπλάσιο του αντίστοιχου μέσου στον ΟΟΣΑ.

Λουξεμβούργο

6^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
6	78.9	23	21	7	14	5

Το Λουξεμβούργο καταλαμβάνει την 6^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Λουξεμβούργου:

- Οι επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα και άυλα στοιχεία αντιμετωπίζονται καλύτερα από τον μέσο όρο.
- Το Λουξεμβούργο εφαρμόζει σχετικά χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ (17%) στο 86% της τελικής κατανάλωσης.
- Τα κεφαλαιακά κέρδη απαλλάσσονται από φορολόγηση αν τα κινητά περιουσιακά στοιχεία, όπως οι μετοχές, παρακρατήθηκαν για τουλάχιστον έξι μήνες ώστε να ενθαρρύνονται οι μακροπρόθεσμες αποταμιεύσεις.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Λουξεμβούργου:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς τη χρονική περίοδο κατά την οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν καθαρές λειτουργικές ζημιές για να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Το Λουξεμβούργο έχει αρκετούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας, με ξεχωριστή φορολόγηση μεταβιβάσεων ακίνητης περιουσίας, περιουσίας θανάτου και εταιρικών καθαρών περιουσιακών στοιχείων.
- Το Λουξεμβούργο εισπράττει έναν φόρο αλληλεγγύης που λειτουργεί ως πρόσθετος φόρος 7% επί του εταιρικού εισοδήματος και ως πρόσθετος φόρος 7% έως 9% επί του ατομικού εισοδήματος.

Μεξικό

26^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
26	60.1	27	28	12	2	38

Το Μεξικό καταλαμβάνει την 26^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, δύο θέσεις πάνω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Μεξικού:

- Ο φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 17,1%, κάτω από τον μέσο όρο στον ΟΟΣΑ στο 24,1%.
- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο τους εισόδημα.
- Το Μεξικό επιτρέπει την αντιμετώπιση των αποθεμάτων με τη μέθοδο Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (LIFO).

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Μεξικού:

- Οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν σημαντικούς περιορισμούς ως προς το ποσό των κερδών που μπορούν να αντισταθμίσουν έναντι ζημιών μέσα στον χρόνο.
- Η βάση του ΦΠΑ είναι η στενότερη στον ΟΟΣΑ, καθώς μόνο το 37% της τελικής κατανάλωσης φορολογείται.
- Το Μεξικό εφαρμόζει ένα παγκόσμιο φορολογικό σύστημα με τον υψηλότερο συντελεστή παρακράτησης φόρου στον ΟΟΣΑ (35%) επί τόκων και δικαιωμάτων και ένα σχετικά μικρό δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 59 χώρες έναντι του μέσου όρου των 74 χωρών στον ΟΟΣΑ.

Νέα Ζηλανδία

3^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
3	86.1	29	5	1	8	19

Η Νέα Ζηλανδία καταλαμβάνει την 3^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Νέας Ζηλανδίας:

- Η Νέα Ζηλανδία δεν επιβάλλει φόρους στην κληρονομιά, τις μεταβιβάσεις περιουσίας, τα στοιχεία ενεργητικού, τα κεφαλαιακά κέρδη ή τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές.
- Ο ΦΠΑ (15%) εφαρμόζεται σχεδόν σε ολόκληρη τη δυνητική φορολογική βάση κατανάλωσης.
- Η Νέα Ζηλανδία επιτρέπει τη μεταφορά εταιρικών ζημιών στο μέλλον επ' αόριστον, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να φορολογούνται με βάση τη μέση κερδοφορία τους.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Νέας Ζηλανδίας:

- Η Νέα Ζηλανδία έχει συντελεστή εταιρικής φορολόγησης 28%, πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%) και σχετικά φτωχές προβλέψεις ανάκτησης κόστους για τις επενδύσεις των επιχειρήσεων.
- Η Νέα Ζηλανδία έχει περιορισμένο δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 40 χώρες.
- Το κόστος αποθεμάτων μπορεί να υπολογιστεί με τη μέθοδο Πρώτη Εισαγωγή Πρώτη Εξαγωγή (FIFO) ή με τη μέθοδο μέσου κόστους (η μέθοδος Τελευταία Εισαγωγή Πρώτη Εξαγωγή, LIFO, δεν επιτρέπεται).

Νορβηγία

17^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
17	66.6	14	27	23	15	12

Η Νορβηγία καταλαμβάνει τη 17^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Νορβηγίας:

- Η Νορβηγία επιτρέπει την επ' αόριστον μεταφορά των καθαρών ζημιών στο μέλλον.
- Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης 22% που επιβάλλει είναι κοντά στον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (22,9%).
- Η Νορβηγία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα με δίκτυο 87 φορολογικών συμβάσεων και δεν προβλέπει παρακράτηση φόρου για τόκους και δικαιώματα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Νορβηγίας:

- Υπάρχουν περιορισμοί ως προς τις δυνατότητες των εταιρειών να αποσβένουν επενδύσεις.
- Η Νορβηγία είναι μία από τις λίγες χώρες του ΟΟΣΑ που επιβάλλει φόρο επί της καθαρής περιουσίας.
- Οι κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών εφαρμόζονται τόσο επί του παθητικού, όσο και του ενεργητικού εισοδήματος.

Ολλανδία

14^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
14	70.6	25	19	16	21	4

Η Ολλανδία καταλαμβάνει τη 14^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ολλανδίας:

- Η Ολλανδία επιτρέπει τη μεταφορά καθαρών λειτουργικών ζημιών σε ένα έτος στο παρελθόν, και την εφαρμογή της μεθόδου Τελευταία Εισαγωγή Πρώτη Εξαγωγή (LIFO) στο κόστος αποθεμάτων.
- Έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα, το οποίο απαλλάσσει τόσο τα μερίσματα, όσο και τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό. Επίσης έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 92 χώρες.
- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο εισόδημα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ολλανδίας:

- Η Ολλανδία έχει προοδευτικό φορολογικό σύστημα με συνολικό ανώτατο συντελεστή εισοδήματος φυσικών προσώπων 49,5%.
- Ο συντελεστής για τα κεφαλαιακά κέρδη στο 32% είναι σημαντικά υψηλότερος από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (19,3%).
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρό περιορισμό ως προς τη χρονική περίοδο που μπορούν να χρησιμοποιήσουν καθαρές λειτουργικές ζημιές για να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη.

Ουγγαρία

11^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
11	75	4	6	38	23	3

Η Ουγγαρία καταλαμβάνει την 11^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ουγγαρίας:

- Η Ουγγαρία έχει τον χαμηλότερο συντελεστή εταιρικής φορολόγησης στον ΟΟΣΑ, με 9%.
- Έχει σύστημα ενιαίας φορολόγησης φυσικών προσώπων με συντελεστή 15%.
- Έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που εξαιρεί πλήρως μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη, δεν παρακρατεί φόρους και έχει καλύτερους από τον μέσο όρο κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ουγγαρίας:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Η Ουγγαρία έχει τον υψηλότερο ΦΠΑ μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, στο 27%, αν και σε σχετικά ευρεία βάση.
- Επιβάλλει φόρους περιουσίας θανόντος, μεταβιβάσεων ακίνητης περιουσίας και τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων.

Πολωνία

33^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
33	55.3	16	12	36	31	27

Η Πολωνία καταλαμβάνει την 33^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Πολωνίας:

- Η Πολωνία έχει συντελεστή εταιρικής φορολόγησης 19%, χαμηλότερο από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%) και υπάρχει πρόβλεψη έκπτωσης για μετοχικό κεφάλαιο (ΕΚΜ/ΑΕ) που περιορίζει την φορολογική προκατάληψη υπέρ του χρέους.
- Οι φόροι επί της εργασίας στην Πολωνία είναι σχετικά ενιαίοι, επιτρέποντας στην κυβέρνηση να εισπράττει έσοδα από φόρους εργαζομένων με σχετικά χαμηλό κόστος συμμόρφωσης.
- Έχει ένα ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 86 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Πολωνίας:

- Η Πολωνία έχει αρκετούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας, με ξεχωριστή φορολόγηση μεταβιβάσεων ακίνητης περιουσίας, περιουσίας θανόντος, τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών συναλλαγών.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Οι εταιρείες μπορούν να αποσβέσουν μόνο το 33,8% του κόστους των βιομηχανικών κτιρίων (σε πραγματικούς όρους), έναντι του μέσου όρου του ΟΟΣΑ στο 48,9%.

Πορτογαλία

34^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
34	52.1	37	29	26	20	28

Η Πορτογαλία καταλαμβάνει την 34^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Πορτογαλίας:

- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο εισόδημα, και υπάρχει πρόβλεψη έκπτωσης για μετοχικό κεφάλαιο (EKM/ACE)
- Η Πορτογαλία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα, απαλλάσσοντας μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό για τις πιο πολλές χώρες.
- Παρέχει άνω του μέσου όρου αποσβέσεις κεφαλαιακών δαπανών για επενδύσεις σε μηχανήματα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Πορτογαλίας:

- Η Πορτογαλία έχει υψηλό φορολογικό συντελεστή εταιρικού εισοδήματος στο 31,5% έναντι του μέσου όρου του ΟΟΣΑ (23,6%).
- Ο ΦΠΑ (23%) εφαρμόζεται σε μόλις το ήμισυ της δυνητικής φορολογικής βάσης.
- Η Πορτογαλία έχει έναν υψηλό ανώτατο φορολογικό συντελεστή ατομικού εισοδήματος στο 53%, συμπεριλαμβανομένου ενός συμπληρωματικού φόρου 5%.

Σλοβακία

12^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
12	74.3	18	2	29	3	30

Η Σλοβακία καταλαμβάνει τη 12^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Σλοβακίας:

- Ο φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι πολύ χαμηλός, στο 7% σε σχέση με τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (24%).
- Στη Σλοβακία, οι επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα, κτίρια και άυλα στοιχεία αντιμετωπίζονται καλύτερα από τον μέσο όρο.
- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο τους εισόδημα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Σλοβακίας:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Ο ΦΠΑ (20%) εφαρμόζεται σε κάτω από το ήμισυ της δυνητικής φορολογικής βάσης.
- Η Σλοβακία έχει ευνοϊκό καθεστώς για τις ευρεσιτεχνίες (patent box) καθώς και υπερεκπτώσεις για δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης.

Σλοβενία

16^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
16	66.6	7	13	31	24	18

Η Σλοβενία καταλαμβάνει τη 16^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, τρεις θέσεις πάνω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Σλοβενίας:

- Η Σλοβενία έχει συντελεστή εταιρικής φορολόγησης 19%, κάτω από το μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%).
- Ο ΦΠΑ της Σλοβενίας (22%) εφαρμόζεται σε σχετικά ευρεία βάση αντίστοιχη του μέσου όρου του ΟΟΣΑ.
- Οι φόροι επί κεφαλαιακών κερδών μειώνονται όσο περισσότερο διακρατούνται τα περιουσιακά στοιχεία (ισχύει μηδενικός συντελεστής μετά τη διακράτηση για τουλάχιστον 20 έτη) ώστε να ενθαρρυνθούν οι μακροπρόθεσμες αποταμιεύσεις.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Σλοβενίας:

- Η φορολογική αντιμετώπιση των επενδύσεων σε κτίρια και άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.
- Η Σλοβενία έχει σχετικά περιορισμένο δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 59 χώρες και μόνο μερικώς εδαφικό φορολογικό σύστημα.
- Έχει αρκετούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας, με ξεχωριστή φορολόγηση μεταβιβάσεων ακίνητης περιουσίας, περιουσίας θανάτου και τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων.

Σουηδία

13^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
13	73.3	8	20	21	10	13

Η Σουηδία καταλαμβάνει τη 13^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Σουηδίας:

- Η Σουηδία επιτρέπει την επ' αόριστον μεταφορά των καθαρών ζημιών στο μέλλον, επιτρέποντας στις εταιρείες να φορολογούνται επί της μέσης κερδοφορίας τους.
- Έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει από τη φορολογία τόσο τα μερίσματα, όσο και τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό, χωρίς περιορισμούς χωρών.
- Έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 85 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Σουηδίας:

- Ο φορολογικός συντελεστής επί μερισμάτων καθώς και ο φορολογικός συντελεστής για κεφαλαιακά κέρδη είναι 30%, πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (24% για μερίσματα και 19% για κεφαλαιακά κέρδη).
- Η Σουηδία επιβάλλει ανώτατο θεσπισμένο συντελεστή φορολόγησης ατομικού εισοδήματος 52,2%.
- Έχει κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών, οι οποίοι εφαρμόζονται τόσο στο παθητικό, όσο και στο ενεργητικό εισόδημα.

Τουρκία

7^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
7	78.6	11	7	13	22	7

Η Τουρκία καταλαμβάνει την 7^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, τρεις θέσεις πάνω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Τουρκίας:

- Η Τουρκία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό χωρίς περιορισμούς χωρών.
- Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 20%, κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (24%).
- Προβλέπει εκπτώσεις για μετοχικό κεφάλαιο (EMK/ACE) για την αντιμετώπιση της προκατάληψης χρέους που ενδημεί στην κανονική φορολόγηση εταιρικού εισοδήματος.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Τουρκίας:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν σημαντικούς περιορισμούς ως προς τη χρονική περίοδο κατά την οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν καθαρές λειτουργικές ζημιές για να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Ο ΦΠΑ της Τουρκίας (18%) εφαρμόζεται σε λιγότερο από το ήμισυ της δυνητικής φορολογικής βάσης.
- Η Τουρκία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους ιδιοκτησίας, με ξεχωριστή φορολόγηση μεταβιβάσεων ακίνητης περιουσίας, περιουσίας θανάτου και χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Τσεχία

5^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
5	81.2	6	4	25	6	10

Η Τσεχία καταλαμβάνει την 5^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Τσεχίας:

- Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης στο 19% είναι κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%), χωρίς εναλλακτικούς ελάχιστους συντελεστές και λίγα περίπλοκα κίνητρα.
- Οι φόροι επί της εργασίας είναι ελάχιστα στρεβλωτικοί.
- Η Τσεχία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα το οποίο απαλλάσσει τα μερίσματα και τα κεφαλαιακά κέρδη που προέρχονται από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και ένα ευρύ δίκτυο φορολογικών συνθηκών.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Τσεχίας:

- Το κατώφλι του ΦΠΑ είναι σχετικά υψηλό, γεγονός που συμβάλλει σε έναν στρεβλωτικό σχεδιασμό του φόρου αυτού.
- Οι καθαρές λειτουργικές ζημιές μπορούν να μεταφερθούν στο μέλλον μόνο για πέντε χρόνια (ωστόσο μπορούν να μεταφερθούν στο παρελθόν δύο έτη).
- Οι κανόνες υποκεφαλαιοποίησης της Τσεχίας είναι μεταξύ των αυστηρότερων εντός του ΟΟΣΑ.

Φινλανδία

19^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
19	66.5	9	25	24	19	20

Η Φινλανδία καταλαμβάνει τη 19^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2022.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Φινλανδίας:

- Η Φινλανδία έχει σχετικά χαμηλό συντελεστή εταιρικής φορολόγησης στο 20%.
- Ο σχεδιασμός των φόρων εταιρικού και ατομικού εισοδήματος τους καθιστούν σχετικά λιγότερο περίπλοκους απ' ό,τι σε άλλες χώρες.
- Έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα και ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 76 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Φινλανδίας:

- Η Φινλανδία επιβάλλει φόρο περιουσίας θανόντος καθώς και φόρο χρηματοοικονομικών συναλλαγών.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς τη μεταφορά καθαρών ζημιών χρήσης στο μέλλον και υποχρεούνται να υπολογίζουν το κόστος αποθεμάτων με τη μέθοδο Πρώτη Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (FIFO).
- Ο ανώτατος θεσπισμένος συντελεστής φορολόγησης ατομικού εισοδήματος (51,4%) είναι σχετικά υψηλός (ο αντίστοιχος μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 42,5%).

Χιλή

35^η

Συνολική κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη εταιρικής φορολόγησης	Κατάταξη φόρων φυσικών προσώπων	Κατάταξη φόρων κατανάλωσης	Κατάταξη φόρων ιδιοκτησίας	Κατάταξη κανόνων διεθνούς φορολόγησης
35	50.5	35	38	10	13	37

Η Χιλή καταλαμβάνει την 35^η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2023, τέσσερις θέσεις κάτω σε σχέση με το 2021.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Χιλής:

- Η Χιλή έχει μια σχετικά ευρεία βάση φορολόγησης κατανάλωσης, καθώς φορολογείται το 75% της τελικής κατανάλωσης και δεν έχει κατώφλι στον ΦΠΑ.
- Έχει τη δεύτερη χαμηλότερη φορολογική επιβάρυνση στην εργασία μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ στο 7%, έναντι μέσου όρου 34,6%.
- Δεν επιβάλλει φόρο πλούτου, εισφορές κεφαλαίου, φόρους χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή φόρους μεταβίβασης περιουσίας γης.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Χιλής:

- Η Χιλή εφαρμόζει ένα μη ανταγωνιστικό σύστημα διασυννοριακής φορολόγησης που συνδυάζει ένα σύστημα παγκόσμιας φορολόγησης με ένα μικρό δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με μόλις 33 χώρες και τους υψηλότερους συντελεστές παρακράτησης φόρου στο 35% για μερίσματα και τόκους.
- Ο συντελεστής φορολόγησης κεφαλαιακών κερδών είναι 40%, αρκετά πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ στο 19%.
- Αφού καταργήθηκε η πλήρης απαλλαγή των εξόδων, οι χιλιανές εταιρείες αντιμετωπίζουν τις χειρότερες προβλέψεις ανάκτησης κόστους στον ΟΟΣΑ.

Μεθοδολογία

Ο Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας αποτελεί μία σχετική κατάταξη της ανταγωνιστικότητας και της ουδετερότητας του φορολογικού κώδικα κάθε μίας από τις 38 χώρες του ΟΟΣΑ. Χρησιμοποιεί 41 μεταβλητές που κατανέμονται σε πέντε κατηγορίες: φόροι εταιρικού εισοδήματος, φόροι φυσικών προσώπων, φόροι κατανάλωσης, φόροι ιδιοκτησίας, και κανόνες διασυνοριακής φορολόγησης. Κάθε κατηγορία έχει διάφορες υποκατηγορίες και κάθε υποκατηγορία περιλαμβάνει διάφορες από τις 41 μεταβλητές. Για παράδειγμα, η κατηγορία των φόρων κατανάλωσης περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες: τον συντελεστή και τη βάση. Με τη σειρά της, η υποκατηγορία της φορολογικής βάσης του φόρου κατανάλωσης περιλαμβάνει δύο μεταβλητές: Το «κατώτατο όριο επιβολής ΦΠΑ/φόρου πωλήσεων» και τη «φορολογική βάση του ΦΠΑ/φόρου πωλήσεων ως ποσοστό της συνολικής κατανάλωσης».

Ο Δείκτης έχει σχεδιαστεί ώστε να αξιολογεί τον φορολογικό κώδικα μίας χώρας σε σχετική βάση και όχι βάσει απολύτων μετρήσεων. Αυτό σημαίνει ότι η βαθμολογία 100 δεν σημαίνει τον απολύτως καλύτερο δυνατό φορολογικό κώδικα, αλλά τον καλύτερο φορολογικό κώδικα μεταξύ των 38 χωρών του ΟΟΣΑ. Η βαθμολογία κάθε χώρας στον Δείκτη εκφράζει τη σχετική διαφορά της από τη βαθμολογία της καλύτερης χώρας.

Ο Υπολογισμός της Βαθμολογίας Μεταβλητών, Υποκατηγοριών, Κατηγοριών και της Τελικής Βαθμολογίας

Πρώτα υπολογίζεται η τυπική απόκλιση και ο μέσος όρος κάθε μεταβλητής. Η τυπική απόκλιση μετρά τη μέση διαφορά των φορολογικών μεταβλητών της εκάστοτε χώρας από τον μέσο όρο των 38 χωρών.¹ Για παράδειγμα, ο μέσος εταιρικός φορολογικός συντελεστής μεταξύ των 38 χωρών του ΟΟΣΑ είναι περίπου 23,6%, με τυπική απόκλιση 5,3 ποσοστιαίες μονάδες. Αυτό σημαίνει ότι, κατά μέσο όρο, ο εταιρικός φορολογικός συντελεστής μίας χώρας του ΟΟΣΑ απέχει 5,3 ποσοστιαίες μονάδες από τον μέσο φορολογικό συντελεστή του 23,6%.

Για να συγκριθούν μεταξύ τους οι μεταβλητές, είναι απαραίτητη η τυποποίησή τους, καθώς κάθε μεταβλητή έχει διαφορετική μέση και τυπική απόκλιση. Για να τυποποιηθούν οι μεταβλητές, κάθε παρατήρηση λαμβάνει μία κανονικοποιημένη βαθμολογία. Αυτή κάνει το μέσο όρο κάθε μεταβλητής 0 με τυπική απόκλιση 1. Η βαθμολογία κάθε χώρας για κάθε μεταβλητή είναι το μέτρο της διαφοράς της από τον μέσο όρο όλων των χωρών σε αυτή τη μεταβλητή. Βαθμολογία 0 σημαίνει ότι η βαθμολογία της χώρας είναι ίση με τον μέσο όρο. Βαθμολογία -1 σημαίνει ότι είναι κάτω από τον μέσο όρο κατά μία τυπική απόκλιση, και βαθμολογία 1 ότι είναι μία τυπική απόκλιση πάνω από τον μέσο όρο.

Τη διαδικασία αυτή καταδεικνύει για παράδειγμα η βαθμολογία του εταιρικού φορολογικού συντελεστή. Όπως αναφέρθηκε, ο μέσος εταιρικός φορολογικός συντελεστής στις 38 χώρες του ΟΟΣΑ είναι 23,6% και η τυπική απόκλιση είναι 5,3 ποσοστιαίες μονάδες. Η κανονικοποιημένη βαθμολογία του εταιρικού φορολογικού συντελεστή των Ηνωμένων Πολιτειών είναι -0,4² δηλαδή ο συντελεστής των ΗΠΑ είναι 0,4 τυπικές αποκλίσεις λιγότερο ανταγωνιστικός από τη μέση χώρα του ΟΟΣΑ. Αντίθετα, ο φορολογικός συντελεστής της Ιρλανδίας στο 12,5% είναι 2,08 τυπικές αποκλίσεις πιο ανταγωνιστικός από τη μέση χώρα του ΟΟΣΑ.

¹ Για να υπολογίσουμε την τυπική απόκλιση, βρίσκουμε τον μέσο όρο μιας μεταβλητής (για παράδειγμα των εταιρικών φορολογικών συντελεστών) και τη διαφορά του φορολογικού συντελεστή κάθε χώρας από τον μέσο φορολογικό συντελεστή των 38 χωρών. Μετά παίρνουμε τη διαφορά κάθε χώρας από τον μέσο όρο και βρίσκουμε τη μέση διαφορά γι' αυτό το σύνολο δεδομένων.

² Η πραγματική κανονική βαθμολογία είναι 0,5. Η βαθμολογία έχει αρνητική τιμή για να καταδείξει ότι η υψηλότερη τιμή από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ είναι λιγότερο ιδανική.

Το επόμενο βήμα είναι ο συνδυασμός των βαθμολογιών των μεταβλητών ώστε να υπολογιστούν οι βαθμολογίες των υποκατηγοριών. Μεταξύ των υποκατηγοριών, η βαθμολογία κάθε ξεχωριστής μεταβλητής ισοσταθμίζεται και προστίθεται. Για παράδειγμα, η υποκατηγορία ανάκτησης κόστους περιλαμβάνει επτά μεταβλητές: Μεταφορά ζημιών στο παρελθόν, μεταφορά ζημιών στο μέλλον, την παρούσα αξία των χρονοδιαγραμμάτων απαξίωσης μηχανημάτων, βιομηχανικών κτιρίων και άυλων στοιχείων, τη μέθοδο υπολογισμού αποθεμάτων, και τις προβλέψεις εταιρικού κεφαλαίου. Η βαθμολογία κάθε μίας από τις επτά αυτές μεταβλητές πολλαπλασιάζεται επί 1/7 ή 14,3% ώστε αυτές να ισοσταθμιστούν και στη συνέχεια αθροίζονται. Το αποτέλεσμα είναι η βαθμολογία της υποκατηγορίας ανάκτησης κόστους.

Υπολογισμός Βαθμολογιών Υποκατηγοριών

Εδώ πραγματοποιούνται δύο μετασχηματισμοί. Πρώτον, για να εξαλείψουμε τυχόν αρνητικές τιμές, πολλαπλασιάζουμε το χαμηλότερο αποτέλεσμα z επί μείον ένα και στη συνέχεια προσθέτουμε ένα. Για παράδειγμα, η Κολομβία έχει το χειρότερο αποτέλεσμα z στην υποκατηγορία του φορολογικού συντελεστή εταιρικού εισοδήματος (-2,13). Έτσι, πολλαπλασιάζουμε το -2,13 με το μείον ένα και παίρνουμε 2,13. Προσθέτουμε 1 και παίρνουμε 3,13. Στη συνέχεια το 3,13 προστίθεται στο αποτέλεσμα z κάθε χώρας παράγοντας το εξομαλυμένο αποτέλεσμα z . Αυτό κάνει τη χειρότερη βαθμολογία κάθε υποκατηγορίας ίση με 1. Για την Κολομβία, -2,13 συν 3,13 ίσον 1.

Στη συνέχεια, οι εξομαλυμένες βαθμολογίες υποκατηγορίας για κάθε χώρα κλιμακοποιούνται ως προς το 100 σε σχέση με τη χώρα που έχει την υψηλότερη βαθμολογία στην εκάστοτε υποκατηγορία. Αυτό γίνεται διαιρώντας το εξομαλυμένο αποτέλεσμα z κάθε χώρας με το καλύτερο εξομαλυμένο αποτέλεσμα z κάθε κατηγορίας. Για παράδειγμα, η Ουγγαρία, που έχει τον χαμηλότερο εταιρικό φορολογικό συντελεστή, έχει το καλύτερο εξομαλυμένο αποτέλεσμα z στην υποκατηγορία (2,73) και παίρνει τελική βαθμολογία υποκατηγορίας 100.

Υπολογισμός Βαθμολογιών Κατηγοριών

Η ίδια μέθοδος χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των βαθμολογιών στις κατηγορίες. Πρώτα βρίσκουμε τον μέσο όρο των αποτελεσμάτων z των υποκατηγοριών για να δημιουργηθεί η αρχική βαθμολογία της κατηγορίας. Μετά το χειρότερο αποτέλεσμα z πολλαπλασιάζεται με μείον ένα και στο γινόμενο αυτό προστίθεται ένα. Ο αριθμός που προκύπτει προστίθεται στο αποτέλεσμα z κάθε χώρας. Για παράδειγμα, η Κολομβία έχει τη χειρότερη αρχική βαθμολογία στην κατηγορία των εταιρειών, -0,97. Έτσι, πολλαπλασιάζουμε το -0,97 με μείον ένα και παίρνουμε 0,97. Προσθέτουμε 1 και παίρνουμε 1,97. Στη συνέχεια, προσθέτουμε το 1,97 στην αρχική επίδοση κάθε χώρας για την κατηγορία αυτή για να πάρουμε την εξομαλυμένη αρχική επίδοση κατηγορίας. Αυτό κάνει τη χειρότερη βαθμολογία σε κάθε κατηγορία ίση με 1. Για την Κολομβία, -0,97 συν 1,97 ίσον 1.

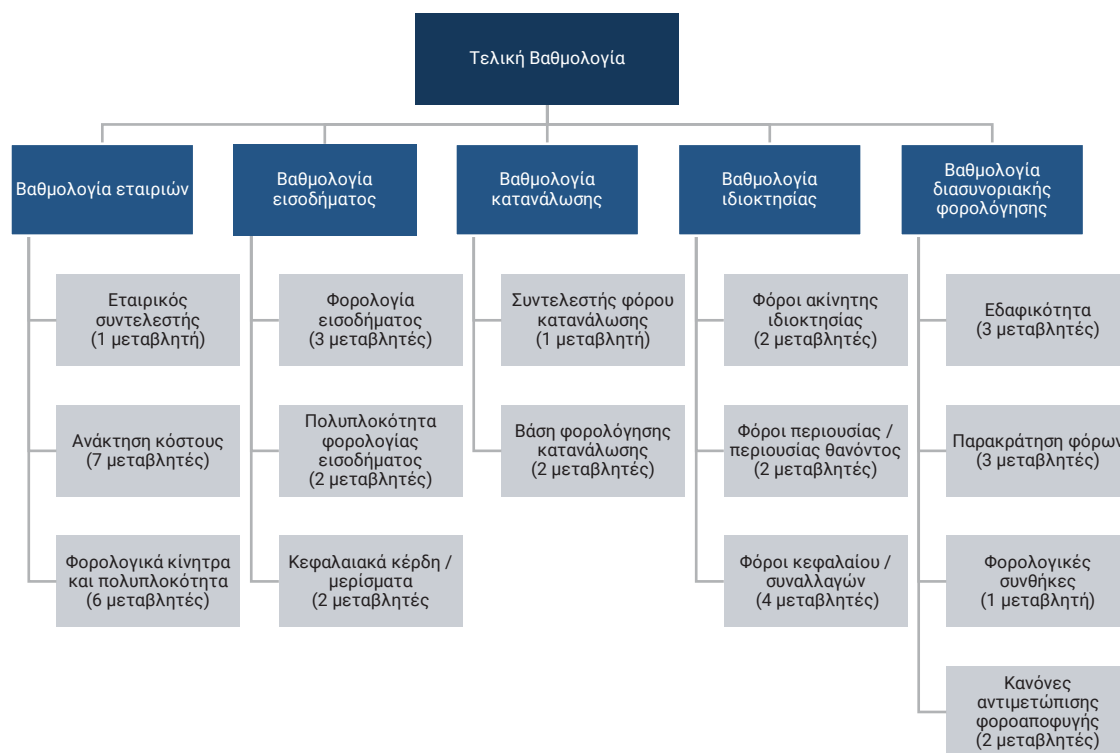
Στη συνέχεια, οι εξομαλυμένες αρχικές βαθμολογίες κατηγορίας της εκάστοτε χώρας κλιμακώνονται ως προς το 100 σε σχέση με τη χώρα που έχει την καλύτερη βαθμολογία στην εκάστοτε κατηγορία. Για να γίνει αυτό, διαιρούμε την εξομαλυμένη αρχική βαθμολογία κάθε χώρας με την καλύτερη εξομαλυμένη αρχική βαθμολογία κάθε κατηγορίας. Για παράδειγμα, η Λετονία, που έχει την καλύτερη βαθμολογία στην κατηγορία των εταιρειών, έχει την καλύτερη εξομαλυμένη βαθμολογία στην κατηγορία (1,18) και λαμβάνει τελική βαθμολογία κατηγορίας 100.

Υπολογισμός των Τελικών Βαθμολογιών

Η ίδια μέθοδος χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της τελικής βαθμολογίας. Πρώτα υπολογίζεται ο μέσος όρος των αρχικών βαθμολογιών της κατηγορίας για να δημιουργηθεί η αρχική τελική βαθμολογία. Μετά πολλαπλασιάζεται με μείον ένα η χαμηλότερη τιμή της αρχικής τελικής βαθμολογίας και προστίθεται ένα στο γινόμενο αυτό. Ο αριθμός που προκύπτει προστίθεται στην αρχική τελική βαθμολογία κάθε χώρας. Για παράδειγμα, η Κολομβία έχει τη χειρότερη αρχική τελική βαθμολογία, -0,45. Έτσι, πολλαπλασιάζουμε το -0,45 με μείον ένα και παίρνουμε 0,45. Προσθέτουμε 1 και παίρνουμε 1,45. Στη συνέχεια το 1,45 προστίθεται στην αρχική τελική βαθμολογία κάθε χώρας για να πάρουμε την εξομαλυμένη αρχική τελική βαθμολογία. Αυτό κάνει τη χειρότερη βαθμολογία σε κάθε κατηγορία ίση με 1.

Στη συνέχεια, οι εξομαλυμένες αρχικές τελικές βαθμολογίες κάθε χώρας κλιμακοποιούνται ως προς 100 σε σχέση με τη χώρα που έχει την καλύτερη βαθμολογία σε κάθε κατηγορία. Για να γίνει αυτό, διαιρούμε την αρχική εξομαλυμένη τελική βαθμολογία κάθε χώρας με την καλύτερη εξομαλυμένη τελική βαθμολογία σε κάθε κατηγορία. Για παράδειγμα, η Εσθονία, που έχει την καλύτερη τελική βαθμολογία, έχει την καλύτερη εξομαλυμένη τελική βαθμολογία (1,7) και παίρνει τελική βαθμολογία κατηγορίας 100.

Διάγραμμα Α. Τα συστατικά μέρη του Δείκτη

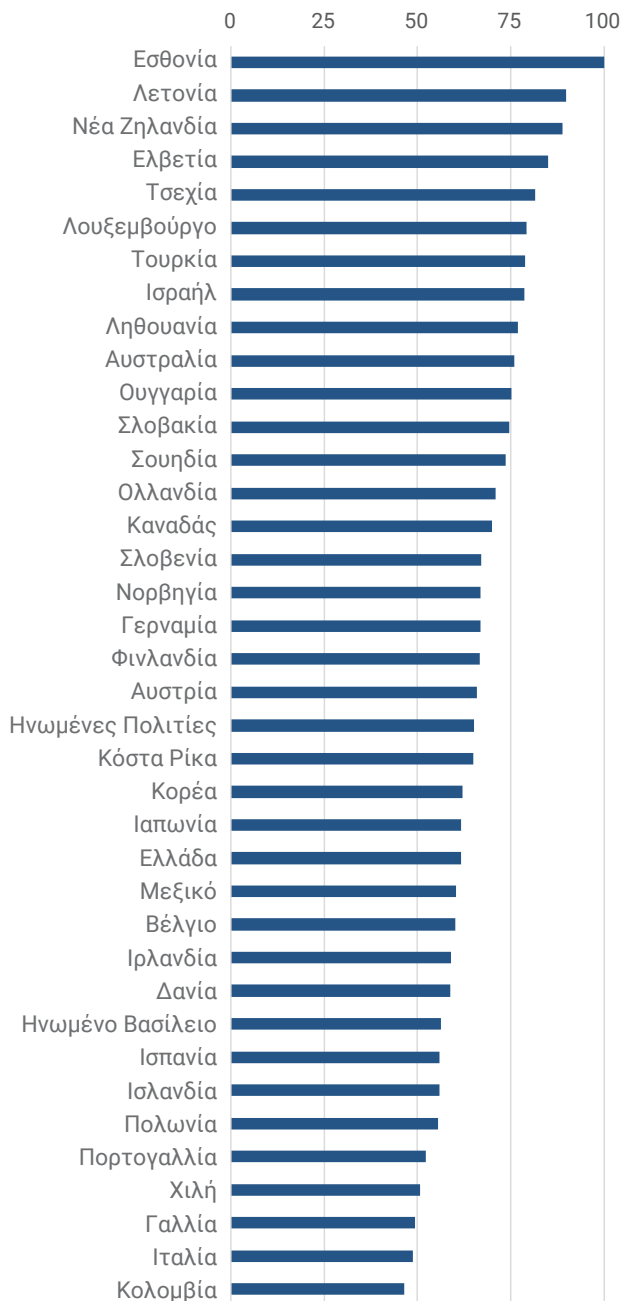

Κατανομή των Τελικών Βαθμολογιών

Πολλές από τις χώρες που καταγράφονται στον *Δείκτη* έχουν τελικές βαθμολογίες που είναι κοντά μεταξύ τους. Αν και οι βαθμολογίες κυμαίνονται από το 100 (Εσθονία) έως το 46,5 (Κολομβία), υπάρχουν 10 χώρες με βαθμολογία που κυμαίνεται από 70 έως 79, και δώδεκα χώρες με βαθμολογία από 60 έως 69. Η εγγύτητα αυτή σημαίνει ότι μικρές διαφορές σε τιμές μεταβλητών (όπως μία ποσοστιαία μονάδα διαφορά στον εταιρικό φορολογικό συντελεστή ή στο μέγεθος της βάσης του ΦΠΑ) μπορεί να οδηγήσει σε διαφορά αρκετών θέσεων στην κατάταξη.

Η κατανομή των βαθμολογιών καταδεικνύει επίσης την απόσταση μεταξύ πρώτης και δεύτερης θέσης, καταδεικνύοντας ξανά πόσο σημαντικά διαφορετικό είναι το φορολογικό σύστημα της Εσθονίας ακόμα και σε σχέση τη χώρα του ΟΟΣΑ με το δεύτερο πιο ανταγωνιστικό και ουδέτερο φορολογικό σύστημα, τη Νέα Ζηλανδία (που έχει τελική βαθμολογία 89,7).

Διάγραμμα Β. Κατανομή των Τελικών Βαθμολογιών

Πηγές Δεδομένων

Ο ΔΔΦΑ περιλαμβάνει δεδομένα από πολυάριθμες πηγές, περιλαμβανομένων των παρακάτω:

- Bloomberg Tax Country Guides
- Deloitte International Tax Source
- Ernst & Young International Tax Guides
- European Commission: Christoph Spengel, Frank Schmidt, Jost Heckemeyer, and Katharina Nicolay, "Effective Tax Levels Using the Devereux/Griffith Methodology."
- International Monetary Fund (IMF)
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)
- Oxford University Centre for Business Taxation Database
- PwC Worldwide Tax Summaries

Ο ΔΔΦΑ χρησιμοποιεί τα πιο πρόσφατα δεδομένα, διαθέσιμα κατά τον Ιούλιο του 2023. Τα δεδομένα μπορεί να μην αντανακλούν αλλαγές σε χώρες που προέβησαν σε ταχύτατες μεταρρυθμίσεις. Δείτε τις υποσημειώσεις για συγκεκριμένες παραπομπές. Μια λεπτομερής πηγή τεκμηρίωσης είναι διαθέσιμη στο www.github.com/TaxFoundation/international-tax-competitiveness-index.

Πίνακας Α. Εταιρικοί Φόροι

Χώρα	Εταιρικός Συντελεστής	Ανάκτηση Κόστους				
	Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Εταιρικής Φορολόγησης	Μεταφορά Ζημιών στο Παρελθόν (Αριθμός Ετών)	Μεταφορά Ζημιών στο Μέλλον (Αριθμός Ετών)	Μηχανήματα	Βιομηχανικά Κτίρια	Άυλα Στοιχεία
Αυστραλία	30,0%	0	Χωρίς Όριο	85,1%	47,9%	54,8%
Αυστρία	24,0%	0	Χωρίς Όριο, έως το 75% του φορολογητέου εισοδήματος	88,4%	56,7%	73,8%
Βέλγιο	25,0%	0	Χωρίς Όριο, έως το 40% του φορολογητέου εισοδήματος άνω του EUR 1 εκ.	87,0%	54,8%	87,0%
Γαλλία	25,8%	1, μέχρι EUR 1 εκ.	Χωρίς Όριο, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος άνω του EUR 1 εκ.	88,0%	54,8%	87,0%
Γερμανία	29,9%	2, μέχρι EUR 10 εκ.	Χωρίς Όριο, έως το 60% του φορολογητέου εισοδήματος άνω του EUR 1 εκ.	84,7%	39,1%	87,0%
Δανία	22,0%	0	Χωρίς Όριο, έως το 60% του φορολογητέου εισοδήματος άνω των DKK 8,767,500 για το 2021	82,7%	47,9%	81,3%
Ελβετία	19,7%	0	7	86,0%	55,5%	90,5%
Ελλάδα	22,0%	0	5	73,8%	47,9%	73,8%
Εσθονία	20,0%	Χωρίς Όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	Χωρίς Όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	100,0%	100,0%	100,0%
Ηνωμένο Βασίλειο	25,0%	1	Χωρίς Όριο, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος άνω των GBP 5 εκ.	100,0%	39,1%	82,7%
ΗΠΑ	25,8%	0	Χωρίς Όριο, έως το 80% του φορολογητέου εισοδήματος	80,0%	35,0%	63,3%
Ιαπωνία	29,7%	1, μόνο για μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις	10, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος	85,9%	27,9%	78,7%
Ιρλανδία	12,5%	1	Χωρίς Όριο	78,7%	47,9%	64,6%
Ισλανδία	20,0%	0	10	86,0%	60,2%	81,2%
Ισπανία	25,0%	0	Χωρίς Όριο, έως το 25% του φορολογητέου εισοδήματος πέρα από τα EUR 60 εκ. (εφαρμόζονται περαιτέρω περιορισμοί βάσει των εσόδων)	77,9%	39,1%	73,8%
Ισραήλ	23,0%	0	Χωρίς Όριο	87,0%	39,1%	78,7%
Ιταλία	27,8%	0	Χωρίς Όριο, έως το 80% του φορολογητέου εισοδήματος	87,0%	57,7%	96,5%
Καναδάς	26,2%	3	20	100,0%	42,6%	49,0%
Κολομβία	35,0%	0	12	73,8%	30,6%	87,0%
Κορέα	26,4%	1, μόνο για μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις	15, έως το 60% του φορολογητέου εισοδήματος για εταιρίες εκτός μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	92,2%	54,8%	73,8%
Κόστα Ρίκα	30,0%	0	3	82,2%	60,2%	0,0%
Λετονία	20,0%	Χωρίς Όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	Χωρίς Όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	100,0%	100,0%	100,0%
Λιθουανία	15,0%	0	Χωρίς Όριο, έως το 70% του φορολογητέου εισοδήματος	90,5%	82,7%	96,6%
Λουξεμβούργο	24,9%	0	17	87,3%	47,9%	87,0%
Μεξικό	30,0%	0	10	73,8%	54,8%	73,8%
Νέα Ζηλανδία	28,0%	0	Χωρίς Όριο	73,2%	22,6%	54,8%
Νορβηγία	22,0%	0	Χωρίς Όριο	78,2%	37,4%	73,8%
Ολλανδία	25,8%	1, μέχρι 50% του φορολογητέου εισοδήματος άνω του EUR 1 εκ.	Χωρίς Όριο, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος άνω του EUR 1 εκ.	81,3%	33,8%	87,0%
Ουγγαρία	9,0%	0	5, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος	81,6%	27,9%	73,8%
Πολωνία	19,0%	0	5, έως το 50% των συνολικών ετήσιων ζημιών	73,8%	33,8%	87,0%
Πορτογαλία	31,5%	0	Χωρίς Όριο, έως το 65% του φορολογητέου εισοδήματος	88,8%	54,8%	73,8%
Σλοβακία	21,0%	0	5, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος	87,4%	54,8%	87,0%
Σλοβενία	19,0%	0	Χωρίς Όριο, έως το 63% του φορολογητέου εισοδήματος	87,0%	39,1%	73,8%
Σουηδία	20,6%	0	Χωρίς Όριο	86,0%	47,9%	86,0%
Τουρκία	20,0%	0	5	86,4%	43,1%	69,4%
Τσεχία	19,0%	2, μέχρι CZK 30 εκ.	5	87,4%	54,3%	84,1%
Φινλανδία	20,0%	0	10	93,5%	51,9%	73,8%
Χιλή	27,0%	0	Χωρίς Όριο	63,3%	33,8%	0,0%

Πίνακας Α, Συνέχεια. Εταιρικοί Φόροι

Χώρα	Ανάκτηση Κόστους Συνέχεια		Φορολογικά Κίνητρα και Πολυπλοκότητα					
	Αποθέματα (Βέλτιστη Διαθέσιμη Μέθοδος)	Απαλλαγές για Εταιρικό Μετοχικό Κεφάλαιο (Συντελεστής και Βάση)	Ευνοϊκό Καθεστώς Φορολόγησης για Ευρεσιτεχνίες (Patent Box)	Υπόρρητος Συντελεστής Φορολογικής Επιδότησης για Δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης	Φόρος Ψηφιακών Υπηρεσιών	Αριθμός διαφορετικών κλιμακίων ή εναλλακτικών ελάχιστων φόρων	Συντελεστής πρόσθετου φόρου επί εταιρικού εισοδήματος	Ποσοστό εισπραχθέντων εσόδων επί εισοδήματος από μη συνήθεις φόρους εισοδήματος
Αυστραλία	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0,15	Όχι	2	Όχι	0,0%
Αυστρία	LIFO	Όχι	Όχι	0,17	Ναι	2	Όχι	0,7%
Βέλγιο	LIFO	Ναι (0% γενικά και 0.34% για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και νέο μετοχικό κεφάλαιο)	Ναι	0,16	Όχι	1	Όχι	0,0%
Γαλλία	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0,34	Ναι	1	Ναι	1,0%
Γερμανία	LIFO	Όχι	Όχι	0,18	Όχι	0	Ναι	0,0%
Δανία	FIFO	Όχι	Όχι	0,06	Όχι	0	Όχι	5,4%
Ελβετία	LIFO	Όχι	Ναι	-0,01	Όχι	0	Όχι	6,4%
Ελλάδα	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,23	Όχι	0	Όχι	1,0%
Εσθονία	LIFO	Όχι (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	Όχι	0	Όχι	1	Όχι	0,0%
Ηνωμένο Βασίλειο	FIFO	Όχι	Ναι	0,2	Ναι	2	Όχι	0,0%
ΗΠΑ	LIFO	Όχι	Ναι	0,03	Όχι	2	Όχι	0,0%
Ιαπωνία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,09	Όχι	1	Όχι	0,2%
Ιρλανδία	FIFO	Όχι	Ναι	0,24	Όχι	1	Όχι	0,0%
Ισλανδία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,36	Όχι	1	Όχι	3,4%
Ισπανία	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0,3	Ναι	2	Όχι	0,0%
Ισραήλ	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	-0,01	Όχι	0	Όχι	2,6%
Ιταλία	LIFO	Ναι (15% για τα πρώτα EUR 5 εκ. και στη συνέχεια 1.3%, Νέο Μετοχικό Κεφάλαιο)	Όχι	0,17	Ναι	1	Όχι	4,5%
Καναδάς	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,21	Όχι	1	Όχι	1,2%
Κολομβία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,46	Όχι	2	Όχι	1,5%
Κορέα	LIFO	Όχι	Ναι	0,13	Όχι	4	Όχι	0,0%
Κόστα Ρίκα	LIFO	Όχι	Όχι	-0,02	Όχι	5	Όχι	4,9%
Λετονία	LIFO	Όχι (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	Όχι	0	Όχι	0	Όχι	0,0%
Λιθουανία	LIFO	Όχι	Ναι	0,28	Όχι	2	Όχι	0,0%
Λουξεμβούργο	LIFO	Όχι	Ναι	-0,01	Όχι	1	Ναι	0,1%
Μεξικό	LIFO	Όχι	Όχι	0,06	Όχι	0	Όχι	1,5%
Νέα Ζηλανδία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,18	Όχι	0	Όχι	1,8%
Νορβηγία	FIFO	Όχι	Όχι	0,22	Όχι	0	Όχι	0,0%
Ολλανδία	LIFO	Όχι	Ναι	0,23	Όχι	1	Όχι	0,0%
Ουγγαρία	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0,15	Ναι	1	Όχι	0,1%
Πολωνία	LIFO	Ναι (6.75% το 2022, για κάθε Μετοχικό Κεφάλαιο)	Ναι	0,32	Ναι	1	Όχι	0,0%
Πορτογαλία	Μέσο Κόστος	Ναι (7%, Νέο Μετοχικό Κεφάλαιο, μέχρι EUR 1 εκ. ή 25% του μικτού κέρδους - κόστους λειτουργίας)	Ναι	0,35	Όχι	4	Ναι	0,6%
Σλοβακία	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0,25	Όχι	1	Όχι	0,8%
Σλοβενία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,19	Όχι	0	Όχι	0,0%
Σουηδία	FIFO	Όχι	Όχι	0,1	Όχι	0	Όχι	0,0%
Τουρκία	Μέσο Κόστος	Ναι (19.62% το 2020, Νέο Μετοχικό Κεφάλαιο)	Ναι	0,06	Ναι	0	Όχι	0,0%
Τσεχία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,18	Όχι	0	Όχι	0,0%
Φινλανδία	FIFO	Όχι	Όχι	0	Όχι	0	Όχι	0,0%
Χιλή	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,29	Όχι	1	Όχι	10,4%

Πίνακας Β. Φόροι Φυσικών Προσώπων

Χώρα	Συνήθεις Φόροι Εισοδήματος και Μισθωτών Υπηρεσιών			Πολυπλοκότητα Φόρου Εισοδήματος		Κεφαλαιακά Κέρδη/Μερίσματα	
	Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Ατομικού Φόρου Εισοδήματος	Κατώφλι Ανώτατου Συντελεστή Φόρου Εισοδήματος (α)	Λόγος Οριακής Προς Μέση Φορολογική Επιβάρυνση	Συντελεστής πρόσθετου φόρου επί ατομικού εισοδήματος	Ποσοστό εισπραχθέντων εσόδων από μη συνήθεις φόρους κοινωνικής ασφάλισης και μισθού	Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Φορολόγησης Κεφαλαιακών Κερδών (β)	Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Φορολόγησης Μερισμάτων (β)
Αυστραλία	47,0%	1,9	1,5	Όχι	0%	23,5%	24,3%
Αυστρία	55,0%	20,8	1,1	Όχι	0%	27,5%	27,5%
Βέλγιο	66,6%	1	1,3	Όχι	0%	0,0%	30,0%
Γαλλία	54,6%	14,2	1,2	Όχι	0%	34,0%	34,0%
Γερμανία	47,5%	5,2	1,1	Ναι	0%	26,4%	26,4%
Δανία	55,9%	9,8	1,3	Όχι	0%	42,0%	42,0%
Ελβετία	41,6%	3	1,4	Όχι	0%	0,0%	22,3%
Ελλάδα	44,0%	4,6	1,3	Όχι	0%	15,0%	5,0%
Εστονία	21,6%	0,7	1,1	Όχι	0%	20,0%	0,0%
Ηνωμένο Βασίλειο	62,7%	2,3	1,4	Όχι	0%	20,0%	39,4%
ΗΠΑ	44,0%	8,2	1,2	Όχι	0%	28,9%	28,9%
Ιαπωνία	56,1%	8,5	1,2	Ναι	0%	20,3%	20,3%
Ιρλανδία	52,0%	1,3	1,4	Όχι	0%	33,0%	51,0%
Ισλανδία	46,2%	1,1	1,3	Όχι	9%	22,0%	22,0%
Ισπανία	59,5%	0,6	1,2	Όχι	0%	26,0%	28,0%
Ισραήλ	50,0%	3,8	1,7	Όχι	0%	25,0%	33,0%
Ιταλία	57,3%	1,1	1,3	Όχι	0%	26,0%	26,0%
Καναδάς	53,5%	2,7	1,2	Όχι	0%	26,8%	39,3%
Κολομβία	39,0%	21,1	0	Όχι	10%	15,0%	0,0%
Κορέα	58,9%	8,8	1,2	Ναι	0%	0,0%	44,0%
Κόστα Ρίκα	33,4%	6,2	1,1	Όχι	29%	15,0%	15,0%
Λετονία	31,4%	3,7	1,1	Όχι	0%	20,0%	0,0%
Λιθουανία	39,5%	3,9	1,2	Όχι	0%	20,0%	15,0%
Λουξεμβούργο	46,1%	3,1	1,4	Ναι	0%	0,0%	21,0%
Μεξικό	35,0%	25,2	1,2	Όχι	14%	10,0%	17,1%
Νέα Ζηλανδία	39,0%	2,6	1,4	Όχι	0%	0,0%	15,3%
Νορβηγία	47,4%	1,5	1,3	Όχι	0%	37,8%	37,8%
Ολλανδία	51,1%	1,9	1,4	Όχι	0%	32,0%	26,9%
Ουγγαρία	33,5%	0	1	Όχι	0%	15,0%	15,0%
Πολωνία	38,5%	13,1	1,1	Όχι	0%	19,0%	19,0%
Πορτογαλία	63,2%	13	1,2	Όχι	0%	28,0%	28,0%
Σλοβακία	29,0%	5,9	1,1	Όχι	0%	0,0%	7,0%
Σλοβενία	67,5%	4,2	1,2	Όχι	0%	0,0%	27,5%
Σουηδία	52,2%	1,3	1,3	Όχι	-0%	30,0%	30,0%
Τουρκία	40,8%	5,1	1,3	Όχι	0%	0,0%	20,0%
Τσεχία	26,0%	3,6	1,1	Όχι	0%	0,0%	23,0%
Φινλανδία	60,4%	1,8	1,3	Όχι	0%	34,0%	28,9%
Χιλή	40,0%	18	13,3	Όχι	0%	40,0%	23,9%

Σημειώσεις:

(α) Πολλαπλάσιο του μέσου εισοδήματος στο οποίο εφαρμόζεται το μέγιστο φορολογικό κλιμάκιο, σε δολάρια ΗΠΑ σε ισοτιμία αγοραστικής δύναμης (PPP).

(β) Μετά τυχόν τεκμαρτό υπολογισμό, έκπτωση, ή συμψηφισμό φόρου.

Πίνακας Γ. Φόροι Κατανάλωσης

Χώρα	Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης	Βάση Φόρου Κατανάλωσης	
	Συντελεστής ΦΠΑ/Φόρου Πωλήσεων	Κατώφλι ΦΠΑ/Φόρου Πωλήσεων (α)	Βάση ΦΠΑ/Φόρου Πωλήσεων ως Ποσοστό της Συνολικής Κατανάλωσης
Αυστραλία	10,0%	\$52.083	46,9%
Αυστρία	20,0%	\$45.455	59,2%
Βέλγιο	21,0%	\$33.784	49,1%
Γαλλία	20,0%	\$117.534	53,2%
Γερμανία	19,0%	\$29.543	59,4%
Δανία	25,0%	\$7.587	64,0%
Ελβετία	7,7%	\$90.909	70,8%
Ελλάδα	24,0%	\$18.330	36,0%
Εστονία	20,0%	\$72.727	77,8%
Ηνωμένο Βασίλειο	20,0%	\$123.188	45,5%
ΗΠΑ	7,4% (γ)	\$0	36,0%
Ιαπωνία	10,0%	\$100.000	70,4%
Ιρλανδία	23,0%	\$94.937	52,9%
Ισλανδία	24,0%	\$13.245	50,2%
Ισπανία	21,0%	\$0	46,6%
Ισραήλ	17,0%	\$26.919	69,6%
Ιταλία	22,0%	\$100.000	43,7%
Καναδάς	12,4% (β)	\$24.000	50,5%
Κολομβία	19,0%	\$0	37,3%
Κορέα	10,0%	\$56.671	71,6%
Κόστα Ρίκα	13,0%	\$0	53,1%
Λετονία	21,0%	\$78.431	57,6%
Λιθουανία	21,0%	\$97.826	59,8%
Λουξεμβούργο	17,0%	\$41.176	86,0%
Μεξικό	16,0%	\$0	37,4%
Νέα Ζηλανδία	15,0%	\$40.268	101,7%
Νορβηγία	25,0%	\$5.171	60,1%
Ολλανδία	21,0%	\$25.974	59,5%
Ουγγαρία	27,0%	\$77.419	61,0%
Πολωνία	23,0%	\$108.696	56,0%
Πορτογαλία	23,0%	\$21.769	52,6%
Σλοβακία	20,0%	\$92.204	53,4%
Σλοβενία	22,0%	\$87.962	58,8%
Σουηδία	25,0%	\$3.444	60,7%
Τουρκία	18,0%	\$0	46,8%
Τσεχία	21,0%	\$77.519	61,0%
Φινλανδία	24,0%	\$18.072	59,0%
Χιλή	19,0%	\$0	74,6%

Σημειώσεις:

(α) Σε δολάρια ΗΠΑ, ισοτιμία αγοραστικής δύναμης (PPP).

(β) Ο Καναδικός συντελεστής είναι ο μέσος όρος των συνολικών φόρων πωλήσεων των επιμέρους επαρχιών και περιλαμβάνει Φόρο Πωλήσεων Αγαθών και Υπηρεσιών Επαρχιακό Φόρο Πωλήσεων και Φόρο Λιανικών Πωλήσεων κατά περίπτωση.

(γ) Ο συντελεστής των ΗΠΑ είναι ο συνολικός ισοσταθμισμένος μέσος όρος των φορολογικών συντελεστών των πολιτειών και των τοπικών φορολογικών συντελεστών επί των πωλήσεων.

Πίνακας Δ. Φόροι Ιδιοκτησίας

Χώρα	Φόροι Ακίνητης Περιουσίας			Φόροι Πλούτου/Περιουσίας Θανάτου	
	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας ή Φόρος γης	Έκπτωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας	Φόροι Ακίνητης Περιουσίας ως Ποσοστό του Μετοχικού Κεφαλαίου	Φόρος Καθαρής Περιουσίας	Φόρος Περιουσίας Θανάτου/Κληρονομιάς
Αυστραλία	Φόρος γης εισπράττεται από τις επιμέρους πολιτείες (α)	Όχι	0,80%	Όχι	Κανένας
Αυστρία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Όχι	0,10%	Όχι	Κανένας
Βέλγιο	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας (β)	Ναι	0,60%	Φόρος Περιουσίας επί Επιλεγμένων Στοιχείων	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Γαλλία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	1,00%	Φόρος Περιουσίας επί Επιλεγμένων Στοιχείων	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Γερμανία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας (γ)	Ναι	0,20%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Δανία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,70%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Ελβετία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,10%	Φόρος Καθαρής Περιουσίας	Πολλά καντόνια επιβάλλουν τόσο φόρο περιουσίας θανάτου όσο και φόρο επί των δωρεών
Ελλάδα	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	1,10%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Εσθονία	Φόρος γης	Όχι	0,10%	Όχι	Κανένας
Ηνωμένο Βασίλειο	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	1,80%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
ΗΠΑ	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	1,70%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Ιαπωνία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,80%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Ιρλανδία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,20%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Ισλανδία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Όχι	1,10%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς
Ισπανία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,60%	Φόρος Καθαρής Περιουσίας	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Ισραήλ	Φόρος Αξίας Γης (δ)	Ναι	1,20%	Όχι	Κανένας
Ιταλία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Όχι	0,60%	Φόρος Περιουσίας επί Επιλεγμένων Στοιχείων	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Καναδάς	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	1,60%	Όχι	Κανένας
Κολομβία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,50%	Φόρος Καθαρής Περιουσίας	Κανένας
Κορέα	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Όχι	0,50%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Κόστα Ρίκα	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,20%	Όχι	Κανένας
Λετονία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,40%	Όχι	Κανένας
Λιθουανία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,20%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς
Λουξεμβούργο	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,00%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Μεξικό	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,10%	Όχι	Μπορεί να επιβάλλεται φόρος εισοδήματος
Νέα Ζηλανδία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Όχι	1,30%	Όχι	Κανένας
Νορβηγία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,20%	Φόρος Καθαρής Περιουσίας	Κανένας
Ολλανδία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,60%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Ουγγαρία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,30%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Πολωνία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,90%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Πορτογαλία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,40%	Όχι	Τέλη χαρτοσήμου για κληρονομιάς και δωρεές
Σλοβακία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,30%	Όχι	Κανένας
Σλοβενία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Όχι	0,30%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Σουηδία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,30%	Όχι	Κανένας
Τουρκία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,10%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Τσεχία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,10%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Φινλανδία	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,40%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών
Χιλή	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας	Ναι	0,50%	Όχι	Φόρος Κληρονομιάς και δωρεών

Σημειώσεις:

(α) Επιβάλλεται σε κάποια είδη ακίνητης περιουσίας (εξοχικές κατοικίες).

(β) Φόρος επί της τεκμαρτής προσόδου από ιδιοκτησία. Ισχύει για μηχανήματα.

(γ) Ο φόρος υπεραξίας γης εισπράττεται ως φόρος κεφαλαιακού κέρδους κατά την πώληση ιδιοκτησίας.

(δ) Εισπράττεται από τις τοπικές κυβερνήσεις. Λίγες πόλεις φορολογούν τις έγγειες βελτιώσεις.

Πίνακας Δ, Συνέχεια. Φόροι Ιδιοκτησίας

Φόροι Κεφαλαίου/Συναλλαγών				
Χώρα	Φόροι Μεταβίβασης	Φόροι Περιουσιακών Στοιχείων	Εισφορές Κεφαλαίου	Φόρος Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών
Αυστραλία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Όχι
Αυστρία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Όχι
Βέλγιο	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Ναι
Γαλλία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Ναι
Γερμανία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Δανία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Ελβετία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Φόρος μετοχικού κεφαλαίου στο επίπεδο του καντονιού/κοινότητας	Ναι	Ναι
Ελλάδα	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Ναι	Όχι
Εσθονία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Ηνωμένο Βασίλειο	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Ναι
ΗΠΑ	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Φόροι Εμπράγματος Περιουσίας και Κεφαλαιακού Αποθέματος	Όχι	Όχι
Ιαπωνία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Φόρος παγίων στοιχείων ενεργητικού	Ναι	Όχι
Ιρλανδία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Ναι
Ισλανδία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Όχι
Ισπανία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Ναι	Ναι
Ισραήλ	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Ιταλία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Ναι	Ναι
Καναδάς	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος σε ορισμένες επαρχίες	Ναι	Όχι
Κολομβία	Φόρος Εγγραφής Κτηματικής Περιουσίας	Όχι	Ναι	Ναι
Κορέα	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Ναι	Ναι
Κόστα Ρίκα	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Ναι
Λετονία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Λιθουανία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Λουξεμβούργο	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Φόρος επί των καθαρών εταιρικών στοιχείων ενεργητικού	Όχι	Όχι
Μεξικό	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Νέα Ζηλανδία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Νορβηγία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Ολλανδία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Όχι
Ουγγαρία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Ναι
Πολωνία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Ναι	Ναι
Πορτογαλία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Όχι
Σλοβακία	Όχι	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Όχι
Σλοβενία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Σουηδία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός Φόρος	Όχι	Όχι
Τουρκία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Ναι	Ναι
Τσεχία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Φινλανδία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Ναι
Χιλή	Όχι	Ετήσιο τέλος επί του προσαρμοσμένου για φορολογικούς σκοπούς κεφαλαίου	Όχι	Όχι

Πίνακας Ε. Κανόνες Διεθνούς Φορολόγησης

Χώρα	Απαλλαγή Συμμετοχής			Παρακράτηση Φόρων			Φορολογικές Συμβάσεις	Κανόνες Αντιμετώπισης Φοροαποφυγής
	Απαλλαγή Μερισμάτων	Απαλλαγή Κεφαλαιακών Κερδών	Περιορισμοί Χωρών	Παρακράτηση Φόρου Μερισμάτων	Παρακράτηση Φόρου Τόκων	Παρακράτηση Φόρου Δικαιωμάτων		
Αυστραλία	100,0%	100,0%	Κανένας	30,0%	10,0%	30,0%	45	Ναι
Αυστρία	100,0%	100,0%	Κανένας	27,5%	0,0%	20,0%	89	Ναι
Βέλγιο	100,0%	100,0%	Κανένας	30,0%	30,0%	30,0%	95	Ναι
Γαλλία	95,0%	88,0%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	26,5%	0,0%	26,5%	122	Ναι
Γερμανία	95,0%	95,0%	Κανένας	26,4%	0,0%	15,8%	96	Ναι
Δανία	100,0%	100,0%	Χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ ή με σύμβαση διπλής φορολόγησης	22,0%	22,0%	22,0%	75	Ναι
Ελβετία	100,0%	100,0%	Κανένας	35,0%	35,0%	0,0%	94	Όχι
Ελλάδα	100,0%	100,0%	Χώρες-μέλη της ΕΕ	5,0%	15,0%	20,0%	57	Ναι
Εσθονία	100,0%	100,0%	Χώρες-μέλη της ΕΕ, του ΕΟΧ και Ελβετία	0,0%	0,0%	10,0%	61	Ναι
Ηνωμένο Βασίλειο	100,0%	100,0%	Κανένας	0,0%	20,0%	20,0%	130	Ναι
ΗΠΑ	100,0%	0,0%	Κανένας	30,0%	30,0%	30,0%	66	Ναι (Subpart F)
Ιαπωνία	95,0%	0,0%	Κανένας	20,4%	20,4%	20,4%	71	Ναι
Ιρλανδία	0,0%	100,0%	Χώρες-μέλη της ΕΕ και χώρες με φορολογική σύμβαση	25,0%	20,0%	20,0%	73	Ναι
Ισλανδία	100,0%	100,0%	Κανένας	20,0%	12,0%	20,0%	45	Ναι
Ισπανία	95,0%	95,0%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	19,0%	19,0%	24,0%	95	Ναι
Ισραήλ	100,0%	100,0%	Κανένας	30,0%	23,0%	23,0%	58	Ναι
Ιταλία	95,0%	95,0%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	26,0%	26,0%	22,5%	100	Ναι
Καναδάς	100,0%	50,0%	Χώρες με φορολογική σύμβαση ή συμφωνία ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών	25,0%	25,0%	25,0%	96	Ναι
Κολομβία	100,0%	0,0%	Ισχύουν για εταιρίες χαρτοφυλακίου, χωρίς περιορισμούς χωρών	32,0%	20,0%	20,0%	10	Ναι
Κορέα	0,0%	0,0%	N/A	22,0%	22,0%	22,0%	94	Ναι
Κόστα Ρίκα	100,0%	100,0%	Κανένας	15,0%	15,0%	25,0%	3	Όχι
Λετονία	100,0%	100,0%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	0,0%	0,0%	0,0%	62	Ναι
Λιθουανία	100,0%	100,0%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	15,0%	10,0%	10,0%	54	Ναι
Λουξεμβούργο	100,0%	100,0%	Κανένας	15,0%	0,0%	0,0%	83	Ναι
Μεξικό	0,0%	0,0%	N/A	10,0%	35,0%	35,0%	59	Ναι
Νέα Ζηλανδία	100,0%	100,0%	Κανένας	30,0%	15,0%	15,0%	40	Ναι
Νορβηγία	97,0%	100,0%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	25,0%	0,0%	0,0%	87	Ναι
Ολλανδία	100,0%	100,0%	Κανένας	15,0%	0,0%	0,0%	92	Ναι
Ουγγαρία	100,0%	100,0%	Κανένας	0,0%	0,0%	0,0%	82	Ναι
Πολωνία	100,0%	0,0%	Χώρες-μέλη της ΕΕ, του ΕΟΧ και Ελβετία	19,0%	20,0%	20,0%	86	Ναι
Πορτογαλία	100,0%	100,0%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	25,0%	25,0%	25,0%	78	Ναι
Σλοβακία	100,0%	100,0%	Χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ και χώρες με φορολογική σύμβαση ή συμφωνία ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών	35,0%	19,0%	19,0%	70	Ναι
Σλοβενία	95,0%	47,5%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	15,0%	15,0%	15,0%	59	Ναι
Σουηδία	100,0%	100,0%	Κανένας	30,0%	0,0%	0,0%	85	Ναι
Τουρκία	100,0%	100,0%	Κανένας	15,0%	10,0%	20,0%	86	Ναι
Τσεχία	100,0%	100,0%	Χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ ή με σύμβαση διπλής φορολόγησης	15,0%	15,0%	15,0%	93	Ναι
Φινλανδία	100,0%	100,0%	Χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ ή με σύμβαση διπλής φορολόγησης	20,0%	0,0%	20,0%	76	Ναι
Χιλή	0,0%	0,0%	N/A	35,0%	35,0%	15,0%	33	Ναι

Πίνακας Ε, Συνέχεια. Κανόνες Διεθνούς Φορολόγησης

Κανόνες Αντιμετώπισης Φοροαποφυγής Συνέχεια

Χώρα	Κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών:	
	Εισόδημα	Κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών: Απαλλαγές
Αυστραλία	Παθητικό	H CFC απαλλάσσεται αν πληροί τα κριτήρια ενεργού εισοδήματος, Ισχύουν αυστηρότεροι κανόνες αν εδρεύει σε χώρα "λίστας"
Αυστρία	Παθητικό	Απαλλάσσονται οι CFC με ουσιώδεις οικονομικές δραστηριότητες
Βέλγιο	Παθητικό (σχετιζόμενο με μη-γνήσιους διακανονισμούς)	Απαλλαγή πραγματικού φορολογικού συντελεστή
Γαλλία	Κάθε είδους εισόδημα	H CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει στην ΕΕ ή τον ΕΟΧ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό, ή αν έχει εμπορική ή μεταποιητική δραστηριότητα
Γερμανία	Παθητικό	H CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει στην ΕΕ ή τον ΕΟΧ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Δανία	Παθητικό	Ξένες θυγατρικές απαλλάσσονται αν λιγότερο από το 1/3 του εισοδήματός τους είναι χρηματοπιστωτικό
Ελβετία	N/A	N/A
Ελλάδα	Παθητικό	H CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει στην ΕΕ ή τον ΕΟΧ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Εσθονία	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με πλασματικές συναλλαγές	Απαλλάσσονται οι CFC σε χώρες με φορολογικές συμβάσεις με την Εσθονία. Απαλλάσσονται οι CFC με λογιστικά κέρδη κάτω από €750,000 ή παθητικό εισόδημα κάτω από €75,000
Ηνωμένο Βασίλειο	Κάθε είδους εισόδημα	Διάφορες απαλλαγές μπορεί να ισχύουν
ΗΠΑ	Παθητικό, με την εξαίρεση του ενεργού εισοδήματος που εμπίπτει στο GILTI	Μπορεί να ισχύουν απαλλαγές για ξένο εισόδημα υψηλής φορολόγησης
Ιαπωνία	Πρωτίστως παθητικό (κάθε εισόδημα «χαρτονομισμάτων», «μετρητών» ή εταιριών σε «μαύρη λίστα»)	Υπάρχουν απαλλαγές για ουσιώδη οικονομική δραστηριότητα και συγκεκριμένα κριτήρια ελέγχου / τοποθεσίας
Ιρλανδία	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	"Οι απαλλαγές περιλαμβάνουν: CFC με λογιστικά κέρδη που δεν υπερβαίνουν τα EUR 750,000. Μη συναλλακτικό εισόδημα που δεν υπερβαίνει τα EUR 75,000. Εξαιρείται τιμολόγηση μεταβίβασης. Αιρεσιμότητα σκοπιμότητας για εισόδημα που προέρχεται από διακανονισμούς που δεν έχουν ως σκοπό τη διασφάλιση φορολογικού πλεονεκτήματος. Κάποιες απαλλαγές δεν ισχύουν αν η CFC βρίσκεται σε λίστα μη συνεργαζόμενων επικρατειών της ΕΕ"
Ισλανδία	Κάθε είδους εισόδημα	H CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει σε χώρες του ΕΟΧ ή σε χώρα με συνθήκη διπλής φορολόγησης με την Ισλανδία και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Ισπανία	Παθητικό	H CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει στην ΕΕ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Ισραήλ	Παθητικό	Μια CFC απαλλάσσεται αν τουλάχιστον εμπίπτει σε 15% πραγματικό φορολογικό συντελεστή και είναι εγγεγραμμένη στο χρηματιστήριο
Ιταλία	Κάθε είδους εισόδημα	Απαλλάσσονται οι CFC με ουσιώδεις οικονομικές δραστηριότητες
Καναδάς	Παθητικό	Πολλοί κανόνες μπορεί να απαλλάξουν μία CFC από τη φορολόγηση
Κολομβία	Κατά κανόνα ανάλογο προς το παθητικό εισόδημα	Αν λιγότερο του 80% του συνολικού εισοδήματος είναι παθητικό, τότε απαλλάσσεται όλο το εισόδημα
Κορέα	Κάθε είδους εισόδημα	Οι κανονισμοί CFC δεν ισχύουν στις περιπτώσεις όπου μια ξένη θυγατρική έχει μόνιμες εγκαταστάσεις (πχ. γραφεία, εργοστάσια) σε επικράτεια χαμηλής φορολόγησης για τη διεξαγωγή επιχειρηματικών δράσεων, όπου διαχειρίζεται ή ελέγχει η ίδια την επιχείρηση και η επιχειρηματική δράση κυρίως διεξάγεται στην εν λόγω επικράτεια. Ακόμη και σ' αυτή την περίπτωση, ο κανόνας CFC ισχύει αν το παθητικό εισόδημα υπερβαίνει το 50% των ακαθάριστων εσόδων. Στις περιπτώσεις όπου το παθητικό εισόδημα είναι μεταξύ 50% και 5% των ακαθάριστων εσόδων της ξένης θυγατρικής, ο κανόνας CFC ισχύει περιορισμένα. Αν τα ετήσια έσοδα δεν υπερβαίνουν τα 200 εκατομμύρια KRW, τότε οι κανόνες για τις CFC δεν ισχύουν
Κόστα Ρίκα	N/A	N/A
Λετονία	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	H CFC απαλλάσσεται αν έχει κέρδη κάτω από €750,000 ή παθητικό εισόδημα κάτω από €75,000 και δεν εδρεύει η ίδια ή είναι μέλος ομίλου που εδρεύει σε φορολογικό παράδεισο
Λιθουανία	Παθητικό	H CFC απαλλάσσεται αν η χώρα συγκαταλέγεται σε λευκή λίστα και δεν λαμβάνει ειδική φορολογική μεταχείριση (λιγότερο από το 50% του πραγματικού φορολογικού συντελεστή της χώρας)
Λουξεμβούργο	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	H CFC απαλλάσσεται αν α) δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό ή β) έχει λογιστικά κέρδη κάτω από €750,000 ή κάτω από το 10% των λειτουργικών της δαπανών
Μεξικό	Κάθε είδους εισόδημα πέρα από το κατώφλι του 20% παθητικού	Κανένας
Νέα Ζηλανδία	Παθητικό	Περιορισμένες απαλλαγές για συγκεκριμένες αυστραλιανές CFC, ή αν η CFC πληροί κριτήρια ενεργού επιχειρηματικής δραστηριότητας.
Νορβηγία	Κάθε είδους εισόδημα	H CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει σε χώρα του ΕΟΧ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό, ή αν εδρεύει σε χώρα με φορολογική σύμβαση και δεν έχει κυρίως παθητικά έσοδα
Ολλανδία	Παθητικό	H CFC απαλλάσσεται αν δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Ουγγαρία	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	H CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει σε χώρες της ΕΕ, του ΟΟΣΑ, του ΕΟΧ και σε χώρες με συμβάσεις με την Ουγγαρία και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό. Τα λογιστικά κέρδη δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα HUF 243.952.500 και το παθητικό εισόδημα τα HUF 24.395.250. Τα λογιστικά κέρδη δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 10% του λειτουργικού κόστους.
Πολωνία	Κάθε είδους εισόδημα	H CFC απαλλάσσεται αν δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Πορτογαλία	Κάθε είδους εισόδημα	H CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει σε χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ και δεν προκειται για τεχνητό διακανονισμό. Μπορεί να ισχύουν και άλλες απαλλαγές
Σλοβακία	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	Κανένας
Σλοβενία	Παθητικό	Απαλλαγή για ουσιώδεις οικονομικές δραστηριότητες
Σουηδία	Κάθε είδους εισόδημα	H CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει σε χώρες του ΕΟΧ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό, ή αν εδρεύει σε χώρες άσπρης λίστας
Τουρκία	Κάθε είδους εισόδημα	Κανένας.
Τσεχία	Παθητικό	Απαλλάσσονται οι CFC με ουσιώδεις οικονομικές δραστηριότητες και απαλλαγές πραγματικού φορολογικού συντελεστή
Φινλανδία	Κάθε είδους εισόδημα	"Δεν ισχύει απαλλαγή αν η CFC βρίσκεται σε επικράτεια «μαύρης λίστας». Ισχύει απαλλαγή αν η CFC βρίσκεται σε επικράτεια «λευκής λίστας» (βάσει συμφωνιών ανταλλαγής πληροφοριών). Μπορεί να ισχύουν άλλες απαλλαγές βάσει του είδους και της φύσης των δραστηριοτήτων"
Χιλή	Κατά κανόνα ανάλογο προς το παθητικό εισόδημα	Εκπτώσεις βάσει του ποσοστού παθητικού εισοδήματος

Πίνακας Ε, Συνέχεια. Κανόνες Διεθνούς Φορολόγησης

Κανόνες Αντιμετώπισης Φοροαποφυγής Συνέχεια	
Χώρα	Περιορισμοί Απαλλαγών Τόκων
Αυστραλία	Ισχύει αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια 1,5:1 (15:1 για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)
Αυστρία	Ισχύει κανόνας περιορισμού τόκου για «υπερβολικά κόστη δανεισμού» δηλ. κόστη που υπερβαίνουν τα 3 εκ. ευρώ και το 30% του προσαρμοσμένου EBITDA. Ισχύει η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού
Βέλγιο	"Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων Ισχύει 5:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια για ενδοομιλικά δάνεια Ισχύει 1:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια για απαιτήσεις από μετόχους, διευθυντές, στελέχη και εκκαθαριστές"
Γαλλία	"Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων. Ισχύουν διαφορετικά όρια για χρέος σχετιζόμενων μερών"
Γερμανία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν η έκπτωση υπερβαίνει τα €3,000,000.
Δανία	"Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια. Οι εκπτώσεις τόκων περιορίζονται στο 2,2% του ενεργητικού και στο 30% των εσόδων προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων. Μπορεί να ισχύουν και άλλοι κανόνες"
Ελβετία	Ισχύουν διάφορες αναλογίες χρέους προς ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το είδος του στοιχείου του ενεργητικού
Ελλάδα	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν η έκπτωση υπερβαίνει τα €3,000,000.
Εσθονία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Ηνωμένο Βασίλειο	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα GBP 2,000,000
ΗΠΑ	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο άθροισμα του εισοδήματος της επιχείρησης από τόκους, του 30% του προσαρμοσμένου φορολογητέου εισοδήματος και του χρηματοπιστωτικού τόκου λιανικής.
Ιαπωνία	Ισχύει 3:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια (2:1 για συγκεκριμένες συναλλαγές επαναγορών). Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 20% των προσαρμοσμένων εσόδων
Ιρλανδία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων. Εξαιρέσεις για κόστη δανεισμού που δεν υπερβαίνουν τα 3 εκ. ευρώ
Ισλανδία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων. Ο κανόνας δεν ισχύει αν ο συνολικός πληρωθείς τόκος δεν υπερβαίνει τις ISK 100.000.000. Μπορούν να ισχύουν και άλλες απαλλαγές
Ισπανία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα €1,000,000
Ισραήλ	Κανένας
Ιταλία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Καναδάς	Ισχύει 1,5:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια
Κολομβία	Ισχύει 2:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια. Ισχύουν συγκεκριμένες εξαιρέσεις
Κορέα	Ισχύει 2:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια (6:1 για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα). Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων (απαλλάσσονται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)
Κόστα Ρίκα	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 26% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Λετονία	"Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια για εκπτώσεις μέχρι €3 εκ. (απαλλάσσονται ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα). Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων για εκπτώσεις που υπερβαίνουν τα €3,000,000 (απαλλάσσονται συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)"
Λιθουανία	Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια. Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στα €3 εκ. ή στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων. Ο κανόνας δεν ισχύει αν η αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια του νομικού προσώπου δεν είναι κάτω (ή το πολύ 2 ποσοστιαίες μονάδες κάτω) από το τη συνολική αναλογία του ομίλου στο οποίο ανήκει
Λουξεμβούργο	"Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων."
Μεξικό	Ισχύει 3:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια για πληρωμές τόκων μεταξύ σχετιζόμενων μερών. Ισχύουν όρια 30% προσαρμοσμένου φορολογητέου εισοδήματος και 20 εκ. MXN σε συνολικά έξοδα τόκων
Νέα Ζηλανδία	Ισχύουν πολυάριθμοι περιορισμοί στην αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια
Νορβηγία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 25% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα NOK 25.000.000
Ολλανδία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €1,000,000 και του 20% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Ουγγαρία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ HUF 939,810,000 (~ EUR 2.5 εκ.) και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Πολωνία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα PLN 3.000.000
Πορτογαλία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €1,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Σλοβακία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 25% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων (απαλλάσσονται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)
Σλοβενία	Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια
Σουηδία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα SEK 5,000,000
Τουρκία	Ισχύει 3:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια (6:1 για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα).
Τσεχία	"Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ CZK 80,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια (6:1 για εταιρείες συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών)"
Φινλανδία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 25% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων. Οι καθαρές δαπάνες τόκων μεταξύ μη συσχετιζόμενων μερών περιορίζονται στα €3,000,000
Χιλή	Ισχύει 3:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια. Μπορεί να επιβληθεί πρόσθετος φόρος 35% για υπερβολικό χρέος

Σχετικά με το Tax Foundation

Το Tax Foundation είναι ο κορυφαίος οργανισμός φορολογικής πολιτικής των ΗΠΑ. Από το 1937, οι έρευνες, οι αναλύσεις και οι ειδικοί μας συνέβαλαν στην εφαρμογή πιο έξυπνης φορολογικής πολιτικής στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε άλλες χώρες. Το Κέντρο μας για την Παγκόσμια Φορολογική Πολιτική (Global Tax Policy) παράγει επίκαιρα, υψηλής ποιότητας δεδομένα, έρευνες και αναλύσεις για τη φορολόγηση σε χώρες ανά τον κόσμο που επηρεάζουν τον διάλογο στην κατεύθυνση οικονομικών συνετών πολιτικών.

Center for Global Tax Policy

Daniel Bunn

President and CEO

Cristina Enache

Economist

Alex Mengden

Global Policy Analyst

Sean Bray

Director of European Policy

Cecilia Perez Weigel

European Policy and Outreach Associate

Scott A. Hodge

President Emeritus
& Senior Policy Advisor

Εδώ και 10 χρόνια ο Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας μετρά τον βαθμό που το φορολογικό σύστημα κάθε χώρας προωθεί τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και τις επενδύσεις. Μελετά πάνω από 40 μεταβλητές φορολογικής πολιτικής σε πέντε κατηγορίες: Φόρος εισοδήματος εταιρειών, φόροι φυσικών προσώπων, φόροι κατανάλωσης, φόροι περιουσίας, και αντιμετώπιση κερδών από το εξωτερικό. Ο Δείκτης δίνει μία συνολική συγκριτική εικόνα των φορολογικών κωδίκων των ανεπτυγμένων χωρών, εξηγεί γιατί συγκεκριμένοι κώδικες ξεχωρίζουν ως καλά ή κακά μοντέλα μεταρρύθμισης και δίνει σημαντικές πληροφορίες για τον τρόπο αντιμετώπισης των φορολογικών πολιτικών.

TAX FOUNDATION

CENTER *for* GLOBAL TAX POLICY

©2023 Tax Foundation

Tax Foundation
1325 G Street, N.W. Suite 950
Washington, D.C. 20005
202-464-6200

taxfoundation.org

ΚΕΝΤΡΟ
ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ

Στέγη Μάρκου Δραγούμη

Ματζώνος 38, Αθήνα

T: +30 210 523 8373

info@kefim.org

www.kefim.org

[facebook.com/kefim.org.gr/](https://www.facebook.com/kefim.org.gr/)

twitter.com/kefimgr

[youtube.com/kefimgr](https://www.youtube.com/kefimgr)